ABC Amber Palm Converter, http://www.processtext.com/abcpalm.html

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\F\FLOS František_Flos František - Nad Tichým oceánem.pdb

PDB Name: zdroj
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 16.8.1973
Modification Date: 16.8.1973
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

František Flos

NAD TICHÝM OCEÁNEM

ALBATROS PRAHA

1973

1
Únos dětí pobouří San Francisco

San Francisco šílelo hněvem a lítostí. Ačkoli loupeže a únosy dětí nejsou ve Státech ničím neobvyklým. Nový zločin rozjitřil mysli obyvatelstva všech vrstev, neboť byly uneseny hned dvě děti - čtyřleté děvčátko a pětiletý chlapeček, jimž před třemi měsíci umřela maminka. Nikdo - ani z těch nejchudších vrstev - nedbal na to, že neštěstí stihlo velmi bohatého obchodníka Alana Sewarda, poněvadž všichni Sanfranciští ho znali jako šlechetného, spravedlivého a štědrého muže. A proto ho litovali.

Všeobecné rozčilení se rychle přeneslo nejen do Oaklandu, nýbrž i po celém pobřeží, a když se rozletěly noviny přinášející první a neúplné zprávy, roznesly hněv a pobouření až k Atlantskému oceánu.

Všeobecně se soudilo, že gangsteři unesli děti a jejich vychovatelku proto, aby vynutili na milionářovi veliké výkupné.

Tento názor byl tak zřejmý, že veřejná i tajná policie ihned zalarmovala všechny síly, aby ničemné lupiče polapila. Telegrafické a telefonické zprávy se rozletěly na všecky strany, zatímco auta, letadla a motorové lodi se snažily dostihnout prchající únosce. Náhlé policejní prohlídky všech podezřelých míst, veřejných místností, četných soukromých obydlí a tajných úkrytů poplašily na sta lidí, kteří se bez příčiny neskrývali, a velmi mnozí z nich, i když pro jiné důvody, uvázli v rukou spravedlnosti jako ryby v rozestřené a náhle zadrhnuté síti. Některé noviny tvrdily, že se lidstvo střemhlav vrací k dávné divokosti, zatímco jiné se domnívaly, že lidstvo je choré, bez naděje na brzké uzdravení, a že příští pokolení bude marně pátrat po příčinách, jež způsobily všeobecný pokles mravnosti a poctivosti. Ale všechen tisk bez výjimky odsuzoval hanebný čin spáchaný na bezbranných a nevinných dětech.

Ctihodný předseda Klubu výstředníků M. J. Russel svolal mimořádnou schůzi všech členů, vždyť byl neštěstím postižen vážený a dávný člen klubu, Alan Seward, a to členové považovali za neodpustitelnou urážku své organizace.

Ctihodný předseda M. J. Russel nezdržoval jednání líčením neštěstí - neboť všichni členové věděli z novin, že děti i vychovatelka byly uneseny během odpolední procházky na pobřeží -, ale hned vyslovil otázku užšího výboru:

"Co podnikne náš klub, aby vrátil zoufalému otci děti a pomstil urážku?" Šedesát osm Výstředníků svěsilo hlavy, jen

šedesátý devátý povstal.

Harry C. Turbulent, známý průmyslník, snad třetí nejbohatší muž ve Státech, nikdy neskláněl hlavu. Byl poctivý jako diamant, ale právě tak tvrdý a často zpupný.

"Ctihodný pan předseda," pravil zvučným hlasem, "vyslovil dvě otázky, a proto vyžadují dvě odpovědi. Nepochybuji, že gangsteři unesli děti, aby dostali výkupné. Můj přítel Seward až dosud neobdržel jejich výzvu. Jakmile ji však obdrží, zaplatí." Ve shromáždění nastal rozruch a mnohá hlava se udiveně ohlédla na Mr Turbulenta, neboť nikdo neočekával od hrdého boháče, že se zjevně podrobí ničemnému rozkazu lupičů.

Ale H. C. Turbulent se usmál:

"Ano, pánové, Seward zaplatí, protože život jeho dětí mu je milejší než všecko jmění, a to je vlastně odpověď na první otázku.

Já však zároveň zahájím pátrání po únosci, a až ho najdu, odevzdám ho vašemu soudu. A to je odpověď na otázku druhou." Za pochvalných výkřiků všech členů Mr Turbulent usedl. Jen ti nejbližší sousedé se odvážili a lehce poklepávali boháče po ramenou.

Ctihodný předseda vstal od stolu, a přistoupiv k Mr Turbulentovi, podával mu ruku.

"Drahý příteli," pravil dojatě, "děkuji vám jménem Klubu a vkládám jeho důvěru a čest do vašich rukou." Nadšeným voláním a potleskem byla schůze skončena. Účastníci se tlačili kolem milionáře, avšak Mr Turbulent vsunul ruku pod paži nevelkého štíhlého muže a odváděl ho ke svému autu.

"Nastupte, Mr Finchi, chci si s vámi promluvit," řekl a vstoupil za ním do auta, které se hned rozjelo.

V autu bylo chvilku ticho. Mr Finch se po očku díval na zamyšleného boháče, potom sňal cylindr a pomalu si otřel kapesníkem obšírnou pleš. Ale když se slíbené rozmluvy nedočkal, zeptal se žertem:

"Poletíme, nebo poplujeme?"

"Kdo vám, u kozla," vykřikl ze zamyšlení náhle vytržený Mr Turbulent, "kdo vám co o tom řekl?"

"Můj nos, drahý příteli a pane! Přece nebudete sám honit lupiče, potřebujete pomocníky, a protože se bývalá posádka Albatrosa tak osvědčila..."

"... tedy zůstane doma!" dokončil Mr Turbulent pohněvaně.

"Tuším, že byste již rád vystoupil z auta, profesore. Nezapomeňte na sobotní večer a přiveďte Pavla!" Profesor Finch poděkoval za svezení, a protože se auto zastavilo u chodníku, rychle vystoupil a cylindr si nasadil až venku. Než auto odjelo, chvilku postál, a potom posunuv palcem a malíkem brýle až na kořen těžkého a důkladného nosu, tiše se zasmál:

"Hehehe! Letos prožije Pavel radostné prázdniny. Ehm!"

2
Vina a trest

Do pracovny Mr Turbulenta, jež se podobala účelně a střízlivě zařízené kanceláři, uvedl sluha příštího dne vysokého a silného muže, jehož prošedivělé vlasy mohly vyvolat domněnku, že jde o staršího člověka, ale jehož držení statného těla a obličej prozrazovaly, že příchozímu je jen málo přes čtyřicet let.

"Mr Alan Seward," hlásil sluha.

"Vítám vás, milý příteli, a tuším, že přinášíte očekávané zprávy," řekl Mr Turbulent. A když stiskl hostovu ruku a přisunul lenošku blíže ke stolu, zval pokynem, aby návštěvník usedl.

Sám ale zůstal stát a hleděl pln očekávání na hostův bledý obličej.

Mr Seward usedl, a položiv dlaně na kolena, svěsil hlavu.

"Jsou podmínky gangsterů tak hrozné?" tázal se Mr Turbulent.

"Nebyli to gangsteři a nedostal jsem podmínky," odpověděl tiše Mr Seward a hluboce vzdychl, aniž zvedl hlavu. "Přišel jsem k vám, protože jsem slyšel, co jste v Klubu výstředníků slíbil. Předseda mne z taktu na schůzi nepozval, ale za hodinu jsem se přesto dověděl, že jste jednali o mých ubohých dětech."

"Ano," souhlasil Mr Turbulent, "a já jsem za vás prohlásil, že gangsterům zaplatíte. Když ale vaše děti gangsteři neunesli, kdo je tedy viníkem? Znáte ho?"

"Znám," vzdychl host, "znám ho až příliš dobře, a proto ztrácím naději." V obličeji Mr Turbulenta se objevil údiv a zardění prozrazovalo, že se mění v hněv. Mr Turbulent řekl příkře:

"Jestli jste přinesl místo zpráv hádanky, potom lituji..." "Ne, ne!" zvolal host a náhle odhodlán, sáhl do náprsní kapsy, a podávaje několik listů Mr Turbulentovi, dodával s patrnou námahou:

"Nejsou to hádanky, nýbrž ortel. Prosím, čtěte sám a nahlas, abych vám mohl vysvětlit, kdybyste někde něčemu nerozuměl." Mr Turbulent přijal listy, a když viděl, jak jsou hustě popsány strojem, otázal se, počítaje listy: "To všecko mám číst?"

"Dopis vysvětluje, proč a kam byly mé děti uneseny," odpověděl Mr Seward a stiskl si dlaněmi čelo.

Mr Turbulent četl chvilku jen šeptem, ale jeho hlas pomalu zesiloval. Opřel se zády o římsu krbu a zahloubal se do čtení.

Alanu Sewardovi, obchodníku v San Francisku, začínal podivný dopis, jenž líčil odjezd dvou dvacetiletých Američanů, kteří se vydali přes Tichý oceán, aby v daleké cizině hledali dobrodružství a bohatství. Byli zdraví, silní a odvážní a nepochybovali o úspěchu. Ale ani v Číně, ani na Filipínách, ba ani v Austrálii neměli štěstí. Cožpak o dobrodružství nebylo nouze, prožili ho ve styku s dravou zvěří i s divokými domorodci až až, protože však jejich skrovný majetek z domova byl rychle utracen, brzy poznali bídu a museli velmi těžce pracovat, aby se uživili.

Teprve po dvou letech se na ně usmálo štěstí. Když vydělali v australském Brisbanu něco peněz, podlehli lákavým

pověstem, nakoupili lesklé cetky a různé drobnosti a vydali se na dalekou a nebezpečnou cestu. Po mnohých nesnázích přistáli na ostrůvku Aru ležícím jižně od Nové Guineje. Rozmarný osud uložil pro ně v mělčinách a kolem útesů veliké bohatství v podobě perel.

Bez pomoci mladých a odvážných domorodců - Papuánců by ovšem málo pořídili, protože lovení lastur z moře je velmi obtížné. Ale štěstí jim přálo. Za bezcenné cetky, tabák a lesklé drobnůstky dostávali výměnou pokrm i perly.

Mr Turbulent přistoupil ke stolu a odložil listy. Pak si vybral cigaretu.

"Zdá se, že je to kapitola z dobrodružného románu," pravil a zapálil si cigaretu.

"Ne, není to bohužel román!" vykřikl Mr Seward a prudce zdvihl hlavu. "Prosím vás, čtěte dál, čtěte!" Mr Turbulent neochotně uposlechl, ale sotva přečetl řádek na příštím listě, trhl sebou, odstoupilo krok a potom bezděky četl hlasitě:

"Schválně jste mě poslal do vzdálené osady. Zde jsem měl být úkladně zabit. Ale když jsem se po týdnu raněný, k smrti znavený a nahý přece vrátil k pobřeží, běžel jste mi vstříc a odnesl mě do chaty. Ošetřoval jste mě a těšil, ale zároveň jste přemýšlel o zradě. Horečka vysála síly z mého těla, a tak, když jsem pozbyl vědomí, ukradl jste náš společný majetek a uprchl. Byl jste si jist, že zahynu. Opustil jste mě a zanechal v nejhorší bídě bez pomoci. Zapomněl jste na všecku práci a strádání, které jsme spolu prožili, na všecka nebezpečí, při nichž jsem Vás bránival, na staré přátelství a na povinnost lidskosti - pro mamon." Mr Turbulentovi klesla paže:

"Je to pravda?"

"Čtěte, proboha čtěte!" zaúpěl Seward a sevřel prsty, až zapraskaly v kloubech.

"To všechno bych Vám mohl odpustit," četl Mr Turbulent, chvěje se hněvem, "ale nikdy Vám neodpustím váš výsměch, protože byl krutější než muka vymyšlená domorodci. Vracím Vám lístek, který jste mi nechal na rozloučenou."

Mr Turbulent zatřásl papíry a z nich skutečně vypadl žlutý útržek ze zápisníku, podlepený lepším papírem. Na lístku byly napsány jen dva řádky:

Tichý oceán je vskutku veliký a v něm na sta ostrovů a na tisíce útesů. Tam hledejte své štěstí!

"Opravdu jste napsal tuto krutost?" tázal se Mr Turbulent.

"Ano," vydechl Seward, "byl jsem bídák." Mr Turbulentovi už zbyl poslední list.

"Když jsem přečetl Váš vzkaz, přísahal jsem Vám pomstu. Při vší bídě, která mě stihla, jsem měl nakonec štěstí. Našli mě domorodci, ošetřovali mě, a když jsem se uzdravil, stal jsem se jedním z nich. Váš bývalý druh skutečně zemřel, stal jsem se divochem, ale nikdy jsem na Vás nezapomněl. Bílý muž má svou vzdělanost a leccos dovede, a tak chce-li, může barevným bratřím pomáhat. Často se mluví o nevděčnosti barevných lidí, ale je to klam. Získal jsem v tomto ohledu mnoho zkušeností.

Naučil jsem se četným nářečím, ale klid jsem nenacházel. Hledal jsem své štěstí v Tichém oceánu deset let, až jsem je našel, lze-li ovšem nabytí majetku nazvat štěstím. A když jsem zbohatl, umínil jsem si, že Vás najdu a zničím Vás, abyste byl zrovna tak ubohý a chudý, jako jsem byl já tam v chatrči na Aru. Po dlouhém hledání jsem Vás konečně loňského roku našel v San Francisku. Byl jste všude znám, byl jste bohatý a vážený. Nepoznal jste mě, zato já vás poznal na první pohled. Dávno jsem změnil své jméno, a tak jste nemohl tušit, že jsem Vám byl nablízku, dokonce jsem stál jen několik kroků za Vámi, když jste plakal nad hrobem své manželky. A tenkrát, když jste zdrcen vyzdvihl své děti a tiskl je v náručí, jsem poznal, kde vás nejbolestněji raním.

Znovu si přečtěte lístek, který jste kdysi napsal mně, a hledejte teď Vy své štěstí v Tichém oceánu, je tam na sta ostrovů a na tisíce útesů! Marně mě budete hledat a pronásledovat, protože se nikdo v tom nesmírném prostoru nevyzná tak jako já. Musel jsem dlouho čekat, než se mi podařilo vylákat Vaše děti a jejich chůvu na vhodné místo. Nejsem vrah, ale Vaše štěstí, Vaše děti Vám nikdy nevrátím. Budou mi náhradou za všecko, co jsem Vaší vinou vytrpěl." Hlasitý a bolestný pláč vyrušil Mr Turbulenta ze čtení posledních řádků.

"Mám přátele v San Francisku, kteří - ač nebudou vědět kam - přece mi rádiem oznámí, co budete podnikat. Napsal jsem tento dopis, abych Vás přesvědčil, že Vás stihl zasloužený trest, neboť i Písmo praví, že synové pykají za hříchy otců svých." Mr Turbulent odhodil opovržlivě poslední list a zahleděl se na sehnutého Sewarda, jehož ramena se chvěla.

"Mr Sewarde," řekl po chvilce, "byl jste ničema a nezasluhujete si, abych se pro vás vydával na dalekou a snad i nebezpečnou cestu. Zrada přítele je nejohavnější skutek. Ale znal jsem vaše krásné děti a velmi jsem si vážil jejich matky jako vzorné ženy. Vezměte si své papíry a zničte je! Vaše tajemství nikdy nevyjde z mých úst, a tak se o něm nikdo nedoví." Mr Seward zdvihl nejen hlavu, nýbrž i paže.

"Chcete přece jen dostát svému slibu? Chcete mé drahé děti hledat? Ach, dovolte, abych je směl hledat s vámi!" Mr Seward sepjal ruce a div neklesl Turbulentovi k nohám.

"Ne!" vykřikl Mr Turbulent. "Trpte! Nechci zatížit Racka zbytečným, netrpělivým a skuhrajícím mužem. Slibuji, že se nevrátím, dokud vaše děti nenajdu. To vám musí stačit." Mr Seward sebral listy a odcházel se sklopenou hlavou. Už nemohl pochybovat, že pozbyl úcty Mr Turbulenta, ale v jeho srdci klíčila naděje, protože Mr Turbulent nikdy nic nadarmo nesliboval a jistě podnikne tak rozsáhlé pátrání, k němuž by se nikdo jiný neodhodlal.

3
Přípravy na daleké cesty

Náhlé policejní razie u podezřelých lidí nebyly bez užitku. Úřady se dověděly o mnohých zločinech a potrestaly je, avšak pátrání po únos cích dětí bylo marné. Lupiči nezanechali za sebou stopy.

Teprve zpráva starého rybáře, který se na vyzvání otištěném ve všech novinách dobrovolně přihlásil, přinesla trochu světla do temnot. Vypravoval, že když se vracel v den únosu k pobřeží, spatřil na palouku nedalekého parku velké

lesklé vozidlo a kolem něho muže, dvě děti a ženu. Ještě než přistál u hráze poznal, že to lesklé vozidlo je vlastně letadlo. Avšak než přivázal člun, letadlo se rozjelo po louce a jako pták se vzneslo nad stromy. Lidé, kteří předtím obcházeli stroj, zmizeli, a proto rybář nepochyboval, že odletěli směrem ke Zlaté bráně (je mořská úžina u San Fanciska, která spojuje velkolepý přístav s mořem.).

"A to vás nenapadlo, že se tu děje něco podezřelého, když letadlo se vznáší z parku?" tázal se vyšetřující úředník.

"Inu, napadlo," odpověděl starý rybář rozvláčně, "ale já si své mínění nechávám pro sebe."

"Jen se neostýchejte," pobízel ho úředník.

"Inu pomyslel jsem si, co je to za nerozum, brát děti do toho ďábelského stroje."

Úředník skončil rychle neplodnou rozmluvu, která však přece posloužila Mr Turbulentovi. Nepochyboval, že starý rybář vskutku viděl únos dětí, a mimoto se dověděl, že únosce k tomu použil letadla a že se tedy skutečně vydal nad Tichý oceán.

Mr Turbulent ihned svolal své věrné k poradě. Zahájil ji svým úsečným způsobem:

"Podle spolehlivých zpráv prchá únosce na některý ostrov v Tichém oceánu. Chci vyhledat jeho skrýši a zachránit děti.

Profesor Finch navrhl, aby se výpravy zúčastnila bývalá posádka Albatrosa. Hydroplán Racek, jejž inženýr Marhan tak důmyslně navrhl a postavil, se jistě osvědčí. Pavlovi jsem po návratu z Moluk slíbil, že podnikneme o prázdninách pěkný výlet. Svůj slib musím splnit. Vyslovte své námitky!" Profesor Finch posunul palcem a malíkem brýle až na kořen nosu a hlasitě se zasmál:

"Vždyť jsem to tušil, ale při první zmínce jste mě div nevyhodil z auta." Mr Turbulent ani nemohl na profesorův posměch reagovat.

Musel se bránit Pavlovu nadšení:

"Poletíme! Poletíme v tatínkově letadle!" Jen inženýr Petr Marhan, osobní tajemník Mr Turbulenta ale ještě spíš konstruktér, jemuž milionář dal vystavět dílny a laboratoř bohatě vybavenou přístroji a moderními pomůckami -, zachovával klid. Přistoupil k velikému stolu, na němž byla rozložena mapa Tichého oceánu. Modrá plocha oceánu se podobala zimní noční obloze poseté hvězdami, buď ojedinělými, nebo v hustých seskupeních, avšak nebyly to hvězdy, ale ostrovy a souostroví. Inženýrovy zraky zvlášť pozorně sledovaly červenou čáru, která se všelijak ohýbala, lámala a klikatila a bez přerušení spojovala ostrovy i souostroví. Inženýrovi bylo ihned. jasné, že si tu Mr Turbulent vyznačil Rackovu příští dráhu. U znal, že milionář dobře rozhodl, když si k letu zvolil hydroplán, mohl tak přistávat nejen na souši, ale i na moři.

"Tu mapu si, inženýre, vezměte," pravil Mr Turbulent, "každý účastník bude mít svou. A protože jsme již domluveni, připravte se během tří dnů k odletu."

"Zítra přinesu výroční vysvědčení a pak můžeme hned letět," zvolal Pavel, nyní již patnáctiletý student a miláček Mr Turbulenta. Starý mládenec, který neměl vlastní rodinu, si zamiloval hezkého, zdravého a odvážného chlapce, a jak už měl ve zvyku, svým panovačným způsobem připoutal Pavla i jeho otce k sobě na celý život.

Pavel by byl v rozpacích, kdyby se měl rozhodnout, koho z přítomných tří mužů má nejraději, neboť i profesor Finch, přehluboká studnice zeměpisných a přírodopisných vědomostí a vášnivý fotograf-umělec, patřil k "rodině".

K laskavému otci byl poután svazkem rodinným, Mr Turbulent, vzor odhodlanosti a ráznosti, byl jeho ideálem - vždyť nebylo na světě nic, co by "svému Pavlíkovi" nenabídl - a profesor Finch, džentlmen v nejkrásnějším smyslu slova, se zmocnil chlapcova ducha i srdce a pěstoval a chránil je jako nejvzácnější rostliny. - "Na milionářův pokyn odvedl profesor Finch Pavla z "porady", v níž vlastně rozhodoval jen Mr Tmbulent.

Na tajemníka teď čekalo mnoho práce. Hydroplán Racek spotřebuje mnoho pohonných látek, a proto je nutné, aby byly na různých souostrovích, jež jsou od sebe vzdálena na sta kilometrů, připraveny dostatečné zásoby. Jen veliký boháč si mohl zjednat rychlé lodi, které se ihned vydaly z různých míst na cestu a skládaly benzín do skladišť ve vzdálených přístavech. Telegrafy a telefony roznášely přísné rozkazy Mr Turbulenta.

Když milionář propustil unaveného tajemníka, pospíchal inženýr Marhan do hangáru, aby nejen znovu a znovu proklepal stroj a dal jej naplnit pohonnými látkami, nýbrž aby se také postaralo vybavení hydroplánu, o pokrmy a nápoje, o zásobu vody, o zbraně, lékárnu, chemikálie a tak podobně. O ostatní drobné užitečné věci se postará profesor Finch s Pavlem.

Hydroplán Racek, chlouba a výtvor inženýra Marhana, byl vybaven i nejmodernějšími přístroji, které letci oznamovaly sílu větru, blížící se bouře a vzdušné víry a rozesílaly i přijímaly zprávy ze země í z moře. Mr Turbulent se rozhodl pro jednoplošník se dvěma velmi silnými motory a schválil návrh inženýra, aby ke stavbě konstrukce bylo použito nového kovu, velmi lehkého a neobyčejně pevného. Na šíji letadla dal připevnit pohyblivý kulomet, aby se v případě nebezpečí mohl Racek bránit útočníkovi.

Inženýr Marhan navrhl letoun tak důmyslně, že jej bylo možno použít jako letadla, tj. s podvozkem, i jako hydroplánu, tj. s plováky. S plnou nádrží mohl se Racek udržet ve vzduchu dvacet dvě hodiny a vyvinout rychlost až pět set kilometrů za hodinu.

Profesor Finch si vymínil, aby v podlaze "salónu" byl ponechán otvor, do něhož umístil fotografický aparát. A bývalý kuchař z Albatrosa, Pavel, sám navrhl zdokonalení sporáku, aby se na něm mohlo nejen vařit, nýbrž i péci. Boční strana trupu letounu byla vyplněna knihami a různými zásuvkami naplněnými fyzikálními přístroji a různým drobným zbožím určeným na výměnu s domorodým obyvatelstvem.

Přípravy k letu si vyžádaly mnoho práce, a protože Mr Turbulent spěchal a nerad čekal, pracovalo se i v neděli až do noci.

4

Racek letí na Havaj

Mr Turbulent si nepřál, aby o jeho odletu někdo věděl. A tak se v pondělí časně ráno Racek vznesl tiše jako kachna z rákosí rybníka a obrátil se přímo k jihozápadu, ve směru San Francisco, Honolulu, Sydney, protože vyšlo najevo, že dopis, jejž obdržel Mr Seward, byl odeslán z Havaje.

Poněvadž Honolulu, město ležící na ostrově Oahu, leží 33° na západ od San Franciska, a protože Racek musí letět úhlopříčně, snadno si Mr Turbulent vypočítal, za jak dlouho letoun při rychlosti čtyř set kilometrů za hodinu uletí vzdálenost čtyři tisíce kilometrů. Přistane tedy kolem čtvrté, nejdéle kolem páté hodiny odpoledne. A tak posádka bude mít dost času na výzvědy i na doplnění zásob.

Práce na Racku byly rozděleny podobně jako na Albatrosu.

Mr Turbulent řídil let, inženýr jako pozorovatel vysílal a přijímal zprávy, zatímco profesor Finch a Pavel měli se jako osvědčení kuchaři starat o kuchyni, fotografovat a pozorovat okolí.

Profesor Finch brzy sklapl fotografický aparát, neboť v dohledu nebyla ani loď. Pavel zatím otevřel kdejakou zásuvku v salóně i ve spíži, aby vyzvěděl, kde co leží.

Racek stále stoupal. Mořští ptáci, kteří letoun zpočátku vytrvale provázeli, již dávno zmizeli.

Profesor seděl u okna a náhle zavolal Pavla:

"Podívej se, jak zajímavému zrakovému klamu podléháme.

Připadá nám, jako bychom letěli v duté kouli. Nad námi se klene obloha a moře pod námi se zdánlivě prohloubilo." Pavlovi byly nejmilejší chvíle, když se profesor Finch rozpovídal.

"Kdykoli jsem se vydával na cesty," řekl profesor, "toužil jsem po všem, co by mě mohlo poučit o cíli mého putování. Nuže, co víme o Havaji? Ehm, jestli vůbec něco víme?"

"Že je původu sopečného, že je pokryta bujným rostlinstvem, a to nejen vysokými travinami, z nichž si původní obyvatelé, Kanakové, stavějí chýše, nýbrž i statnými stromy, jež rostou i u nás v Americe, a palmami i stromovitými kapradinami..."

"Hm, a to je všecko, co o Havaji víš?" tázal se profesor Finch a zdvíhal dvěma prsty brýle až na kořen nosu.

"Je to zkouška, pane profesore?" zeptal se Pavel šibalsky.

"Jen příležitostná a ne na známku," odpověděl profesor, "nuže dále!"

"Havaji se také říkalo Sandwichské ostrovy," odříkával Pavel své vědomosti. "Byly tak nazvány na počest lorda Sandwiche, průvodce kapitána Cooka, který u nich roku 1778 poprvé přistál a kde byl také za dva roky potom ubit domorodci, když vlekl jejich krále do zajetí."

"Hm, hm, to je již slibnější," zabručel profesor, "a co bys rád viděl na Havaji?"

"Především město Honolulu a činné sopky Maunu Lou a Maunu Keu," odpověděl jinoch.

"Mnohem víc by se ti líbilo město Hilo," pravil profesor, "ležící na ostrově Havaji a právem zvané "perla Havaje", ovšem dopřeje-li nám Mr Turbulent dost času k prohlídce. Domnívám se však, že je teď vhodná doba postarat se o oběd. Uvidíš, jen co si uvážu zástěru, že jsem z kuchařského umění nic nezapomněl. Ehm, líbezné zaměstnání." Pavel se rozchechtal, když si profesor uvázal zástěru skoro až pod pažemi. Potom oba kuchaři pospíšili ke kamnům, účelně zahřívaným teplem motorů.

Než profesor nabral do hrnce vodu, velmi opatrně odložil brýle, aby mu při otvírání plechových konví nespadly. Po čtvrthodině se z kuchyňky již šířily příjemné vůně, voda klokotala a na pekáči prskal omastek.

Zaměstnaní kuchaři ani nespatřili tři parníky, zdánlivě velmi rychle plující k americkým břehům.

Mr Turbulent a inženýr Marhan byli s obědem spokojeni a pochvalovali si profesorovo kuchařské umění. Ale chválený mistr kuchař byl velmi mrzutý, protože nemohl najít své brýle!

"Jestli se připletly mezi kosti, jsou v moři," mínil Pavel žertem, neboť dobře věděl, že profesor je jenom někam založil. A opravdu, když se na západním obzoru objevil tmavý pruh, jenž velmi rychle vyrůstal z moře, profesor našel brýle v plechové krabici od rajských jablíček.

Racek pospíchal, a tak již ve čtyři hodiny odpoledne spatřili cestující i bez dalekohledů vysoké hory, temné skvrny pralesů a potom i jednotlivé ostrovy, oddělené tu užšími, tu širšími průlivy.

Opatrný pilot se musí především starat o hladké a bezpečné přistání. Racek se snášel v kruzích nad vodami a Mr Turbulent hledal klidnou zátoku nedaleko hlavního města. Obletěl ostrovy Havaj, Maui a Molokai a jako unavený pták se snesl teprve u ostrova Oahu.

V přístavu bylo velmi živo. Veliké lodi kotvily na hlubokých vodách, zatímco menší parníky a čluny rejdily v přístavu a doráželi na břehy jako rybky doráželi na ponořenou ruku.

Ostrov uvítal cestující vůní palem, banánů, pomerančů, manga, papájí a překrásných květin.

Mr Turbulent zde chtěl přijít únosci na stopu a pak se po ní neprodleně vydat. Avšak zapomněl na telegraf. Jeho odlet se přece neutajil, a některý člen Klubu, či snad někdo jiný poslal guvernérovi zprávu, která letěla rychleji než Racek. Proto, sotvaže hydroplán usedl na vodu, rozjely se k němu od břehu čluny. Jakmile se nejpěknější z nich přiblížil k Racku, povstal v něm mladý statný muž a pozdravil Mr Turbulenta vlídným vzkazem.

"Guvernér Mr Strafford vám posílá Mr Turbulente, své pozdravy a zve vás jako milého hosta do svého paláce." Mr Turbulent by byl nejraději jadrně zaklel, avšak ani na Havaji se nesmí zapomínat na zdvořilost, a zvláště tehdy, když hosta zve dávný dobrý přítel. Proto odpověděl vlídně:

"Rád přijímám pozvání pana guvernéra a vám, pane, děkuji za jeho tlumočení."

"Jsem tajemníkem pana guvernéra a dovoluji si dodat, že pan guvernér zve také všechny vaše společníky." Vznětlivý Mr Turbulent se musel přemáhat, aby tajemníkovi neodsekl, že si s guvernérem všecko dojedná sám. Požádal tajemníka, aby na něj několik minut počkal, než udělí posádce rozkazy. A když se potom i rychle převlékl, přestoupil do člunu a vydal se s tajemníkem na návštěvu ke guvernérovi.

"Jak to?" horlil profesor Finch, sotva Mr Turbulent odjel.

"Proč nesmíme na ostrov? Cožpak jsme malé děti, abychom zabloudili?"

"Mr Turbulent nám nezakázal odchod bez příčiny," soudil inženýr, "a já bych z Racka neodešel, ani kdybych směl. V cizí zemi..."

"Hehehe, snad jste zapomněl, milý příteli, že na Havaji jsme doma - ve Státech - od roku 1898 byla Havaj kolonií Spojených států amerických. (Od roku 1959 je 50. státem USA.). Pavle, přichystej se, půjdeme," vybízel profesor chlapce.

"Drahý pane profesore, půjdu velmi rád, jakmile to Mr Turbulent dovolí," odpověděl jinoch.

"Ale teď je k procházce městem nejvhodnější doba," mínil profesor, "a ukázal bych ti všecko pozoruhodné."

"Cožpak jste tu už někdy byl?" zeptal se inženýr.

"Ptejte se raději, milý příteli, kde jsem dosud nebyl," odpověděl již usmířený profesor.

Za dvacet minut po odplutí Mr Turbulenta se k Racku opět přihnal člun, jehož velitel tlumočil profesorovi Finchovi a Pavlovi milionářův souhlas s tím, aby se vydali na ostrov. Inženýr měl však počkat na Racku tak dlouho, dokud nebude vystřídán náhradníkem.

"Ehm, ehm," broukal si spokojeně profesor Finch a palcem a malíčkem si posunul brýle ke kořenu nosu, "guvernér zkrotil našeho samovládce. Poplujeme hned, ale Mr Turbulent si na nás počká." Pavel seskočil do člunu, zachytil profesorův fotoaparát a odsedl, aby se profesor mohl uvelebit na lavičku vedle něho.

Čím více se blížili ke břehu, tím hlučněji se ozývalo město.

Hned při vstupu do města se Pavel dočkal zklamání. Nízké dřevěné baráky, křivolaké a špinavé ulice neslibovaly návštěvníkům dosti zajímavostí. Avšak Pavlovo zklamání se brzy proměnilo v údiv:

"Nepřistáli jsme omylem u čínského nebo u japonského břehu?" Jeho otázka, i když byla míněna žertem, nebyla tak zcela nelogická, neboť na Havaji většinu obyvatelstva tvoří právě Japonci, Číňané a Filipínci.

Sotva cestovatelé vešli do americké části města, uvítal je pouliční ruch. Elegantní auta se prohánělа po hladké dlažbě ulic, nemotorné autobusy hlučely, elektriky řinčely a po chodnících se valily zástupy lidí většinou šikmookých a žluté pleti. Veliké budovy, paláce a krásné vily připomínaly cizincům americká města.

Honolulu se pyšní četnými školami výborné pověsti, divadlem a koncertními síněmi, továrnami a rafineriemi třtinového cukru.

A protože všichni obyvatelé milují květiny, postarali se tu i o nádherné parky a stromořadí, která, až po čínskou čtvrť, plní vzduch příjemnými vůněmi.

Profesor byl výborný průvodce a nezapomínal Pavla upozorňovat na znamenité budovy, na rozmanité krámy a velkoobchody, v nichž se soustřeďovaly výsledky práce celého souostroví: třtinový cukr, káva, banány, ananasy, med a vosk.

Čím více se blížil večer, tím rušněji a hlučněji bylo na ulicích a náměstích.

"Vypadá to," podotkl Pavel, když již prošli mnoho ulic, "jako by se v Honolulu sešly všechny národy ke stavbě babylónské věže, jen pro domácí Kanaky tu není místo." "Ehm! Jako všude, milý hochu, kam pronikla takzvaná civilizace. Bílí opanovali neznámé světy, ale, ehm, ehm, už dochází ke střetání s původním obyvatelstvem, a nevím, ehm, jak to všechno dopadne." Profesor a Pavel došli naštěstí do guvernérova paláce před večeří a v zahradě zastihli i inženýra Marhana, který je už netrpělivě očekával.

Američané rádi dokazují, jak jsou demokratičtí, a tak se nikdo nedivil, že hosté ze San Franciska zasedli spolu s guvernérem, s vysokými státními i městskými úředníky a nejznamenitějšími zástupci obchodu a průmyslu ke společnému stolu a bavili se, nic nedbajíce na jmění a tituly.

Mr Turbulent, majitel hutí a obrovských oceláren, byl velmi známá osobnost nejen ve Státech, nýbrž i na Havaji, a tak byl středem pozornosti.

Profesor Finch, který všecko viděl a všemu rozuměl, neodolal, aby svému milému svěřenci nezašeptal několik "ehm, ehm" a nevyslovil otázku, jestli by se tolik lidí tlačilo kolem Mr Turbulenta, kdyby byl chudákem. Sotva.

"Taky kolem učenců a umělců se tlačí lidé," odpověděl Pavel profesorovi.

"Ehm, velmi dobře, ale proč? Protože učenci a umělci jsou také boháči, kteří mají co rozdávat." Profesor Finch nikdy nemeškal využít příležitosti, aby Pavla poučil. Nepřímo mu ukázal, že věhlasu může dobýt i člověk chudý, je-li nadaný a pracovitý, a že z chuďasa se stane boháč, jehož bohatství je lepší než peníze.

Po večeři vyšli hosté do zahrady, kde voněly květy a kde čínský pyrotechnik vypaloval ohňostroje.

Jen inženýr Marhan se vrátil na Racka. Neměl tu stání, bál se o letoun.

Mr Turbulent horlivě pátral po únosci dětí, ale bez úspěchu, neboť ani úředníci, ani obchodníci o cizinci nic nezaslechli.

A tak by se byl nejraději hned vydal hlouběji do Tichého oceánu, avšak starý přítel Mr Strafford nechtěl hosta pustit. Vždyť na příští den uchystal pro hosty výpravu na ostrov Havaj, v jehož nejjižnější části se vypíná Mauna Loa do výše nad 4000 metrů.

Zlá bohyně Pelé (domorodci věří, že v kráteru sopky Kilauea sídlí zlá bohyně Pelé, jíž je nutno předkládat dary - lidské oběti, vepře a ovoce -, aby neposlala žhavou lávu na vesnice v okolí.) snad dovolí vznešené společnosti přístup do své říše.

5

Zlá bohyně Pelé varuje

Skoro všichni účastníci večerní hostiny u guvernéra se časně ráno sešli v přístavu, kde na ně čekaly čluny, aby je dopravily na krásnou a rychlou jachtu. Bylo tam veselo, a protože ve společnosti prodlévalo též několik žen, pánové se snažili, aby je pobavili různými hrami a kratochvílemi.

Profesor Finch, Mr Turbulent a Pavel ani na chvíli neopouštěli palubu, neboť průlivy a ostrovy, jež míjeli, nabízely zrakům zajímavé obrazy. Spatřili domorodé Kanaky na člunech až dvacet pět metrů dlouhých. Pluli velmi obratně po moři a lovili ryby. Na březích pod mohutnými stromy nakloněnými nad vodu odpočívali starci, zatímco kanacké ženy vařily před velkými chýšemi z bambusů a trávy oblíbené poi, vyrobené z hlíz tara.

Přípravy jídel domorodců připomenuly i našim přátelům, že se blíží doba oběda. Ochotně uposlechli pak vyzvání lodního zvonu, oznamujícího, že v bílé a vzdušné jídelně je prostřeno.

Po obědě bývá na lodích ticho, neboť cestující, kteří dopoledne nic jiného nedělali, než se bavili, si musí po jídle odpočinout.

Nutí je k tomu i denní horko. Teprve kolem čtvrté hodiny se společnost opět trousí na palubu. Profesor, inženýr a Pavel sice také odpočívali, ale učili se aspoň nejdůležitějším slovům malajských domorodců.

Večeře byla podávána brzy, protože dámy toužily po tanci.

Kapela domorodců, řízená bílým kapelníkem, hrála pěkně a vytrvale. Poněvadž však přísný guvernér prohlásil půlnoc za "policejní hodinu", museli jít tanečníci chtěj nechtěj spát, jelikož zítra ráno je očekávala namáhavá cesta.

Když se Pavel před východem slunce pobudil a vyhlédl okénkem z kajuty, spatřil světle šedé a lesklé moře jako vyhlazenou ocel a podle ticha poznal, že jachta stojí.

Po malé chvíli vyběhl na palubu a úžasem strnul. Nevěděl, má-li hledět na vynořující se slunce z moře, nebo na ostrovana obrovské pohoří, nad nímž vévodila sopka, jejíž vrchol již zachytil růžový opar slunce a jejíž boky a pata, jakož i celý ostrov se koupaly a mizely v husté bílé páře a v mléčném moři. Po hladině proletělo světlo jako šíp zanechalo za sebou světelnou cestu, jež se rychle šířila a zapalovala ohníčky na nizounkých vlnkách, neboť ranní větřík již čeřil vodní hladinu.

Za chvilku vyšli na palubu někteří další hosté a nadšeně hlaholili. Sotva však přistoupili k zábradlí, rozezněl se lodní zvon, který probudil pozdní spáče a popoháněl je k spěchu.

Profesor Finch jistě zaspal, protože přišel k snídani poslední.

Zato byl již připraven na cestu: batoh na zádech, síťku v ruce a fotoaparát přes rameno.

"Nezapomeň na hole a na krabici," napomínal Pavla, "snad se nám podaří ulovit krásné brouky, je jich zde mnoho." Pobřeží již dávno: nezaslechlo tolik veselého hovoru, smíchu a poděšených výkřiků, jako toho rána, když společnost sestupovala po bočních schůdcích z paluby do člunů, a smích a výkřiky zesílily, když se statní domorodci rozběhli do mělké vody a vynášeli dámy z člunů na břeh, kde se již shromáždilo obyvatelstvo z celé dědiny.

Krásné a svěží ráno nemálo přispívalo k náladě. Guvernérovi hosté pospíchali k vesnici Napoopoo, která leží u paty sopky.

Zde čekalo hosty nové překvapení: stádo osedlaných koníků a obtížených soumarů.

Guvernér Mr Strafford nepřipustil zdržení, a proto již po čtvrthodině vyjížděl v čele kavalkády z vesnice se dvěma zkušenými průvodci po boku.

Veselá společnost se výborně bavila. Profesor Finch a Pavel se úmyslně opozdili, aby mohli pozorovat krajinu i domorodce.

Pavla zajímaly zprávy o životě domorodců, o jejich náboženství, zvycích a obyčejích, o zbraních a šperccích, a profesor odpovídal na všecky otázky, jako kdyby zde po léta žil.

"Ehm, ehm, jistě chápeš, že země, v níž národ žije, působí na jeho ducha i tělo. Viděls statné postavy mužů i žen, z čehož je zřejmé, že země dává hojnost darů k výživě. Ale víš také, že je zde mnoho sopek, z nichž některé jsou činné. Sopky a častá zemětřesení působily na obyvatelstvo děsivě, a tak dodnes tu lidé věří na mocné a zlé duchy. Protože neznali železo, jsou jejich zbraně, sekery i mlaty kamenné, k lovu používají luky a šípy, a poněvadž tu žije množství ptáků, vyrábějí z jejich peří vzácné a krásné pláště. Živí se obděláváním polí a rybařením. O jejich mírumilovnosti nelze mluvit, neboť jako všichni divoši neustále spolu válčili. Když sem připluli první bílí lidé, vítali je domorodci jako bohy. Teprve hrubí námořníci je dohnali zlými skutky k hněvu. Právě na pobřeží, na němž jsme vystoupili, ubili například znamenitého mořeplavce Cooka. A přece tito přírodní lidé nejsou bez citu, milují ptáky a květiny a zdobí své zbraně i nástroje pěknými řezbami. Ehm, ehm, stůj! Což pak nevidíš ty krásné brouky na kmeni stromu?" Než se zamyšlený Pavel nadál, byl již profesor z koníka na zemi a žádal, aby mu jinoch podal krabici.

"Ehm, myslím, že jsem chytil párek krasců," hlásil po chvilce a jeho obličej zářil radostí. "Kdybys uviděl zprachnivělý strom, zastav," poučoval Pavla "jistě na něm najdeme velké tesaříky a roháče." Neúnavný profesor sbíral i rostliny, a když vylovil z batohu lahvičku, topil v lihu i velké mravence, vosy a mouchy.

Guvernér vedl výpravu až do jedenácti hodin a teprve pak nařídil odpočinek. Služebníci rychle postavili stan pro dámy a pak zažehli nedaleko ležení ohně a v polních kuchyních vařili.

Pánové se chvíli procházeli, aby vypudili z nohou strnulost, ale brzy se vrátili a usedli kolem bílých ubrusů rozložených na zemi.

Mr Turbulent vyhledal své společníky a netajil se jim s názorem, že ho výprava ke kráteru sopky nijak netěší a že by raději honil únosce. Ale moudrý profesor mu řekl, že spěch není dobrý rádce a že se nevydali na cestu jenom proto, aby honili únosce, nýbrž aby také užili prázdnin.

V tom již vyběhly ze stanu dámy, zajaly Mr Turbulenta a střežily ho tak přísně, že se se svými průvodci shledal až

večer, který zastihl výpravu ve výšce, kde již přestávalo všechno rostlinstvo. Jelikož se rychle ochlazovalo a husté bílé páry vystupovaly z propastí a ploužily se po úbočích, stavěli služebníci rychle stany, zažíhali velké ohně a připravovali večeři.

Zkušení domorodci věděli, jak mají stany postavit, aby teplo ohňů vnikalo dovnitř a přitom vítr odnášel kouř stranou. Koně byli nakrmeni a napojeni a uvázáni kolem velkých ohňů, neboť ve výši tři tisíce metrů klesala teplota vzduchu na deset stupňů Celsia pod nulou!

"Dole bylo pětatřicet plus a tady deset minus, ehm, dobře že jsme si vzali s sebou vlněné přikrývky, ohně do rána vyhasnou," liboval si profesor a zabalil se až po hlavu. "A teď spěme v naději, že na nás dobrotivá paní Pelé nepošle sněhovou bouři."

Časně ráno nemusil nikdo společnost budit. Probudil ji mráz.

Zkřehlé a třesoucí se ruce se chtivě vztahovaly po šálcích horké kávy a po teplém pečivu, jež kuchař již roznášel po stanech.

Slunce už osvítilo nejvyšší vrcholy, ale mráz nepolevoval.

Mauna Loa byla patrně mírumilovná. Spokojeně si pokuřovala. Když Mr Strafford popřál svým hostům dobrého jitra, potěšil je ihned zprávou, že se brzy zahřejí.

"Vzhledem k tomu, že nás očekává příliš příkré stoupání, musíme jít pěšky," pravil. "Koně by se na tenkém povrchu vychladlé lávy smekali a mohli by se i probořit. Mimoto si dovoluji upozornit, aby ti, kdož se bojí horské nemoci, raději zde na nás počkali. Nahoře je vzduch velmi řídký." Společnost odpověděla hlučným "hurá". Jakže, měli by se nyní zaleknout, když cíl je vzdálen pouhých tisíc metrů? Všichni známí by se jim v Honolulu vysmáli. Ani zanic na světě zde nezůstanou, vymění si jen boty. Dámy i pánové si obouvali střevíce s okovanými podrážkami a podpatky, na prsou si zapínali plédy, aby jim nepadal chlad na ramena, a zkoušeli dlouhé okované hole s ostrými hroty zarýt do ztuhlé lávy.

Mr Strafford ještě napomenul společnost, aby se nerozptylovala, a rozkázal průvodcům, ozbrojeným sekerami, aby vyšli.

"Proboha, to je zde tak nebezpečno, že průvodci nesou sekery?" tázala se jedna z dam.

"Ano," odpověděl Mr Strafford vážně, "paní Pelé chrání své království příkrými a hladkými srázy. Naši průvodci musí vytesat do skal schůdky, aby návštěvníci nesklouzli a nezřítili se do propasti." Avšak ani teto vážné varování nikoho neodradilo. Profesor Finch a Pavel se netlačili dopředu. Se dvěma sluhy, kteří nesli ve sbalených rohožích přesnídávku, uzavírali dlouhý průvod.

Krajina se teď naprosto změnila, život jako by z ní vymizel. Kam jen oko dohlédlo, rozprostírala se kamenitá, tmavá poušť. Nikde nebylo ani stéblo trávy, nikde hrstka mechu, jen tvrdý hladký nerost, který tu a tam duněl pod kroky chodců.

Průvod se pohyboval velmi pomalu a již po půlhodinovém stoupání se chodci zastavovali. Jejich srdce prudce bušila. Někteří si dokonce naříkali na bolesti hlavy, ale vrátit se nechtěl nikdo. Naštěstí slunce zvítězilo nad chladným větříkem, jenž vůčihledě zesiloval.

Ve společnosti nikdo nepromluvil ani slovo, a posledních dvě stě metrů museli pánové dámy spíš vynést než vyvést na vrchol. Objevil se zrakům návštěvníků jako rozsáhlá a zvlněná rovina. Odvážní poutníci dosáhli cíle. Lapali ještě po vzduchu a potáceli se po nezvyklé námaze. Ale s uspokojením se rozhlíželi po černém kamenném moři. Dál se nesměli odvážit, neboť občasné zachvění půdy pod nohama, temné dunění a dým vyrážející z puklin a štěrbin je varovaly, aby zůstali v uctivé vzdálenosti.

Rozhled byl velkolepý. Směrem do ostrova se táhly kopce, avšak ze všech ostatních stran útočilo na ostrov jen moře, na němž i prostým zrakem bylo vidět úzký dlouhý vor, z něhož se kouřilo, všichni uhodli, že je to parník.

"Viděli jste, co jste si přáli spatřit," pravil Mr Strafford, "a proto navrhuji, abychom sestoupili o dvě stě metrů a tam na plošině posvačili."

Guvernérův návrh byl odmítnut. Všichni si již oddechli, nabyli znova odvahy, a tak žádali, aby se svačina odbyla zde.

Jaká to bude sláva, až se budou moci pochlubit, že svačili na vrcholu sopky, blízko kráteru!

A tak sluhové ihned rozprostřeli rohože, pokryli je ubrusy a vykládali studená masitá jídla a pečivo. Pohled na všechny ty dobroty jen zvýšil dobrou náladu výletníků.

Do veselého hovoru a smíchu náhle zazněl zoufalý výkřik.

Všichni členové výpravy se ohlédli a potom rázem vyskočili a strnuli. Sotva dvacet kroků od společnosti stála nejmladší z žen, asi dvacetiletá dívka, křičela a zoufale mávala pažemi.

"Co se stalo? Proč křičí a proč tam stojí?" volalo se zmateně.

Ze by ji zlá vládkyně Pelé zajala a nechtěla pustit? Ale to přece odvážní muži nedopustí. Jakýsi mladý a statný úředník se rozběhl, aby dívce pomohl, ale sotva deset kroků před ní se sám probořil a nyní volal o pomoc i on.

Průvodci horlivě varovali nezkušené bělochy, aby se neodvažovali na zrádný povrch.

Místa pokrytá měkkou lávou jsou nebezpečnější než tenký led.

Led se láme, když se tonoucí snaží, aby se na něj vyšplhal, ale kdo se propadne do lávové pukliny, nemůže se ani hnout a jeho nohy se musí z lávy přímo vysekat. Mimoto hrozí nebezpečí, že ostré hrany lávy poraní nohy.

Průvodci se pokoušeli přiblížit k uvězněným, ale při každém podezřelém chřupnutí rychle ustupovali. Tonoucímu se může pomoci lanem nebo tyčí, avšak ze ztuhlé lávy nelze člověka tak snadno vytáhnout.

Křik dívky a volání mladého muže změnily strach ve zděšení.

Každý by byl rád pomohl, ale nikdo nevěděl, jak vězně vysvobodit.

"Pane profesore," řekl Pavel rozčileně, "řekněte průvodcům, aby mi přinesli dvě rohože, dvě vlněné přikrývky a sekeru."

"Proboha, Pavle, co to chceš dělat? Ehm, nedovolím, nedovolím," bránil se profesor.

"Nikdo jiný se nemůže na tenký povrch lávy odvážit než já, jsem nejlehčí," vykládal Pavel svůj úmysl a plán. "Abych však bezpečně došel, potřebuji pokrývky a rohože." Muži stojící okolo naslouchali sporu. A když i Mr Strafford uslyšel, čeho se chce Pavel odvážit, pospíšil k Mr Turbulentovi, aby se s ním poradil.

Vznětlivý a prudký Mr Turbulent pobíhal zatím jako podrážděná a uvězněná šelma. Marně přemýšlel, jak by pomohl.

Což nebyl silák a nedokázal již mnohokrát svou obratnost a odvahu? Na zrádnou hladkou lávu se však nesmí odvážit, zemřel by studem, kdyby se sám: probořil a musel pak žádat o pomoc.

"Ne, nikdy nesvolím, Pavel nesmí!" křičel hněvivě, když mu Mr Strafford povědělo chlapcově úmyslu.

Bezděčně ustoupil a zavřel oči, když si představil, jak je Pavel chycen lávou. Ale když ucítil na paži. Pavlovu ruku, hluboce vydechl, neboť ten děsný obraz se náhle rozplynul.

"Mr Turbulente, dovolte mi, abych šel," prosil jinoch, "nemůžeme přece nechat ty ubožáky bez pomoci - a já, já vám slibuji, že se vrátím."

Mr Turbulent vybojoval v několika vteřinách nejkrutejší boj, miloval Pavla víc než všechen svůj obrovský majetek a bál se o chlapce, ale když pohlédl do jeho prosících očí, zvítězila v něm hrdost nad strachem...

"Ruku na to, Pavle! A věř, že vzbouřím celý ostrov, abych tě vysvobodil, kdybys tam uvázl."

Pavel vesele odběhl. Dvě tuhé rohože a měkké pokrývky byly v mžiku připraveny, ale když se Pavel ohlížel po sekeře, podal mu guvernér kladivo a dláto, které jinoch zastrčil do kapes kabátu, aby měl volné ruce.

Pavel vzal balík s pokrývkami a rohožemi do náručí a vydal se k dívce, již ani nekřičela, jen sípěla. Jinoch nečekal, až se octne na nebezpečném místě, nýbrž po několika krocích rozbalil balík, roztřepal vlněnou přikrývku a obratným vrhem ji rozprostřel před sebe a hned na ni položil jednu z tuhých rohoži. Potom bezpečně vstoupil na tuto lávku a za ní rozhodil druhou pokrývku a druhou rohož. Jakmile po nich přešel, stáhl pokrývku a rohož, které měl za sebou, a znovu je hodil před sebe, a tak zvolna, ale jistě postupoval. V houfu výletníků nikdo ani nehlesl, všecky zraky byly upřeny na chlapce.

Pavel už se přibližoval k dívce a dodával jí odvahy:

"Už se nebojte, slečno! Hned vás vysvobodím. Ještě třikrát přehodím svůj můstek a budu u vás." Vyděšená dívka mu uvěřila a zmlkla. Paže jí klesly a vyjevené zraky odměřovaly vzdálenost "zázračného" můstku.

Přikrývka a rohož již sice dopadly k dívčiným uvězněným nohám, ale Pavlovi teď nastala nejkrušnější práce. Položil se na poslední rohož a prohlížel jámu. Poznal, že musí prosekat lávu velmi opatrně, aby dívku neporanil. Konečně se mu podařilo rozšířit jámu natolik, že dívka mohla zdvihnout nohy. Poradil jí, aby počkala, až se sám odkulí. Osvobozená dívka pak vystoupila na rohož. Pojednou se však zapotácela, divže neupadla.

"Přejděte až na druhou rohož a tam počkejte," poroučel Pavel. "Nemůžete mě tu nechat. Až dojdete na konec druhé rohože, půjdu za vámi a podám vám tu, na které jsem teď já, abyste ji mohla hodit před sebe." Americké dívky jsou statečné. Jakmile bylo první nebezpečí překonáno, nabyla zachráněná znova rozvahy a pochopila Pavlovo přání.

A tak krok za krokem postupovali mladí lidé po křehkém povlaku, až došli na pevnou půdu. Nyní již nikdo nemlčel, všichni křičeli, mávali pažemi, smáli se bez příčiny a běželi naproti zachráněné dívce. Dámy ji objímaly a muži jí blahopřáli...

A co Mr Turbulent a profesor Finch? Podávali si Pavla z náruče do náruče a chránili ho před davem hostí, aby chlapce neumačkali anebo mu nevytrhli paži z ramene, neboť Američan musí své nadšení projevit upřímným potřesem hrdinovy pravice.

Domorodí průvodci již pochopili, jak si Pavel zajistil přechod, a jakmile se zmocnili rohoží a přikrývek, pospíšili na pomoc onomu zajatému mladému muži. A protože vězel v jámě mnohem bližší, velmi rychle ho vysvobodili.

Mr Strafford objal Pavla a potom, potřásaje rukou Mr Turbulenta, pravil:

"Drahý příteli, již se nedivím vaší náklonnosti k tomuto statečnému jinochovi. Přál bych si mít takového syna."

"Je můj," odpověděl panovačný Mr Turbulent, a jako kdyby se o chlapce bál, nepouštěl jeho ruku.

Krátce po této vzrušující události společnost rychle sestupovala ke stanovišti, kde zůstali koně. Nikdo se již nechtěl nahoře zdržovat, všichni pospíchali, aby unikli z dosahu mstivé bohyně Pelé.

Obědvali teprve ve čtyři hodiny a po krátkém odpočinku se vydali znovu na cestu. A protože za hodinu po západu slunce měl vyjít měsíc, rozhodli se, že nebudou v horách nocovat, nýbrž že pocestují i v noci.

V mezidobí, než vyšel měsíc, opět odpočívali. Ale sotvaže měsíční svit zalil kraj bledě modrým světlem tak jasným, že každý kmen stromu a každý kámen byl na dálku viditelný, ujížděli po sjízdné cestě tak bezpečně jako za dne a v deset hodin sestupovali unaveni, ale spokojeni z koní a usedali do člunů, které je odvezly k jachtě.

Než vstoupil Pavel do člunu, ucítil, že se někdo dotkl jeho ramene. Když se ohlédl, spatřil staršího z domorodých průvodců, jak mu podává hrstku drobných lastur a něco říká, čemuž Pavel nerozuměl. Pochopil však, že je obdarováván. Přijal lasturky, a vyloviv z kapsy perořízek, nabídl jej domorodci. Ten si jej rychle vzal a přitiskl jej na čelo a na prsa. Nezapomene a bude jej chovat jako poklad. I Pavel si umínil, že si lasturky také nechá na památku.

6
Racek letí na Markézy

Po návratu do Honolulu poděkoval Mr Turbulent guvernérovi za pohostinnost. Ale už se nedal zdržovat a pospíchal se svými průvodci k Racku, který se houpal na vodě zátoky. Inženýr Marhan radostně uvítal návrat posádky.

Na otázku Mr Turbulenta, zdali se něco dovědělo cizím letadle, inženýr odpověděl, že mu cosi vypravovali lodníci ovocnářského člunu, ale že si nemohl ověřit věrohodnost jejich pověsti. Připluli včera ráno od ostrova Molokai s nákladem ananasů, a když viděli na vodě Racka, mávali pažemi a cosi křičeli.

Inženýr se za nimi ihned vydal na břeh a ptal se jich, proč se tolik diví a proč tolik křičí.

"Udivuje nás, že ses vrátil," pravil patron člunu.

"Mýlíš se, nevrátil jsem se," odpověděl inženýr, "jsem na zdejší vodě poprvé."

"Nelži," odsekl patron, "viděli jsme, jak jsi přijímal náklad z parníku na závětrné straně našeho ostrova a jak jsi potom odletěl, když parník odplul k západu."

"Měl jste víc štěstí než my," zvolal Mr Turbulent, když vyslechl inženýrovu zprávu. "Nepochybuji, že únosce zde přibíral pohonné látky. Je patrně chytřejší, než jsem se domníval. Neprchá v letadle, ale v hydroplánu, a může přibrat pohonné látky, aniž by musel přistát na pevné zemi. To ovšem ztěžuje naše hledání a pronásledování... Připravte se k odletu," přikázal po chvíli a vešel do salónu, kde pozorně prohlížel rozloženou mapu. Když vstoupil profesor Finch s Pavlem, řekl již klidně:

"Setrváme v původní dráze," a odešel do kabiny.

"Ehm, poletíme tedy k jihu," konstatoval profesor, "podívej se, Pavle, na tu lomenou čáru: obědvat můžeme nad rovníkem a večeřet na Markézách, pokud se nezdržíme na Vánočním ostrově." Inženýr Marhan doplnil zásoby benzínu a uložil do spižírny koš výborného ovoce. A tak mohli kuchaři vystrojit hostinu.

V nižších polohách vál nepříznivý vítr. Proto se Racek vznesl do výšky dvou tisíc metru. Zde plul lehce a bezpečně. Moře bylo pusté. A když se přece objevila loď, pospíchali profesor s Pavlem s dalekohledy k oknu. Dohadovali se o nosnosti a národnosti lodi.

Již v jedenáct hodin dopoledne se objevily na jihu temnější mráčky, které se po půlhodině změnily v ostrůvky.

Pavel četl na mapě jména: Golden Riff, Palmyra, Washington, Fanning a nejjižněji Vánoční ostrov.

"Jsou to většinou pusté korálové ostrůvky," vykládal profesor, "mezi nimi by se neschoval parník ani hydroplán, a těch několik desítek obyvatel na Vánočním ostrově bychom snadno vyslechli." Mr Turbulent smýšlel asi podobně. Snesl se sice velmi nízko, ale nepřistál. Zato se po chvíli ozval jeho rozkaz:

"Připravte oběd a šampaňské! Musíme si nad rovníkem připít."

Racek se vznesl nad atoly, a změniv směr k jihovýchodu, letěl vskutku k Markézám.

Jakmile zmizely pusté ostrovy z dohledu, nenabídla obloha ani nekonečná mořská pláň zrakům letců nic, co by je zajímalo.

Pospíchali teď nad mořskou oblastí, oživovanou jen zřídka peruánskými parníky, které vyplouvaly z Limy na ostrovy, aby zde naložily kopru, bavlnu a melasu z cukrové třtiny.

Profesor Finch měl dosti času, aby Pavlovi pověděl všecko, co vědělo Markézách. Když se Racek brzy po západu slunce přiblížil k ostrovům, profesor pochopil, proč Mr Turbulent přistál na moři, neboť příkré čedičové skály a černé pralesy na úbočích neslibovaly vhodné místo k přistání na suché zemi. Racek usedl na vodu jako kachna, ale nesložil křídla, nýbrž proplul mezi dvěma skálami, jež tu stály před zálivem jako kamenné stráže.

"Záliv se jmenuje Anna Marie a ostrov Nukahiva," poučoval profesor Pavla. "Rád bych jen věděl, jestli Mr Turbulent přistane u pobřeží a ještě dnes večer navštíví hlavní město." Profesor Finch se dočkal odpovědi velmi brzy. Stroje ztichly a Racek se zastavil v naprosto pustém zálivu. Kromě loděk domorodců, jež se tlačily k molu, a mimo pěkný motorový člun, na jehož přídi se třepetala vlajka, nebylo v přístavu jiné plavidlo.

Ještě podivnější bylo, že ani na molu, ani na motorovém člunu nevarovala cizince ani jediná svítilna, ačkoli se již valně setmělo.

Mr Turbulent vyšel z kabiny do salónu a rozkázal kuchařům, aby podávali večeři.

"Dnes budeme nocovat na Racku," rozhodl. "Pochybuji, že bychom teď našli zdejší úřad. Kromě toho se nechci seznámit se štíry, mouchami, moskyty a švábi, jichž je tu prý nadbytek." Večeře byla velmi dobrá a hojná. Mr Turbulent pochválil kuchaře. Všichni čtyři stolovníci se pak vesele bavili dlouho do noci.

Mimo obyvatele mořských hlubin nikdo neprojevil zvědavost ani podiv, odkud a proč se snesl do přístavu podivný tvor napůl ryba - napůl pták.

Na 10° jižní šířky vychází slunce teprve několik minut před šestou hodinou, ale křik racků, bahňáků, fregatek, morčáků a kachen probudil cizince velmi časně.

Po snídani se Racek rozjel ke břehu, na němž se tu a tam objevil domorodý rybář. Inženýr Marhan, zůstal jako strážce na hydroplánu, zatímco Mr Turbulent, profesor a Pavel se vydali do "hlavního města" Taiohae na výzvědy.

Vysoké a nahnuté kokosové palmy, kukuřičná pole a velké žluté melouny, rozvalující se mezi širokými lupeny, svědčily, že zdejší sopečná půda je úrodná, ale jen tam, kde je dostatek vody.

Za ranního chladu byla procházka příjemná. Tu a tam se v hájích kokosových palem a pandánů objevily chýše domorodců a před nimi ženy chystající snídani, zatímco hospodáři ještě dospávali. Po snídani si zas lehnou, ale tentokrát do stínu stromů.

"Ehm, kdo chce spatřit zbytky biblického ráje," vykládal profesor Finch, "musí sem, na ostrovy Tichého oceánu. Není pohodlnějších lidí nikde jinde na světě, neboť příroda se sama stará o jejich obživu. Mimoto, ehm, myslím, že praotec Adam v ráji také nic nedělal. Ale pozor, blížíme se k hlavnímu městu!"

"Nevidím město," pravil Mr Turbulent. "Jen háj a několik stavení."

"Za mého posledního pobytu žilo v Taiohae asi dvě stě lidí," řekl profesor, "avšak od té doby se počet obyvatel jistě zvýšil." Cizinci prošli hájem po pěkné a široké cestě a octli se na velkém prostranství obklopeném chýšemi a palmami. V popředí spatřili výstavný dřevěný dvoupatrový dům, jehož průčelí a štíty byly ozdobeny řezbami. Dům stál na kamenné vysoké podezdívce. Tucet širokých schodů zval cizince, aby vstoupili do mohutných dveří. Všechna okna byla zasklena a stažené záclony prozrazovaly, že jeho obyvatelé dosud odpočívají.

Že je to vládní budova, poznali cizinci podle francouzských vlajek vztyčených po obou stranách vchodu a podle domorodého strážce. Seděl na bobku vedle vchodu a podpíral se o dlouhé kopí, patrně jen z opatrnosti, aby se za

dřímoty nesvalil ze schodů.

Hnědý, vlasatý chlapík bezpochyby nepotrhal ve službě mnoho státního sukna, neboť mimo pás a kratičkou zástěrku neměl na sobě nic jiného. Zato však byl pruhovaný jako zebra. Nejpěknější vlnovky a závitnice krášlily jeho stehna a boky, ale také kolem paží se mu otáčely čáry jako liány kolem kmenů.

Trpělivost nenáležela mezi ctnosti Mr Turbulenta. Vyběhl po schodech, a nedbaje na stráž, chtěl vejít do budovy. Avšak strážce se již vzpamatoval a dlouhým kopím mu uzavřel vchod. Profesor Finch si pospíšil, aby předešel sporu. Překvapenému strážci srozumitelně vyslovil přání cizinců. Hnědý strážce profesora vyslechl, ale ani se nehnuv, odpověděl hrdelnou řečí:

"Není možné, bílí páni nedovolují."

"Co řekl ten strakáč?" zeptal se Mr Turbulent prudce.

"Že nesmíme dál," odpověděl profesor Finch, ale ihned uskočil, aby se vyhnul strážci letícímu i s kopím ze schodů dolů, kde se rozplácl jak široký tak dlouhý.

Mr Turbulent nedbal na jeho křik, který jistě probudil strážce uvnitř budovy, protože i tam kdosi křičel a dupal. Kdesi práskly dveře.

Mr Turbulent se hnal chodbou ke schodišti, ale než vyběhl do patra, objevil se na prahu pokoje mladý bílý muž. Velmi se mračil a přísně se tázal, kdo že se to opovažuje rušit klid a ticho úřední budovy.

"Jmenuji se H. C. Turbulent, jsem americký občan ze San Franciska a přeji si úřední zprávy," odpovídal návštěvník anglicky, ačkoli mladý běloch se tázal francouzsky.

Profesor Finch, vida rozpaky mladého muže, opakoval Turbulentova slova francouzsky.

"Jsem tajemníkem pana rezidenta Grandera a jmenuji se Marcel Poiret. Prosím pány, aby laskavě vešli a přednesli svá přání," pravil mladý muž a zdvořile se uklonil.

Cizí hosté vešli do prostorného a světlého pokoje, patrně do kanceláře, neboť u jedné stěny stál obrovský psací stůl a u protější velká police s knihami a svazky listin. Pohodlné lenošky a houpací židle zvaly k odpočinku.

Poněvadž tajemník neuměl anglicky, musel Mr Turbulent ponechat vyjednávání profesoru Finchovi. Ten byl rád, že Mr Turbulent nerozumí tajemníkovým odpovědím. Profesor Finch se tázal po peruánském parníku, který zde měl vylodit barely naplněné benzínem. Dověděl se, že očekávaná loď připlula teprve dnes v noci a že stojí před přístavem.

"Proč nevplula do přístavu?" ptal se profesor.

"Protože vrchní státní nájemce k tomu nedal dosud svolení," odpověděl tajemník.

"Pan rezident Grander, vládce na tomto souostroví, pronajal všecko, co souvisí s obchodem, státním nájemcům. Ponechal si jen nejvyšší dozor a administrativu." Profesorovo "ehm, ehm" pobouřilo netrpělivého Mr Turbulenta tak, že zvolal:

"Snad si nevypravujete anekdoty? Neví-li tenhle chlapík o únosci, zeptáme se jinde."

"Ještě okamžik," odpověděl profesor a opět se zeptal francouzsky, zdali zde, nebo u některého jiného ostrova, nepřistál cizí parník, nebo zdali tudy nepřeletělo letadlo.

"Pokud je mi úředně známo," odpověděl tajemník, "odplul odtud před čtrnácti dny francouzský parník k ostrovům Fidži, ale po letadle tu nebylo nejméně rok ani vidu ani slechu." Profesor Finch poděkoval za zprávy a vstávaje řekl:

"Sešli jsme z dobré stopy, únosce se dal jiným směrem." "Škoda tedy času, pojďme!" velel Mr Turbulent. Lehce se uklonil tajemníkovi, zabručel "sbohem" a rychle vyšel kanceláře.

Profesor s Pavlem se s tajemníkem loučili obřadně ji.

"Kdybyste se zde zdrželi," pravil zdvořilý Francouz, "provedl bych vás po ostrově a ukázal vám mnoho zajímavého."

"Velmi rád bych využil vaší laskavosti," odpověděl Pavel, který mluvil dobře francouzsky, "protože mě zajímá všecko nové, pozoruhodné a krásné." Mladý Francouz se usmál:

"I mě mladická touha zavedla sem na Markézy, ale přece se již těším na domov. Tedy na shledanou! Zdržíte-li se, přijďte.

Vždycky mám dost času na toulky."

"Nejraději bych šel hned," odpověděl Pavel a rozběhl se za Mr Turbulentem, aby si vyžádal svolení. Dohonil ho již v háji.

Když vyslovil své přání, Mr Turbulent po chvíli otálení přece svolil.

"Než napojíme Racka, uplyne několik hodin, vrať se tedy k tomu pojídači špenátu, a až si tenhle mořský koláč prohlédnete, přijď rovnou k Racku. Profesora pošli za mnou!" velel Mr Turbulent.

Pavel vesele pospíchal do vládní budovy, vyřídil profesorovi vzkaz a slíbil tajemníkovi, že rád na něj počká, než se připraví na cestu.

Nečekal dlouho.

Po desíti minutách se ozvala houkačka, a když Pavel seběhl před vládní budovu, podivil se starožitné, avšak dosud zachovalé fordce, jejíž dvířka držel hnědý strážce se širokým úsměvem v obličeji.

"Račte nastoupit!" zval Pavla tajemník, čekající, až hnědý strážce klikou nastartuje stroj.

"Pěšky bychom daleko nedošli, brzy bude horko."

"Dovolte, abych si sedl k vám," žádal Pavel, "budu se vás vyptávat." Auto zabralo, zkusilo to sice nejdřív na pět kroků dopředu a pak na šest dozadu, ale potom si to přece rozmyslelo, vesele poskočilo a čiperně se rozjelo po prostranství. Po pěti minutách ujíždělo po tvrdé cestě zastíněné listnatými stromy.

Markézy jsou většinou suché, ale mezi skalnatými hřbety a srázy jsou odlehlá údolí, jimiž protékají říčky a potoky. Tady se na vlhkých místech pěstují banánovníky, cukrová třtina,

tabák, kukuřice, batáty i bavlník. U vod pak rostou bambusové houštiny. To všecko Pavel viděl, avšak nejvíc se zajímalo domorodce a o způsob jejich života.

"Domorodci jsou lenoši," tvrdil tajemník, "proto na státních plantážích pracují Číňané. Přinesli sem ohavný zvyk kouření opia. Ale běloši nejsou lepší, protože jejich dar - kořalka - je právě tak zhoubný jako opium." Auto pospíchalo, a když náhle zahnulo do širokého a dlouhého údolí, vykřikl Pavel radostným údivem. Nikdy dosud nespatřil tak krásný kout světa.

Vysoké nahé skály uzavíraly údolí z obou stran. Po jejich bocích se táhly dlouhé pruhy tmavého pralesa. Na dně údolí se rozložily světle zelené louky s roztroušenými háji listnatých stromů a kvetoucích keřů.

Tajemník s Pavlem vystoupili z auta, a když popošli údolím asi na sto kroků, uslyšeli hukot, pleskot a šum vody. Ještě deset kroků kolem skály, a byl tu přírodní div. Z veliké výše padalo pět vodopádů, hučelo, tleskalo, jásalo a stříkalo na ploché balvany nebo do spoust květů všech barev a osvěžovalo celé okolí.

A do zpěvu rozjásaných vod se mísil zpěv a křik ptactva, jež sem přilétalo uhasit žízeň nebo lapat hmyz.

Pavel nevěděl, jestli se mu více líbí malí modří papoušci s červenými zobáčky, drobní holoubci, či velcí korunáči, medojídci nebo nádherní motýli, jejichž černá křídla byla protkána zelenými a ohnivě červenými pruhy.

"Tady si odpočineme a poobědváme," navrhoval tajemník, jemuž lichotil Pavlův obdiv.

"Když se mi příliš stýská po domově," přiznával se, "přijíždím sem a tady zapomínám. Teď vyneseme zásoby. Doufám, že vám zachutnají studená kuřata a zdejší banány. Čisté a studené vody máme nadbytek. Černou kávou pak zakončíme hostinu." Zatímco tajemník líčil lukulské hody, prostíral na balvan ubrus. Potom požádal Pavla, aby vynesl z auta dvě polní sedátka a koš.

"Zde se nemusíte ničeho bát," vypravoval mezi jídlem, "tady nejsou divoká zvířata ani dravci či nebezpeční hadi. Podívejte se na strom, v jehož stínu odpočíváte. Je to santal, bohužel již skoro vymýcený, protože jeho dřevo je vzácné. Týž zlý osud stíhá i jiné stromy."

Pavla zajímalo obyvatelstvo:

"Viděl jsem tu tolik pěkných míst a tak málo chýší. Což pak je ostrov obydlen tak řídce?" tázal se.

"Podle úředních zpráv žijí zde průměrně jen dva lidé na čtverečním kilometru," odpověděl tajemník. "Domorodců všude ubývá, ustupují bílému a žlutému plemeni." Během hovoru došlo i na tetování.

"Je to strašný zvyk," vypravoval tajemník, "ba myslím, že je to dokonce náboženský a společenský obřad. Tetovaný chlapec se stává mužem, dívka ženou. Někteří učenci tvrdí, že tetování mírní stud, tetovaný člověk se prý totiž domnívá, že není nahý.

Jen jednou jsem spatřil ten strašný obřad, ale již nikdy mu nechci být přítomen. Viděl jsem chlapce, jak ho drželi čtyři muži a jak mu pátý vytvářel na těle obrazce a čáry."

"Jak to dělal?" ptal se Pavel a zachvěl se.

"Operatér tloukl dřevěným kladivem na zubaté dlátko, jehož ostří namáčel do modravé tekutiny získané ze šťávy ořechu a sazí a vrážel ji chlapci do kůže. Ubožáka to muselo nesmírně bolet, házel sebou, že ho čtyři muži sotva udrželi. A nyní si představte, co asi zkusí ten, jemuž kouzelník tvoří kroužky kolem očí, na rtech a bradě!" Pavel rozčileně vstal. Už nechtěl poslouchat líčení dalších podrobností.

Po obědě výletníci ještě hodinku odpočívali. Teprve pak snesli zase všecky věci do auta a vydali se na další cestu. Projeli ještě několika údolíčky a podivovali se vodopádům, nízkým prahům a bujnému rostlinstvu.

Náhle jim přeběhl přes cestu hnědý vepř.

"Blížíme se k osadě," vysvětloval tajemník, "za chvíli spatříte hejna slepic. A protože se o vepře i drůbež nikdo nestará, snadno zdivočí a stává se z nich zdejší lovná zvěř. Divoká kuřata lítají jako u nás bažanti, a jen dobrý střelec je uloví. Domorodci je střílejí šípy. Na maso však chovají raději vepře a psy, neboť lov příliš nemilují, zato jsou výbornými rybáři." Pavel vyslovil přání, aby se vrátili.

"Vždyť se vracíme," pravil tajemník, "za deset minut vystoupíme na nábřeží." Tajemník správně odhadl vzdálenost, a když se fordka zastavila na hrázi, pospíchal k ní profesor Finch a upřímně zval tajemníka, aby s nimi na Racku povečeřel. Mr Turbulent a inženýr Marhan se prý těší na jeho společnost.

"Děkuji vám za laskavé pozvání, pane profesore," řekl mladý Francouz zřejmě polichocen, "jsem však podřízeným pana rezidenta a musím mu vrátit auto a požádat ho o dovolení."

"Tedy na shledanou, pane tajemníku! Budeme vás očekávat před večerem." Pavel upřímně děkoval vlídnému průvodci, který však díky odmítal.

"Rád jsem s vámi prožil krásné hodiny," prohlásil tajemník, "vždyť tu žiji jako vyhnanec a s bílým jinochem jsem se zde dosud nesetkal." Potom potřásl Pavlovi rukou, a když se přece rozešli, ještě se obrátil, aby mu zamával na krátkou rozloučenou.

7
Pan rezident a generální nájemce se svezli

Rozloučení s tajemníkem bylo opravdu krátké. Sotva uplynulo dvacet minut, opět se ozvala houkačka a na molu zastavila fordka. Vystoupil z ní mladý tajemník a zjevně se radoval, že zastihl Pavla na molu.

"Prokažte mi laskavost a uveďte mě k Mr Turbulentovi," žádal Pavla, když si potřásli pravicemi. "Pan rezident zve celou posádku Racka do svého paláce."

"Celou posádku? I mě?" divil se Pavel.

"Pardon, o vás se nezmínil," odpověděl tajemník rozpačitě a bezděčně se zarděl při vzpomínce, jak byl přísným pánem uvítán, že vozil ve vládním autu cizince.

Pavel uvedl tajemníka do hydroplánu, kde muži právě skončili poradu. Mr Turbulent byl očitě rozhněván, a proto, když mladý tajemník vyřídil rezidentovo pozvání, vykřikl:

"Nikam nepůjdu. Celý den jsme promarnili hledáním toho vašeho generálního nájemce. Po svém návratu upozorníme

vašeho vyslance na ochotu..."

"Na zdvořilé pozvání musíme odpovědět zdvořilostí," pravil profesor Finch rychle, aby přerušil Turbulentovy vyhrůžky.

"Půjdeme hned, zajisté běží o úřední jednání."

"Ano," vydechl tajemník, neboť si vzpomněl na špatnou náladu pana rezidenta, "auto stojí na molu a je připraveno k vašim službám." Mr Turbulent prudce vyšel a uvelebil se na zadním sedadle tak zeširoka, že profesor vklouzl k inženýru Marhanovi, který usedl k volantu.

Mladý tajemník se ani nesnažil uhájit pro sebe místo v autu a ochotně ustoupil. A když auto odjelo, vstoupil znovu do salónu a potom vešel i do kabiny, kde mu "zkušený pilot" Pavel ukazoval a vysvětloval všecky nejnovější vynálezy moderní techniky uplatněné při konstrukci Racka.

Auto zatím ujíždělo k vládní budově, a když se u schodů zastavilo, odskočil hnědý strážce i s kopím za dveře a v mžiku zmizel.

Mr Turbulent již znal cestu do kanceláře, a tak nepotřeboval průvodce. Rychle vstoupil a krátce pozdravil. Jeho napřažená paže k podání ruky klesla, neboť v kanceláři stáli dva muži.

Který z nich je rezident, Mr Turbulent nevěděl.

Ten malý útlý mužíček, jehož úzká ramínka nemohly rozšířit ani ohromné zlaté nárameníky a jehož hubenému tělu nemohl dodat plnosti modrý soukenný kabát se zlatými prýmky a knoflíky, ani široké bílé nohavice s výraznými lampasy, nemohl přece být rezident a zástupce francouzské vlády. Z celého jeho vzhledu byl nejzajímavější přísný obličej. Husté obočí stínilo černé oči.

Mužíkovy kníry, jež klesaly příliš rychle od nosu přes rty k bradě, se podobaly dvěma černým otazníkům, neboť se v poslední chvíli vzpamatovaly a obrátily se vzhůru.

Mužíkovy malé ruce vězely v bílých rukavicích a pohrávaly si s lesklým skřipcem. Ale ani to nedojalo Mr Turbulenta, který obrátil zraky na druhého muže, zdánlivě ještě menšího. Krátké nohy vězící v plundrách a bílých punčochách, kulaté bříško sevřené pikovou květovanou vestou, bílé sáčko, kratický krk a melounovitá hlava nemohly přispět k tomu, aby se postavička druhého muže prodloužila.

Profesor Finch usuzoval rychleji než Mr Turbulent. Poklonil se hubenému pánovi a francouzsky pravil:

"Pan rezident si přál, abychom ho navštívili. S radostí jsme uvítali příležitost, abychom vás, pane rezidente, mohli pozdravit a vyslovit vám svou úctu." Přísnost v rezidentově obličeji poněkud povolila, profesorovu poklonu oplatil lehkým sklonem hlavy a potom ráčil představit svého kulaťoučkého druha:

"Pan Gulp, generální nájemce," promluvil ptačím hláskem.

Tomu Mr Turbulent porozuměl a vybuchl:

"Ach, vy jste ten znamenitý chlapík, kterého jsme nemohli nikde najít? Kde jste vězel?"

"Ano, já jsem ten chlapík," odpověděl pan Gulp správně anglicky. "Zde je zvykem, že cizinci čekají, až je povoláme.

A já nemám pro soukromníky vždycky kdy. Vaši otázku, kde jsem vězel, odmítám," dodal uštěpačně.

"Aj, aj, tady na Markézách je státní nájemce úředníkem?

Tím lépe! U nás v Americe volíme úředníky od prezidenta a státních tajemníků až k poslednímu písaři, aby měli vždycky kdy pro občany, kteří potřebují pomoc ve vážné věci." Mr Turbulent, pověděv panu Gulpovi své mínění, obrátil se k rezidentovi, a podávaje mu ruku, přátelsky řekl:

"Budu jednat raději s vámi." Rezident podal Mr Turbulentovi jen dva prsty v rukavičce.

To Mr Turbulenta urazilo. Ohlédl se, přisunul si lenošku, a nespokojeně bruče, usedl.

"Vaší povinností bylo," promluvil rezident, když dvakrát spolkl rozčilení, neboť dosud nepobídl hosty, aby usedli, "vaší povinností bylo ihned se ohlásit úřadům."

"Byli jsme tu brzy ráno," pokusil se profesor o slušnou omluvu.

"Ano, vím, ale kdo srazí strážce při vykonávání povinnosti ze schodů a násilně vnikne do úřední místnosti..."

"Vešli jsme na vyzvání vašeho tajemníka..."

"... který bude disciplinárně, potrestán," přerušil rezident profesorovu omluvu.

"Měli jste vědět, že přístav Anna Marie není veřejný. Provinili jste se proti mezinárodnímu právu, když váš letoun zde přistál a když jste si sem povolali parník z cizího státu. V nynějších dobách ukládá má vláda všem vysoce zodpovědným úřadům, aby zvláště bděly nad cizinci a vyzvědači.

Proto jsem se rozhodl, že navštívím v doprovodu pana generálního nájemce nejen váš hydroplán, nýbrž i peruánský křižník, abych se očitě o všem přesvědčil."

"Varuji vás, pane rezidente," vmísil se do rozmluvy inženýr Marhan, "Mr Turbulent je nejváženější průmyslník ve Spojených státech a nesnese, aby ho kdokoli podezíral."

"Já varuji vás pane, a žádám vás, abyste nemluvil, dokud nebudete tázán," odpověděl rezident přísně. Tím bylo slyšení skončeno. Pan rezident si připjal k boku zlacený kord s ohromným košem, a pokynuv generálnímu nájemci, hrdě odcházel z kanceláře, nijak se nestaraje, jdou-li ostatní za ním.

"Kam jde?" zeptal se Mr Turbulent.

"Ehm! Chce nám oplatit návštěvu na Racku," odpověděl profesor vyhýbavě.

"Aby se přesvědčil, jestli nejsme vyzvědači," dodal inženýr po pravdě, neboť ho rezidentovo jednání rozčilovalo.

"Cože? Bez mého svolení?" vykřikl Mr Turbulent a vyběhl z kanceláře. Ale než doběhl k východu, auto již odjíždělo k pobřeží.

Profesor Finch a inženýr Marhan museli klusat, aby MrTurbulentovi stačili. Uříceni doběhli k molu, kde již stálo auto.

Pavel právě rozhodně bránil rezidentovi a nájemci ke vstupu na Racka.

"Bez svolení Mr Turbulenta nikdo nesmí vejít," prohlásil jinoch a vsunul klíč do kapsy.

"Viděl jsem tajemníka, jak právě vyšel," namítal nájemce.

"Pan tajemník je můj host. Vás ale pánové neznám," odpověděl Pavel, ačkoli tušil, s kým má tu čest. Byl znepokojen, co se asi přihodilo posádce Racka, když se nevrátila.

Na Pavla nepůsobily domluvy ani hrozby. Odpovídal na ně sice zdvořile, ale pevně:

"Račte pánové počkat, až se vrátí Mr Turbulent." A Mr Turbulent se vskutku vrátil. Ačkoli byl zardělý a zpocený, zdálo se, že ho nucená procházka uklidnila. Znovu uvítal zdvořile vzácné hosty a uvedl je do salónu. Potom ale odešel do kabiny a ponechal profesora, aby s "hosty" vyjednával on.

Rezident i nájemce byli očitě překvapeni nádherou salónu, avšak úřední přísnost jim nedovolila vyjádřit údiv. Proto se ani profesor neodvážil nabídnout hostům občerstvení.

"Především, než podnikneme prohlídku, si přeji, abyste mi předložili své doklady," pravil rezident. "Dnes dopoledne jsem obdržel zprávy, že se v mé oblasti objeví podezřelí cizinci na hydroplánu, kteří nebudou mít průvodní listiny ověřené naší vládou. A to jste vy!"

"Dovolte, abych opravil vaše mylné informace," vmísil se náhle inženýr Marhan do rozmluvy. Vytáhl z aktovky listiny, a rozloživ je na stole, pravil vážně: "Jako tajemník Mr Turbulenta jsem si vyžádal svolení všech vlád: francouzské, portugalské, anglické, holandské i australské, abychom mohli na všech souostrovích hledat únosce dvou dětí. Mimoto smíme přibírat pohonné látky, kde je budeme potřebovat." "Ha!" zvolal rezident divadelně. "Zprávy se shodují. Jsem přesvědčen, pane generální nájemce, že povinnost nám velí...

Ale co to?" Boubelatý generální nájemce neměl kdy na odpověď. Rychle si sedl na podlahu a mával pažemi, chtěje se něčeho chytit. Také přísný rezident zakolísal, protože hydroplán sebou prudce trhl.

"Excelence, to je úskok!" křičel generální nájemce, těžce vstávaje.

"Nikoli, pánové," pravil profesor, "Mr Turbulent se chystá k odletu, a proto vám zdvořile radím, abyste rychle opustili salón, pokud nejste dychtiví delšího výletu." Pavel pospíšil a otevřel boční dveře ke schůdkům. Ale rezident zrudl hněvem a usedl do lenošky. "Nikdo by se beztrestně neodvážil takového násilí," řekl a pokynul generálnímu nájemci, aby si taky sedl výš, totiž z podlahy na křeslo.

"Není to násilí, pánové, přišli jste bez pozvání," domlouval jim profesor, "pospěšte si, neboť jakmile se Racek otočí, bude pozdě."

Rezident se zlostně zasmál:

"Rádi byste uklouzli co, ale dokud zde rozkazuji já..." Všecko ostatní rezident spolkl, poněvadž Racek již běžel po vodě jako vlna za odlivu. Než doběhl k útesům, uzavírajícím přístav, vznesl se jako vodní pták mezi racky a fregatky a hnal se stále výš a výš.

Inženýr Marhan se usmál na udivené hosty a odešel do kabiny.

Profesor Finch a Pavel přistoupili k rozložené mapě a podle kompasu určovali směr letu.

Přísný rezident a generální nájemce byli tak překvapeni, že na chvíli oněměli. Když se však rychlost letu zvětšovala, proměnilo se překvapení hostů v bázeň.

"Kam, kam letíme?" otázal se rezident chvějícím se hlasem.

"K jihu, na ostrovy Paumotu čili Nízké," odpověděl profesor, ukazuje na čáru na mapě.

"Jeho Excelence pan rezident vás obžaluje u francouzské vlády," škytal tlustý generální nájemce, jemuž let patrně nesvědčil, jako nesvědčí mnohým cestovatelům plavba po moři.

"Domnívám se, že stížnost Mr Turbulenta na vás oba bude v Paříži dříve než vaše žaloba. Mr Turbulent nežertuje." Avšak Mr Turbulent žertoval. Po dvaceti minutách se snášel Racek k ostrůvku Fatuhiva, a dvakrát nad ním zakrouživ, usedl na vodu blízko břehu.

"Pánové, využijte rychle příležitosti," pobízel je profesor.

A pánové se nedali dvakrát pobízet. Sotva se Racek dotkl břehu, bez poděkování za laciné svezení vyskočili. Jakmile se octli na břehu, otočil se Racek, a prorývaje hladinu, hnal se na moře. Po sto metrech se opět odpoutal od hladiny.

"Je mi jich líto," prohlásil Pavel, "nastává večer a kde najdou přístřeší?"

"Ehm, jistě najdou vesnici domorodců a vynutí si pohostinnost," odpověděl profesor Finch. "Za své jednání zasluhovali trest. Kapitán peruánského parníku nám vypravoval, jak ho generální nájemce nutil, aby vyložil barely benzínu pro "vládní potřebu", a když se kapitán zdráhal, tak mu hrozil, že benzín zabaví jako kontraband."

Po chvilkovém mlčení se opět ozval Pavel, jako by mluvil sám k sobě:

"Jisté je, že únosce je chytrý člověk. Rezidenta před námi varoval."

"Hehehe! Ehm, ehm, velmi dobře," pochvaloval profesor Pavla, "schválně jsem čekal, jestli uhodneš, kdo popudil přísného pana Grandera. Nepochybuji, že i jinde nám únosce připraví nemilé uvítání."

8

Profesor Finch a Pavel rybaří

Racek pospíchal k jihu. Dorůstající měsíc a spousty hvězd s nádherným Jižním křížem osvětlovaly moře zbrázděné lesklými pruhy.

Když se plavci přibližovali k souostroví Paumotu, jevily se jim větší ostrovy s mnoha útesy v dálce jako mrak. Zrakům našich cestovatelů zůstaly ostrovy utajeny, dokud se nad nimi nevznášeli.

Mr Turbulent změnil směr letadla k jihovýchodu a v deset hodin večer přistál u ostrova, v jehož středu se kupily nevysoké skály. Po, večeři se salón s rozkládacími lenoškami proměnil v pohodlnou ložnici, v níž se cestovatelé vyspali jako. v hotelu.

Stejně jako na Markézách, tak i zde probudil posádku Racka křik vodního ptactva. U časné snídaně Mr Turbulent vysvětlil, proč přistál u jihovýchodních ostrovů:

"Nepředpokládám," pravil, "že bychom zde zastihli únosce, avšak ve zprávě, kterou jsem od otce unesených dětí obdržel se píše o bohatém nalezišti perel právě v těchto lagunách mezi korálovými ostrovy." Racek plul po moři anebo se vznášel nízko nad ostrovy.

Kdykoli přistál, pátrali pronásledovatelé po zprávách o bílých podnikatelích, kteří najímali domorodce", aby pro ně vynášeli lastury z moře.

Pavel, aniž ho na to profesor upozornil si všiml, jak jsou si všechny ostrovy podobné. Věděl, že korálové ostrovy vytvořili za tisíciletí mořští živočichové. Na pobřežích rostly palmy kokosové a tvořily půvabnou obrubu ostrovů. Zhlížely se v mořské vodě, v níž se hemžila vodní zvířata nejpodivnějších tvarů a krásných barev... Ačkoli jižní ostrovy vznikly vulkaniCkou činností, jsou jejich skály obaleny stavbami korálů. Čím západněji Racek postupoval, tím úrodnější byla údolí a Pavel poznával pandány, banánovníky, ananasy, árony, chlebovníky a bataty.

Na svých toulkách po ostrovech často též navštěvoval chýše domorodců, vybudované z bambusových tyčí, dlouhé trávy a rohoží.

Uprostřed chýší stála obvykle kamenná ohniště, z nichž, vystupoval kouř ke střeše a unikal mezi širokými listy banánovníků.

Profesor Finch upozornil Pavla na oblé kameny u stěn a poučil ho, že je používají domorodci při spaní jako podušek.

Pátrání bylo marné. Avšak profesor s Pavlem se přesto výborně bavili. Profesor si velmi rychle dovedl získat důvěru domorodců, když přiběhli cizincům naproti jako zvědavé děti. Oděvy měli prosté, zato jejich vlasy tvořily fantastické chocholy, z nichž trčela ptačí pera či květiny.

Jednoho dne, když Racek již přeletěl nad mnohými ostrovy na cestě k severu, profesor s Pavlem provozovali zajímavý sport.

Den se chýlil k večeru a domorodí obyvatelé ostrova krále Jiřího se chystali na lov ryb.

"Rád bych si vyjel s nimi," prohlásil Pavel, "ale jen jestli to dovolí."

"Nacpeš-li si kapsy tabákem, hned uvidím, jak rádi nás uvítají," sliboval profesor a již otvíral krabici.

A profesor se nemýlil, neboť jakmile dostali rybáři tabák, smáli se a žvatlali jako děti, když dostanou pamlsek, a všemožně se snažili, aby se dárcům odvděčili. Bylo dojednáno, že do večera budou chytat ryby na udice a v noci lovit kopími.

Dlouhé a pevné čluny domorodců byly na bocích opatřeny podélnými křídly z bambusových tyčí, mezi nimiž byly napjaty rohože. Tato křídla znamenitě udržují rovnováhu člunů a přitom nijak nepřekážejí v rychlém pohybu.

Domorodci byli znamenití veslaři, a tak po půlhodině se čluny přiblížily k mělčině, kde rybáři očekávali hojný úlovek.

Na člunu, na němž pluli profesor a Pavel, se domorodci především starali o zábavu bílých hostí. Půjčili jim nejen udice, nýbrž napíchli na ně i návnadu. Potom usadili hosty na záď, kde může i nezkušený rybář snadno vyhodit rybu do člunu.

"Rybaření je, ehm, věc náhody a štěstí," tvrdil po chvíli profesor Finch, když vytáhl třetí, asi kilovou rybu a Pavlovi dosud ani neťukla, "ovšem rybáři tvrdí, že je to věda a umění, checheche! Pozor! Tobě už taky zabrala - a hoplá! Už je tatam!" Šňůra, provazec spletený z pevných vláken získaných z listí pandánu, se rychle odvíjela. Ale hned byl po ruce hnědý domorodec a rychlé odvíjení zpomaloval.

Na jeho zavolání přiběhli dva naháči a švitořili jako rozčilené děti.

"Proč nezaseknou a nevytrhnou rybu?" tázal se Pavel.

"Ehm, ryba patrně spolkla hák a prchá do hlubiny," mínil profesor. "Kdyby teď zatáhli, přetrhla by šňůru. Proto čekají, až se ryba unaví." Profesor to správně předpověděl. Ryba, se asi zastavila, anebo se dokonce vracela k povrchu, neboť šňůra vyplouvala. Rybář ji sice okamžitě soukal do člunu, ale nenavíjel ji, poněvadž věděl, že ryba bude zas prchat.

A vskutku. Po chvíli se vysoukaná šňůra smekla z člunu a opět rychle zmizela. Tahle hra se opakovala asi třikrát.

Zkušený rybář šňůru pomalu přitahoval a navíjel. Ryba se poslušně přibližovala k člunu. Náhle se však hnala jako šíp opět k hlubině. Ale běda! Šňůra byla již o poloviČku, kratší a nepovolila.

Profesor i Pavel byli tak zaujati zápasem rybářů s rybou, že ani nepostřehli západ slunce a rychlé stmívání.

Zatímco starý rybář zvolna navíjel šňůru, mladý sevřel pevnou houžev jako pytlácké oko, které přivázal na dlouhou bambusovou tyč. Ryba byla již unavená. Oba starší domorodci ji nyní rychle a bezohledně táhli. Voda se rozvířila a nad hladinou se konečně objevila dlouhá, tmavě zelená hlava. Žluté oči jí žhnuly jako plamínky, Mladý rybář počkal, až rybí hlava povystoupila skoro půl metru nad vodu, a potom rychle a obratně hodil oko a prudce zatáhl, až se houžev pevně zaklesla rybě pod žábrami.

Profesor s Pavlem ani nedutali. Táhli za tyč. Díky spojenému úsilí se podařilo, že vytáhli rybu podobnou vyze a nejméně dva metry dlouhou. Teprve když se ryba octla na dně člunu, prudce se prohnula jako ocelové pero, ale rána kamennou palicí ji omráčila. Dnešní úlovek byl nepochybně znamenitý. Když připluly ještě dva další čluny, domorodci křičeli, smáli se a plácali dlaněmi do tetovaných stehen.

Profesor Finch a Pavel přestoupili na jiný člun, neboť šťastní rybáři se vraceli s úlovkem k ostrovu.

Na druhém člunu byli jen mladí muži. Nelovili ryby na udice, zatím čekali, až nastane tma. Na dně člunu ležela tři dlouhá kopí a na rohoži byly připraveny svazky smolnatých prutů propletených hrubými vlákny.

Jen jeden z mladíků na zádi vesloval, ale tak opatrně, že se člun šinul po vodě jako stín, stále pomaleji, až stanul.

Na přídi člunu zvolna vstával jiný chlapík, a když už pevně stál, široko rozkročen a ohnut nazad jako napjatý luk, s pravicí vysoko zdviženou a s kopím skloněným k vodě, zažehl jeho druh svazek prutů, který zahořel jako pochodeň.

V tom lovec bodl. Nabodnutá ryba se přenesla přes hlavy rybářů a pleskla do člunu.

Profesor s Pavlem se vrátili na Racka teprve před půlnocí.

Inženýr Marhan jako svědomitý strážce dosud bděl. A tak musel vyslechnout Pavlovo nadšené líčení...

"Ach tatínku, škoda že nejsem malířem," šeptal dosud rozčilený jinoch, "představ si bronzovou sochu muže, jak čeká s napřaženým kopím, až se ryba vylákaná světlem vynoří z hlubin, představ si úžasně rychlý vrh kopí, představ si třepetající se rybu, jak letí obloukem přes hlavu lovce a padá do člunu, představ si okolní tmu a světélkující moře a..., ale raději se ani nebudu pokoušet všecku tu krásu vylíčit, natož ji zobrazit, protože bych to stejně nedovedl. Domorodci jsou úžasní lovci."

"Ehm, myslím, že je čas, abys šel, Pavle spát. Příroda a způsob života je po staletí všemu naučily. Tak co se divíš. Jsem přesvědčen, že by se zdejší divoch divil právě tak, kdyby viděl, co umíme my, kupříkladu, jak se z kusu kůže vyrobí elegantní boty," řekl profesor Finch."

"Proč zrovna boty?" ptal se inženýr Marhan a tiše se zasmál.

"Ehm, protože jsou boty a "boty", jedny jsou nesporně známkou civilizace a druhé známkou jejího úpadku, ehm, podle toho, jak je kdo udělá. Teď už ale dobrou noc. Mám hlídku do tří hodin."

9

Únoscovi pomahači zdržují pronásledovatele

Na malých ostrovech nenalezli pronásledovatelé ani stopu po únosci dětí. Proto se Mr Turbulent odhodlal k letu na Tahiti, kde měl opět přibrat zásobu benzínu k dalšímu bludnému putování, a hledání.

Souostroví Tahiti, čili ostrovy Společenské (nazval je tak Cook na počest Královské společnosti v Londýně.), patří od roku 1880 Francii. Ale Mr Turbulent se rozhodl - po smutné zkušenosti na Markézách. - navštívit především kanceláře sanfranciské vývozní firmy Samuela Fieldinga. V jejích skladištích v přístavu Papeete měl uložen benzín, přivezený sem severoamerickým parníkem.

Od Ostrova krále Jiřího, u něhož posádka Racka přenocovala, činila vzdálenost do Papeete pět set kilometru. Inženýr Marhan vypočítal, že let potrvá půldruhé hodiny.

"Protože přiletíme do Papeete kolem osmé hodiny," řekl profesor Pavlovi, "mohli bychom si ušetřit práci s přípravou snídaně."

"Kdovíco nám tam ale předloží," namítal Pavel, "a tak snad raději přece jen uvařím kávu a připravím omeletky." Racek se vznesl nad moře, obletován hejny vodního ptactva, jež se však brzo vracelo k hladině.

Za hodinu se na jihozápadě objevil temný nízký pruh. Rychle vzrůstal, tak že cestující záhy poznali, že se blíží k hornatým ostrovům sopečného původu,

Inženýr Marhan správně odhadl dobu letu, neboť už několik minut před osmou se Racek přiblížil k Tahiti a snesl se tak nízko, že posádka viděla papeetský přístav jako na dlani. Jevil se jako oválová mísa uzavřená domečky z karet a plná různých plavidel. Kouřily zde komíny parníků, bělaly se plachty, tyčily se stožáry a mezi velkými plavidly projížděly černé čluny jako hbití vířníci na klidné hladině potoka, Profesor Finch si otevřel okno, aby mohl fotografovat. Náhle se však obrátil a volal na Pavla.

"Ehm, necítíš ten zvláštní a podivný zápach?" tázal se. "Buď uniká z Racka plyn, anebo tu nedávno hořelo."

"Mně zas připadá, jako bych cítil benzín," řekl Pavel, ale hned na zápach zapomněl a všecek okouzlen pohlížel na krásný ostrov, z jehož středu vystupovalo horstvo.

Skály podivných tvarů, jako sutiny hradů, věží, sloupů, homolí, útesů a příkrých stěn trčely do výše z objetí černých pralesů, jež tísnily skalní paty a šplhaly na rozervané boky. I bez dalekohledu viděl na skalách blesky a uhodl, že jsou to vody, jež se řítí ze skal a třpytí se v ranním slunci jako zrcadla.

Racek se zatím snesl před přístavem a potom se jako okřídlený člun prodíral mezi plavidly k molu.

Nebylo již pochyb, že zde nedávno řádil požár. Dokazoval to nejen čpavý zápach, nýbrž i černé trosky dlouhého skladiště, z něhož zbyly jen nízké podezdívky a kupy ohořelých trámů a popela.

Racek okamžitě na sebe soustředil zájem mužstva na lodích i domorodců na břehu. Na molo se sběhlo mnoho lidí, a jakmile se hydroplán dotkl břehu, protlačil se davem bělovlasý, ale dosud statný pán a podával vystupujícímu Mr. Turbulentovi ruku se slovy:

"Mr Turbulent, není liž pravda. Buďte vítán! Jsem Samuel Fielding."

"Těší mě, pane Fieldingu," odpověděl Mr Turbulent, potřásaje pravicí bělovlasého muže.

Mr Fielding byl zdvořilý muž, neboť nabízeje ruku profesorovi Finchovi a Pavlovi, řekl:

"Jsem opravdu potěšen, že mohu pozdravit znamenitého, učence pana profesora Finche a statečného junáka pana Pavla.

Vy se patrně divíte, že vás znám, ale zprávy o vašich dobrodružstvích na Molukách zabloudily až do naší pustiny." Profesor Finch si v rozpacích posunul palcem a malíkem brýle ke kořenu nosu, několikrát řekl své "ehm, ehm" a potom se podle zvyku Američanů a Angličanů zeptal pana Fieldinga, jak se mu daří. A když se dověděl, že dobře, byl očitě rád a ustoupil za Pavla.

"Přátelé a drazí hosté," pravil opět Samuel Fielding, "dovolil jsem si vám ve svém skromném příbytku připravit snídani a budu šťasten, vstoupíte-li do mého auta."

"Děkuji vám za pozvání, pane Fieldingu," odpověděl Mr Turbulent, "ale dovolte, abych se vás dříve zeptal na požár, který tu nedávno, musel řádit."

"Včera v noci shořela má skladiště a v nich i váš benzín", odpověděl Mr Fielding klidně, jako kdyby mluvil a

včerejším počasí.

"Vaše skladiště a můj benzín?" zvolal Mr Turbulent udiveně a hněvivě se rozhlížel na dav. Ale Mr Fielding vsunul ruku pod Tubulentovu paži a odváděl hosta k velkému a pohodlnému autu.

Inženýr Marhal zůstal jako vždy na Racku.

Když vzácní hosté vstoupili do auta, usedl Mr Fielding k volantu a přinutil stroj k běhu.

Mr Turbulent a jeho společníci brzy poznali, že v Papeete žije mnoho Evropanů a Američanů, zejména obchodníků a úředníků, neboť okrouhlé chýše domorodců ustupovaly kamenným i dřevěným obchodním domům a pěkným vilám.

"Skromný" příbytek Mr Samuela Fieidinga se hostům zjevil jako dvoupatrová bílá vila stojící na pahorku v rozsáhlé zahradě plné ovocných stromů, kvetoucích keřů a vzácných květin.

Široké bílé dvojité schodiště se sbíhalo na vysoké kamenné terase ozdobené vázami, z nichž splývaly ovíjivé rostliny. Jejich hroznovitá květenství všech barev pokrývala spolu s bujným listovím šedivé zdivo z trachytových a čedičových kvádrů.

Francouzská okna vedla na terasu, kde besídky a veliké slunečníky nabízely hostům stín a odpočinek.

Dvě dívky - asi dvanáctileté - uvítaly hosty již na schodišti.

Velmi příjemná a dosud krásná jejich maminka, oděná v ranních bílých šatech, vyšla hostům vstříc až na práh domu.

Když hosté odložili tropické přílby, vešli do prostorného chladného pokoje, v němž lahodně zvonily hojné krůpěje vody, jež padaly z vodotrysku jako vějíř na uměle zrobenou skalku, a kde bzučely větráky udržující v místnosti jemný vánek. Čichu hostů se dotkly líbezné vůně, v nichž převládala vanilka, jejíž dlouhé pružné lodyhy, lesklé a tuhé listy a tenké lusky splývaly z dřevěných košíčků připevněných na zdech vedle vchodu.

Hosté usedli k prostřenému stolu. Blyštěl se na něm porcelán, sklo i stříbro. Ale tu již služebníci přinášeli konvice, koflíky a mísy plné chutných pokrmů a nápojů. Výborné ovoce doplnilo hostinu. A když paní domu odešla s dívkami od stolu a zavoněly doutníky, netrpělivý Mr Turbulent opakoval dříve již pronesenou otázku:

"Vyšetřil jste již, zda vznikl požár nešťastnou náhodou, či zda šlo o žhářství?"

"Skladiště stálo ve vzdálenosti, nejméně sto kroků od nejbližší budovy a hlídač tvrdí, že je večer zamkl. Mimo padesáti kovových barelů vašeho benzínu tam nebylo snadno vznětlivé látky.

Už mnoho a mnoho let zde nebyl požár, a proto se domnívám, že oheň byl založen," končil Mr Fielding svou zprávu.

"Je někdo podezřelý? Bez příčiny přece nikdo nezapaluje cizí majetek. Snad to byla msta domorodců?" dohadoval se Mr Turbulent.

Mr Fidding se usmál:

"Domorodci Jsou tak lhostejní a dobrosrdeční, že se jim o pomstě ani nesní, a domácí lidé, jichž je u mne velmi mnoho zaměstnáno," dobře vědí, že by se připravili o výdělek. Ba ne, založil-li někdo oheň, byl to jistě cizinec, který včas uprchl." Mr Turbulent se už dál nevyptával. V jeho mysli vzniklo podezření. Kdo dovedl popudit rezidenta na Markézách, dovedl též spálit benzín na Tahiti. Protože se však v přístavu neobjevila neznámá loď, ani zde nepřistálo letadlo, domýšlel si, že únosce má všude pomocníky a že ví o letu Racka. Nyní šlo o to, jak nahradit shořelý benzín. A tu se Mr Fielding projevil jako znamenitý obchodník, neboť již vyslal svůj rychlý parník na ostrov Samoa, kde se sbíhají linky Apia-Sydney-Tonga, po níž proplouvají cisternové lodi. Parník se muže vrátit nejdříve za týden. A tak zdvořilý Mr Fielding, přestože utrpěl značnou ztrátu, žehná nešťastné příhodě, že se muže těšit z návštěvy vzácných hostí. Nepřipustí přece, aby jinde hledali pohostinství.

I prudký a netrpělivý Mr Turbulent musel uznat, že jedině ze Samoy může obdržet benzín nejdřív, a proto se uklidnil.

Shledal v hostiteli muže podle své chuti a v jeho rodině našel příjemnou společnost. Rozhodl se, že mezitím bude pátrat na ostrově a v jeho okolí po únosci dětí. Mr Fielding mu přislíbil svou pomoc. V rychlém a pohodlném autu se bude pěkně cestovat, a kde nebudou vhodné cesty, Mr Turbulent jistě dokáže, jak dobrým je chodcem.

Když se profesor Finch vrátil s Pavlem na Racka, aby inženýrovi Marhanovi vylíčil skvostnou snídani ve vile Mr Fieldinga, vzpomněl si jinoch náhle na zvláštní jídlo, které profesor odmítl, ale které všem ostatním výborně chutnalo.

"Ehm, ehm, víš přece, Pavle, a pan inženýr také, že nejím ústřice, ráčky, australské červy a hnízda salangan, a proto jsem odmítl též trepang."

"Trepang, trepang," opakoval Pavel, "nikdy jsem o něm neslyšel."

"Ehm, a přece je to znamenitá pochoutka všech Polynésanu a Mikronésanů a vyváží se ho tisíce centů. Snad lépe pochopíš, když ti ukážu obrázek. Trepang je vzácný dar moře. Tento živočich se podobá, jak vidíš, rostlině se širokými lupeny, s rohovitými výrůstky a okurkovitými plody pokrytými ostny a štětinami. Pro tenhle tvar se trepangu taky říká mořská okurka."

"A jak ji loví?" ptal se jinoch.

"Ehm, lovení je nesnadné, protože tato roztomilá zvířátka žijí na dně mořském, zarytá v písku. Domorodci se potápějí, aby je nachytali do hustých sítí a vylovili. Potom trepangy naházejí do kotle a vaří je."

"Brrr, už je nechci ani vidět!" zařikal se Pavel, ale profesor a inženýr se smáli. Poukazovali na to, že ryby, krabi, langusty a mnohé želvy jsou přece také mořští živočichové, a že je Pavel přesto neodmítá.

"Ehm, ehm, člověk by ledacos nejedl, kdyby věděl, odkud mnohé potraviny přišly," rozumoval profesor, "a což teprve, kdyby je prohlížel mikroskopem. Ale naštěstí nemá většinou na podobné zkoumání kdy."

10

Lovci prožijí ve skálách tropickou bouři

K souostroví Tahiti se počítá osm ostrovů a Mr Turbulent si umínil, že je všecky navštíví a prohledá. Doufal, že zde

najde stopy po únosci nebo aspoň po jeho pomahačích.

Mr Fielding schvaloval hostův úmysl a když se o něm zmínil u večeře, uvítala jej jeho paní i dcery s radostí. "Použijete-li k plavbě od ostrova k ostrovu našeho parníku," pravila paní Fieldingová, "zbude tam dosti místa i pro nás, nebudeme-li ovšem Mr Turbulentovi na obtíž."

"Milostivá paní, vaše přítomnost a přítomnost vašich dcer změní nudné pátrání v radostný výlet," řekl zdvořile Mr Turbulent a prohlásil, že by bez nich nevstoupil na palubu.

Obě dívky radostí zatleskaly, neboť plavba jim slibovala mnoho zábavy. "Tedy ujednáno," souhlasil ochotně Mr Fielding, "vyplujeme pozítří časně ráno." Profesor Finch a Pavel se dnes nemuseli starat o kuchyni A ták hned po snídaní si vyšli na toulky po ostrově.

Běloši i domorodci se s úsměvy dívali na zajímavý pár. Nosatý a obrýlený profesor, ozbrojený zelenou síťkou na motýly a ověšený fotografickým aparátem, plechovou torbou a krabicemi, statečně kráčel po boku jinocha, který si přes rameno přehodil lehkou brokovnici a záda obtížil batohem, do něhož si vložil potraviny. Obával se, že uvnitř ostrova neseženenic k jídlu. Na Tahiti je totiž nejhustěji zalidněno mořské pobřeží a břehy větších řek. V okolí Papeete nebyla pustina, naopak černá humusová země byla dobře obdělána a osázena užitečnými rostlinami, ať již domácími nebo přivezenými. Lovci míjeli roztroušené dvorce, obklopené plodonosnými stromy a keři a oživené křikem ptactva a hejny drůbeže. Mezi slepicemi se procházeli i krocani, na plotech a na střechách křičely perličky a vrkali holubi, zatímco na vodách rejdily kachny.

"To domácí ptactvo tu dříve nebývalo," poučoval profesor Pavla, "ale běloši si je přivezli právě tak jako skot a koně." Teprve za hodinu vcházeli lovci do pustiny. Stezka lemovaná hustým křovím nebo řídkým pralesem stále stoupala. Když profesor s Pavlem vyšli na vrchol, spatřili kopce a skály, jež svými podivnými tvary lákaly lovce, aby znovu přidali do kroku.

Ve stínu divokých fikusů, palem a pandánů nebo podél čistého potoka, v jehož vodě se prohánělylesklé ryby, šlo se velmi příjemně, takže ani prudké stoupání do kopců neodradilo zvědavé cestovatele. Profesor Finch již ulovil tucet velkých a krásně lesklých brouků, a uvěznil do krabic nádherně zbarvené motýly a můry.

Zato Pavel nevypálil dosud ani ránu. Což o to, holubů, zvláště menších druhů, viděl na dostřel velká hejna a mohl zastřelit i medojedy a drobné papoušky, avšak zatím uposlechl profesorovy rady a nestřílel.

"Ehm, je příliš teplo, a zastřelený pták, by se za hodinu nebo za dvě zkazil. Až dorazíme na první stupeň pohoří, zastřelíš pár holoubků k obědu."

Čím výše vystupovali, tím řidší byl prales, a před zraky cestovatelů se objevovaly příkré skalnaté a holé srázy, nebo rozervané stěny, na vrcholech hrotité,jako obrovské hřebeny.

Pavel uznal, že by na holých skálách nic neulovil. Proto, když profesor odpočíval, poodešel do háje a brzy našel hejno holubů, jež po první nezdařené ráně sice vzlétlo a zakroužilo nad stromy, ale opět se sneslo na nedaleký strom. Po dvou rychle vypálených ranách jich mladý lovec sebral sedm.

Profesor Finch i Pavel se rázem proměnili v prvotní lidi.

Ulovenou kořist hned připravovali k jídlu. Sbírali suché větve a tlusté stvoly, uschlé keříky a loňskou trávu a potom s náručemi topiva pospíchali k bystřině. Na skalnatém, zastíněném a širokém prahu se utábořili.

Voda bystřiny pleskala, padajíc na ploché, hladké kameny, stékala kolem a kropila houštiny svěže zelených kapradin, jež si tu pod skálou dopřávaly stálé lázně.

Bylo tam krásně. Kamkoli oko pohlédlo, všude se mu nabízel divoký, zajímavý obraz. Před tisíciletími jistě zde pracovali obři na stavbách báječného města, pohádkových hradů a strmých věží. Ale kdosi mocnější. obry překvapil a zahnal, a tak tu zůstaly jen obrovské černé trosky.

Škubání peří, kuchání ptáků, vymývání a napichování pečeně na železné pruty není práce příjemná, ale když se již zvěřina opéká na rožni, když ji musí opatrný kuchař otáčet a polévat tukem, aby nepřismahla nad plameny, tu hladový lovec zapomíná na obtíže a čichem poznává, jak se blíží chvíle nejchutnějšího oběda.

Pavel se nespokojil jen holoubky. V batohu přinesl ještě jiné dobré věci. A když po hostině předložil profesorovi ovoce a šálek černé kávy, položil se na hustý mech, a odpočívaje, hleděl do modré tůně nebes, sevřené skálami, tak jako atoly, svírají modré mořské laguny.

Po náležitém odpočinku a osvěžení, jež jim poskytla bystřina, vydali se lovci na zpáteční cestu, ovšem jiným směrem. Museli obejít mohutnou skálu a tu teprve spatřili černý mrak, který skoro již zakryl severní oblohu a stále rostl až k obzoru. "Ehm, přijde bouře," prohlásil, profesor a postrčil si, brýle, což prozradilo jeho nespokojenost a jeho nepokoj. "Ehm, nebylo by dobře, aby nás zastihla v horách. Pospěšme si!" Pavel souhlasil. Ale co zmůže člověk proti tropické bouři!

Nese ji vichr, který vyvrací stromy a smetá kamennou tříšť, a trávu ze skal jako prach. Lovci běželi. Veliké krůpěje, jako přední poslové, se již rozstříkávaly o skalnaté boky. Kdybychom doběhli aspoň k onomu skalnímu výběžku, myslel si Pavel v běhu. A protože prudký vichr rval nejenom slova, nýbrž i dech přímo od úst, zdvihl jen paži, aby profesorovi ukázal chatrné útočiště.

Naštěstí Pavel dosud neprožil tropickou bouři ve skalách, a tak nevěděl, že vichr v nich všecko smete, lidi i těžké balvany, že řítící se vody všecko strhnou nebo utopí, že blesky oslňují a burácení hromu ohlušuje.

Profesor to ale věděl, a proto pospíchal. Ale běda! Při prvním blesku klopýtl o balvan a upadl.

Také Pavla blesk oslepil až se zapotácel, ale v tom spatřil profesora.

Vítr z jinocha rval batoh i pušku. Proto obojí odhodil a běžel k profesorovi, který namáhavě vstával. Při pádu ztratil profesor tropickou přílbu, jež letěla jako bílá "kulička pampelišky" do propasti. Horší však bylo, že se uhodil do kolena. Levou nohou nemohl hýbat. "Chyťte se, mě kolem krku!" křičel Pavel. Levicí objal profesora kolem boků a vedl ho zvolna k výstupku, kde jak doufal, najdou závětří.

Byla to strašná cesta. Ačkoli skalní výstupek byl vzdálen sotva padesát šedesát kroků, oba lovci pochybovali, že k němu vůbec dojdou.

Blesky, vichr a liják se spojily ve snaze, aby je mohly svrhnout do propasti plné ostrých hrotů, trčících jako čepele šavlí a kopí z černého dna. Jen vůle a neodolatelný pud po zachování života jim dodaly síly, neboť za výstupkem otvírala skála obrovskou černou tlamu, do níž se bez rozmýšlení vrhli.

Jeskyně! Nejbezpečnější útulek! Jeskyně!

Oba lovci u vchodu upadli, ale bezděčně se odvalili hlouběji, kam nemohl dorážet vichr ani déšť. Několik minut leželi a prudce oddechovali. Cítili, že jsou zachráněni, přestože bouře dosahovala vrcholu.

Blesk stíhal blesk a rachot hromu neutuchal ani na vteřinu.

Ozvěna několikrát opětovala každou ránu.

Když si lovci trochu odpočinuli, přilezli blíž k otvoru. Lákala je krása a přitažlivost hrůzy. Déšť se lil proudy, takže tvořil hustý závoj vod, ale lovci v něm přece viděli černé stíny a uhodli, že jsou to letící balvany, jež bouře vyrvala z tisíciletých loží a střílela jimi do propastí. Někdy letěl i strom a třesk kmene, narážejícího na skály zazněl do jeku a hukotu jako lámání a praskání kostí...

Pavlovi zatanula na mysli vzpomínka na vypuzené obry, kteří museli zanechat kyklopských staveb. Dnes se jistě vrátili, aby rozmetali své nedokončené dílo.

Bouře trvala déle než hodinu, ale stateční lovci se jí už nebáli.

Svlékli mokré svrchní šaty. Raději by byli prozkoumali jeskyni, avšak tma jim v tom zabraňovala a opatrnost radila, aby se daleko neodvažovali. Mohli by narazit na balvany nebo spadnout do propasti.

Profesorovo zranění kolena nebylo naštěstí vážné. Noha ho sice dosud bolela, avšak přesvědčil se, že může chodit i bez pomoci. Tropické bouře jsou prudké, ale krátké, a jak rychle přicházejí, tak také rychle mizejí. Po půldruhé hodině utichlo i vzdalující se mručeni. Déšť řídl, až ustál, rychle se jasnilo a náhle jako vystřelené šípy, udeřily do modrého boku skály sluneční paprsky a na chvilku oslepily oči neopatrných lovců.

"Ehm, po velkém prádle bývá velké sušení," pravil profesor již opět vesele. "Honem ven na sluníčko!" Vynesli mokré šaty, horlivě je vyždímali a sami se vystavovali slunci, aby na nich uschlo i prádlo. Sluneční teplo pracovalo zdarma a rychle, takže se z obleků jen kouřilo.

"Ehm, musíme ještě asi hodinku počkat," mínil profesor a mnul si nejen nos, nýbrž občas i koleno, "vodopády se teď zestonásobily. Nyní se bude, ehm, chlubit vodopádem každý skalní práh, a stezky budou kluzké. Škoda mé přilby a škoda tvého batohu Pavle, a těch dobrot v něm."

"Podívám se po něm," řekl Pavel. "Nejvíc mě ale mrzí ztráta pušky."

"Ani na krok! Dokud neoschne skála, nesmíš se na ni odvážit," přísně poroučel profesor, ale hned dodal žertem:

"Kdyby tak byl aspoň kousek trepanga, jistě by ti přišel k chuti."

Skály rychle osychaly, a když uschlo na lovcích i prádlo a slunce je opět zahřálo, vrátila se jim dobrá nálada. "Domorodci by, ehm, řekli," vykládal profesor Finch, "že nás potrestali skalní duchové, hájící - jako paní Pelé na Havaji své kamenné království. Ale já jsem si měl hned vzpomenout, že v čedičových a trachytových skálách jsou četné jeskyně. Ehm, ehm, našli jsme je v pravou chvíli, patrně je nám některý zdejší duch nakloněn. Teď se ale podíváme po batohu."

Oba lovci se vrátili na nešťastné místo, kde profesor upadl. Nenalezli však nic, jiného než pušku, jejíž řemen se zachytil o balvan. Puška bohužel velice utrpěla - pažba byla rozštípena a hlaveň poškrábána -, ale Pavel ji přesto radostně zdvihl a prohlásil, že bude opět střílet. Dokonce tvrdil, že zastřelí - pokud nábojnice příliš nezvlhly - holuby k večeři, jakmile jen zahlédne hejno.

Po každé - i vítězné - bitvě přehlížejí vůdcové bojiště a zjišťují ztráty. Profesorovi Finchovi nezbylo z výstroje nic, nebo skoro nic. Ztratil síťku, přílbu a plechovou krabici, z lepenkových krabic zbyla těstovitá hmota a z láhve s lihem jen střepiny.

Zachránil pouze fotoaparát.

Pavlovi zbyla aspoň brokovnice a v kapse kamizoly asi deset nábojnic, a tak se mohl objevit v Papeete dosti důstojně. Zato profesor na tom byl špatně, ze střevíců mu lezly prsty a levou nohavici měl roztrženou odzdola až ke kolenu.

"Aspoň že mi zůstaly brýle a fotoaparát," povzdychl si. "Pavle, když mi půjčíš svůj kapesník, udělám si ze dvou kapesníků a z širokých lupenů krásný turban, který zakryje mou ctihodnou lysinu."

Ochuzeni o svůj majetek a trochu hladoví, pospíchali oba lovci ze skal. Slunce se sklánělo k západu, a tak se již nezdržovali ani lovem. Když znenadání spatřili skupinu travnatých chýší domorodců, zamířili k nim. Za hrst lesklých nábojnic dostali plnou přílbu výborných banánů a kokosové ořechy, jež jim domorodci podali již rozseknuté. Největší laskavost jim však prokázali dva nazí chlapci, kteří je dovedli nejkratší cestou k Papeete.

I tma bývá někdy užitečná a milosrdně zakryje neslavný návrat z bitvy, kdy otrhaní a umazaní vítězové kulhají k domácím krbům.

Oba lovci šli přímo k Racku a tiše vklouzli do jeho útrob.

Zvědavému inženýru Marhanovi slíbili, že mu vylíčí všechny krásy výletu, jakmile se jen trochu umyjí a převléknou. V Papeete nebylo ani potuchy po bouři v horách, a tak se měl inženýr na co těšit.

11
Zajímavý výlet a tajemný vzkaz

Plavba od ostrova k ostrovu byla rozkošná.

Na čistě vydrhnuté palubě bílého parníčku pod nataženou plachtou odpočívala ve stínu veselá společnost. Na pohodlných lehátkách k sobě přisunutých sesedli se přátelé, aby se dívali na krásné a zajímavé scenérie, jež před jejich zraky zvolna míjely jako mistrovsky namalované kulisy.

Bylo brzy ráno po snídani, Obloha i země byly zahaleny v modř. A v té modři se jevil každý ostrov i každý břeh jinak.

Ranní vánek přicházející z širého moře byl dosud chladný a osvěžující. Čile si pohrával s vlasatými korunami kokosových palem, jež se nahýbaly nad vodou a koketně se v ní zhlížely jako v zrcadle. Vzdálenější ostrůvky a útesy se zrcadlily v tiché hladině tak jasně, že jen bílá čárka lehounkých vlnek oddělovala skutečnost od obrazu.

Profesor Finch, inženýr Marhan a Pavel usedli na zádi. Profesor fotografoval skupiny stromu, chýše i domorodce, kteří přiběhli na břeh, aby se podívali na parníček, z jehož komína se valil kouř a z jehož zlaté píšťaly vyrážely s bílou párou - tak líbezně vřeštivé zvuky. Tahitské ostrovy jsou vesměs hornaté. Na četných místech sahají holé čedičové skály příkře do hlubin moře.

Mořští ptáci v hejnech obletovali parník a s křikem doráželi na vodu. Pavel nadšeně tleskal, kdykoli se podařilo některému ptáku ulovit rybu, vynést ji na skálu a tam si na ní pochutnat.

U nízkých břehů, kde skály ustoupily do pozadí, se houpaly čluny domorodců. Větřík lehce nadouval plachty spletené z listů pandánů.

"Ehm, ano, plujeme v nejklidnější části Tichého oceánu," vykládal profesor Finch inženýrovi.

"O čemž jsme se včera neomylně přesvědčili," dodal Pavel a rozesmál se. "Doufám, že už vás koleno nebolí, pane profesore?"

"Jen nepatrně, abych si uvědomil, do kterého kolena jsem se vlastně uhodil, musím si je ohmatat. Jsem ale rád, že film zůstal neporušen. Ehm, pohleď na kopec, takovéhle pevnůstky postavili Francouzi na každém z ostrovů, ale zbytečně. Domorodci jsou lidé pokojní a veselí. Divím se, že již dva či tři dny něco neoslavovali." Mr Fielding nedovolil, aby se po přesnídávce společnost rozešla. Služebníci odsunuli lenošky a volná paluba zvala k zábavě.

Dívky navrhly házení kroužků, jež velmi dovedně chytaly v letu na pružné tenké hůlky. Potom zas všichni vrhali uvázanou kouli do kuželek, stříleli ze vzduchovek do pevného i pohyblivého terče, hráli kriket, a když se unavili rychlými pohyby, sesedli se ti starší k dámě nebo šachu, kdežto ti mladší si vymysleli hru o zástavy.

Veselé dcerky Mr Fieldinga se bavily jako snad nikdy v životě.

A když čínský sluha přinesl luk a hrsti šípů, vykřikovala děvčata nadšením a obdivem, protože Pavel trefil nejen ptáka a rybu, nýbrž vystřílel všecky šípy do desky tak, že vytvořily "A" a "M", začáteční písmena jmen, obou dívek, Anny a Mary.

Ostrov Tahiti se skládá ze dvou částí spojených úzkou šíjí.

Parník se přiblížil ke břehům tak blízko, že cestující viděli dlouhé pruhy cukrové třtiny, háje a skupiny divoce rostoucích banánovníků, mezi nimiž se objevovaly chýše domorodců jako staré a dávno omšelé stohy sena.

Po obědě bylo příliš teplo na hry, a společnost se rozešla.

Někteří jen odpočívali s knihou v klíně, kdežto mladí sebrali náruč obrázkových časopisů a sklonili nad ně zvědavé hlavy.

A i tu se Pavel projevil jako výborný společník, který jistě všecko viděl a věděl. O každém obrázku dovedl něco povědět.

Na Tahiti jsou sice francouzské školy, ale o vzdělání dcerek Mr Fieldinga pečovala matka a vychovatelka. Obě děvčata však měla brzo odjet k příbuzným do San Franciska, aby tam doplnila své vzdělání. A tak nebylo divu, že dívky byly velmi zvědavé na město a zahrnovaly Pavla otázkami.

Parník plul dále směrem severozápadním a přistál u ostrova Morea. Avšak ani tu se nepamatovali na letadlo, ani na podezřelý parník s cisternou a také - jak místní obyvatelé tvrdili - se tu v posledním týdnu neobjevil cizinec.

Když se odpoledne ochladilo, vzpomněl si kdosi ze společnosti na rybolov a za chvíli byly boky parníčku obsazeny pozornými rybáři. Lákali ryby různými pamlsky, neboť se soutěžilo o krásné ceny, které Mr Turbulent slíbil nejobratnějším a nejšťastnějším rybářům. Odevšad se ozývaly radostné výkřiky, potlačované kletby a horlivá napomínání profesora, aby pečlivě a spravedlivě zapisoval úlovky! Ať již náhodou nebo z pouhé zdvořilosti volily ryby vnadidla a pochoutky, jež jim nabízela Mrs Fieldingová.

A tak získala první cenu, zatímco její dcerky získaly druhou a třetí. Odevzdávání cen bylo o to zajímavější, že Mr Turbulent rozdal zatím jen poukázky, na něž šťastné lovkyně obdrží skutečné dárky až po návratu domů.

Vzdálené hluboké dunění bubnů z ostrova Raiatey zvěstovalo, že se tam připravuje slavnost.

"Protože podle plánu u ostrova přenocujeme," pravil Mr Fielding, "navrhuji, abychom se po večeři zúčastnili slavnosti." Společnost radostně souhlasila. Po západu slunce se příjemně ochladilo, a dorůstající, ale dosud bledý měsíc sliboval jasný večer.

Večeře na parníku skončila velmi rychle. Obě dívky a Pavel byli první ve člunu, který je dovezl k nízkému travnatému břehu.

Vůdcem výpravy byl Mr Fielding, neboť za svého dlouhého pobytu na souostroví znal a navštívil již všecky ostrovy, osadu, v níž se, slavnost konala, snadno nalezl, protože bubny, píšťaly a křik pobouřily všecko i tvorstvo na hodiny kolem.

Po čtvrt hodině spatřili nezvaní hosté veliké ohně,jež osvětlovaly široké prostranství uzavřené skupinami stromů a keřů a řadami domorodců. Seděli v podřepu a vytvořili kolem udupané země kruh.

Příchod bělochů očitě nikoho nepřekvapil. Naopak tři starci vstali a šli nenadálým hostům vstříc. Když na ně Mr Fielding promluvil hrdelní a klokotavou řečí, zasmáli se, něco vykřikli a tleskajíce dlaněmi na boky i prsa, zvali cizince na čestné místo určené pro stařešiny, totiž na dlouhý kmen, který zde byl místo tribuny.

Jednotvárná a zprvu ohlušující hudba neustávala, a jakmile běloši usedli, zrychlila tempo. V tu chvíli vběhly do kruhu tanečnice. Každá z nich nesla dlouhý prut kokosové palmy, zahnutý nad hlavou do oblouku.

Dívky se nejdříve seřadily, dvakrát obešly prostranství a potom, jako kdyby zavál vítr do rákosí, se rozběhly, poskakovaly a proplétaly se. Tancem naznačovaly vítr, jenž si zpočátku s korunami palem jen pohrává, ale potom zesiluje a mění se ve vichr divoce zmítající korunami.

"Bílé" ženy zajímalo především to, jak jsou domorodá děvčata ustrojena. Vysoko vyčesané vlasy měly propleteny stuhami a ozdobeny květy a ptačími pery. Na snědých hrdlech jim visely náhrdelníky z drobných lasturek, penízků a zubů. Dlouhé sukýnky, utkané z vláčné trávy, jim poletovaly kolem nohou.

Barevné i bílé obecenstvo se výborně bavilo a chválilo tanečnice výkřiky i potleskem. Když dívky zmizely - jako kdyby je vítr odvál ze světla do stínu -, vběhli do arény dva mladí muži. Jejich plížení, skokům a kroucení Pavel nerozuměl. Až profesor mu vysvětlil, že tance mladíků znázorňují lov. Zlatým hřebem slavnosti byl tanec bojovníků.

Dcery Mr Fieldinga se ustrašeně přitiskly k matce, když se na prostranství objevili bojovníci. Vlasy měli slepeny v tuhé přílby, zpolovice bílé, natřené vápnem, a zpolovice červené. Byli nazí až na zástěrky kolem boků. V rukou třímali kamenné sekery a dlouhé oštěpy. Znázorňovali boj tak věrně, že běloši trnuli.

Zato jejich soukmenovci je povzbuzovali k větší zuřivosti zběsilosti hlasitým mlaskáním a křikem.

Divoký tanec však skončil bez krveprolití. Poražení bojovníci se rychle uklidili, jakmile se ve světle objevila, dvě strašlivá stvoření s vysokými opeřenými čepicemi a s rozšklebenými maskami v podobě umrlčích hlav, jedna maska byla černá,

druhá bílá. Z krků a ramen ověšených šňůrami visely čarodějům navlečené kančí kly. Od boků až na paty jim splývaly sukně z lýčí, listí, ptačího peří a trávy, takže se podobali spíš dlouhokrkým beznohým ptákům než lidským bytostem. Hudba se teď změnila ve vzdálené hřmění.

Maskovaní čarodějové obcházeli prostranství drobnými kroky, každý jiným směrem, a když se potkali, zkřížili dlouhá kopí a vzájemně se uklonili.

"Ehm, den a noc," vysvětloval profesor Finch, "je to nebezpečná hra, protože, ehm, den a noc nemohou společně panovat. Zatím se jen přemlouvají, ale uvidíte, jak se, do sebe dají, jen co se objeví jitřenka." Hudba zesilovala, pohyby čarodějů se zrychlovaly a při setkání narážela jejich kopí na sebe již prudčeji. "Náhle vběhla mezi tanečníky dívka, všecka ovinuta rudými květy. Několikrát se zatočila a potom, jako v roztoužení roztáhla paže. Ale chlapíci, místo aby se k ní rozběhli, vrhli se na sebe a bodali se kopími. Bylo zřejmé, že všecko je jen hra. Kopí projelo buď pod paží nebo propíchlo dlouhou sukni. Ale přesto to byla nebezpečná hra, protože stačil jediný nepředvídaný obrat a ostré kopí se mohlo zabodnout do těla. Hra již unavovala. Ale právě, když běloši již vstávali, padl čaroděj s černou maskou a "bílý den" zvítězil.

Mr Fielding poděkoval náčelníkům za zajímavé představení a jistě jim zanechal znamenitý dar, neboť radostné výkřiky prozrazovaly spokojenost domorodců.

Již před hodinou odložil Mr Turbulent tropickou přílbu, poněvadž mu bylo teplo. Když si ji ale nyní chtěl dát na hlavu, vypadl z ní trs krásných banánů.

"A podívejme se, jaká pozornostI" pravil Mr Turbulent.

"Smím vám je, paní Fieldingová, nabídnout?"

"Děkuji, Mr Turbulente," odpověděla Mrs Fieldingová, "darovali vám, co měli, a tak nesmíte jejich dárkem pohrdnout." Domorodci vyprovázeli hosty až na pobřeží.

Měsíc nezklamal důvěru návštěvníků, osvětloval mýtinu i stezku. Avšak hlubokými stíny, plnými tajemství nepronikl.

Netopýři tiše poletovali nad korunami stromů a někteří z nich se snášeli tak nízko, že spěchající běloši cítili na tvářích van jejich křídel a bezděčně schylovali hlavy.

Na parníčku byl připraven čaj a výletníci, sotvaže odložili přílby a klobouky, zasedli k tabuli. Paní Fieldingová odkládala právě na stůl trs banánů, jejž dostal od domorodců Mr Turbulent.

"Hleďte!" zvolala. "Banány jsou popsány!" Všichni hosté se sběhli.

"Jakže, domorodci darovali bělochům popsané banány? Co to má znamenat?" ozývaly se otázky ze všech úst.

"Profesore, Mr Fieldingu rozluštěte nám tuto hádanku!" žádal udivený Mr Turbulent.

"Ehm, rozluštění je velmi snadné, protože vzkaz je psán anglicky," odpověděl profesor, zdvihaje banán ke krátkozrakým očím a bez vybídnutí hlasitě četl:

"Kdo buď z pýchy, nebo vzdoru
míchá se do cizích sporů,
setkává se s nesnázemi,
kdo však nedbá jejich řeči,
vydává se v nebezpečí,
že nespatří vlastní zemi!"

Všichni posluchači úžasem zmlkli, jen profesor neodolal, aby vzkaz neposoudil.

"Ehm, nepsal to sice básník, ale co chtěl říci, ehm, řekl jasně." Mr Turbulent hlasitě zaklel, ale ihned se omlouval.

"Promiňte, drazí, ale tato drzost převyšuje vaše nejvyšší hory.

Dobře tomu rozumím! Vzkaz patří mně, proto byl vložen do mé přílby."

Po těchto slovech se rozproudila živá diskuse. Nikdo ale nedovedl odpovědět na otázku, kdo a kdy vložil banány do přílby. Zato všichni byli přesvědčeni, že únosce dětí má všude pomocníky, kteří mu posílají zprávy o činech i úmyslech Mr Turbulenta.

"Zapálení vašeho skladiště a rezidentovo podezření nazývá náš nepřítel nesnázemi," rozumoval rozhněvaný Mr Turbulent hlasitě, "ale v jednom se přece mýlí, že mě zastraší hrozbou. Bůh je mi svědkem, že neustanu, dokud únosce nevinných dětí, nechytím."

Noční větřík smetl z paluby dobrou náladu, a proto se společnost brzy rozešla.

12

Stále marně do neznáma

Dříve než cestující vstali, vydal se parníček na další pouť.

Podle programu obepluje ostrov Tubai a Bellingshausen a teprve pak změní směr k jihovýchodu.

U snídaně bylo již opět veselo. Mladí lidé se nedají dlouho trápit starostmi, zejména když se jejich zrakům nabízí tolik krásy a den slibuje zábavu.

V těchto končinách se změnil ráz pobřeží. Skály neklesaly příkře do moře a co chvíli se objevovaly atoly, jež Anny Fieldingová vtipně přirovnala k staré kachně obklopené káčaty, neboť drobné korálové ostrůvky ozdobené kokosovými palmami věnčily větší ostrov porostlý pralesem. Parníček už musel plout velmi pomalu a opatrně, aby nenarazil na některý útes skrytý pod vodou. Mr Turbulent si již nepřál, aby parníček zakotvil u každého ostrova. Pochopil, že jeho odpůrce je velmi chytrý a že by zde po něm pátral zbytečně.

U ostrůvků Scilly a Lord Howe vypluli parníčku vstříc domorodci na člunech. Ale kapitán je varoval pískáním. Potom parníček zamířil k Tahiti, kam šťastně doplul pozdě odpoledne.

Po návratu z krásného výletu rozdal Mr Turbulent ceny,

domácí paní obdržela skvostný náhrdelník a obě dcerky po zlatém náramku. Obdarovaná paní i dívky projevovaly upřímnou radost. Mr Turbulenta zas těšilo, že se mohl za prokázanou pohostinnost tak vhodným způsobem odvděčit. Jeho potěšení však trvalo jen chvíli,neboť vzpomínka na tajemný vzkaz a výhrůžka ho velmi znepokojovala. Mocnému a hrdému milionáři se opovážil vyhrožovat zločinec!

Mr Turbulent vycházel denně s profesorem Finchem do nitra ostrova, ale bez Pavla. Jinoch se stal zajatcem ve Fieldingově vile. Mladí lidé se upřímně spřátelili a bavili se různými hrami.

Někdy společně četli, ale nejčastěji jak paní, tak obě dívky, naslouchaly Pavlovu líčení dobrodružství, jež prožila posádka Albatrosa na Molukách.

Jaké štěstí, že se dívky seznámily s hosty ze San Franciska!

Všechny obavy z neznámého velikého města se rozprchly. Vždyť budou žít u příbuzných a často se stýkat s milými přáteli.

Poslední den pobytu na ostrově strávil Mr Turbulent s dalekohledem v ruce. Od rána hleděl na moře. Musel však čekat až do odpoledne, než spatřil parník, o němž Mr Fielding prohlásil, že přiváží benzín. Do večera byl Racek napojen.

Při večeři na rozloučenou Mr Turbulent pozval hostitelovu rodinu do San Franciska, ovšem až se vrátí z honu na únosce dětí.

Příštího dne časně ráno se Racek vznesl, zakroužil nad vilou a stále, stoupaje letěl přímo k západu. Jeho příštím cílem byla Rarotonga v Cookových ostrovech.

Až dosud probíhal let Racka bez poruch. Letoun se teď pohyboval v oblastech pravidelných pasátových větrů.

Když profesor Finch s Pavlem po snídani sklidili nádobí, prohlíželi si fotografie, které profesor vyvolal již na Tahiti.

"Ehm, můj úlovek je bohatý," liboval si, "proto je mi tím víc líto tebe Pavle, že jsi spálil tak málo střelného prachu. Jak moudře Tvůrce všechno rozdělil! Do nitra neúrodných krajin vložil uhlí, naftu, rudy a léčivé vody, v ledových pustinách dal žít ohromným stádům užitečných a kožišinatých zvířat, horstva určil za pobyt ptactvu a pralesy oživil přerozmanitou divokou zvěří..."

"Obávám se ale, že boží štědrost nebyla všude stejná," namítal Pavel, "protože jsme až dosud v ostrovních pralesích nepřekvapili kloudnou lovnou zvěř."

"Ehm, to je pravda, pokud máš na mysli ostrovy Polynésie.

Tam vskutku nejsou dutorožci ani šelmy, ani velcí býložravci," odpověděl profesor... "Ostrovy jsou příliš vzdáleny od velikých pevnin, a proto se savci nemohli na nich rozšířit. Zato je tu mnoho ptactva. A co Tvůrce odepřel ostrovům, to štědře nahradil moři. Nikde jinde nežije tolik a tak rozmanitých zvířat, jako ve zdejších mořích, a tak džungle plné dravců jsou zde na mořském dně."

"Lovím raději na pevné zemi," podotkl Pavel.

Než uplynuly tři hodiny, spatřil větší ostrovy, a když se Racek odchýlil poněkud k jihu a snesl se níže, zpozorovali parník, který stál na hluboké vodě. "Proč zde asi stojí?" tázal se Pavel.

"Protože nemůže k ostrovu," odpověděl profesor. "Vidíš tu bílou pěnu kolem ostrova! Za chvilku poznáš, že to není pěna, ale ohromný příboj, kterým ani největší parník neprorazí.

Jsou tam skaliska i korálové útesy, na nichž se vlny stále lámou a tříští. Racek se jich, ehm, neleká, protože se přes ně přenese." Na Turbulentův rozkaz spustil inženýr podvozek, tak bylo jasné, že Racek přistane místo na vodu na písčitém pobřeží.

Přistáli šťastně. Písek byl tvrdý a kola podvozku se nebořila. Když profesor otevřel boční dveře, zasmál se davu lidí. Všeho nechali a jako o závod běželi k podivnému ptáku, který se snesl z modra oblohy.

Mr Turbulent nelenil, poptal se po úřední budově a již po čtvrthodině se od anglického úředníka dozvěděl, že se na souostroví už několik měsíců neobjevilo letadlo ani parník.

"Jistě bych se to dověděl, kdyby letadlo nebo plavidlo přistálo u kteréhokoli z ostrovů," pravil ochotný úředník a

zval Mr Turhulenta na lunch. Ale Mr Turbulent spěchal, a proto poděkoval za pozvání a vracel se k pobřeží.

Profesora Finche a Pavla zajímal živý ruch na pobřeží, kde hnědí domorodci i žlutí Číňané přenášeli z hromad různé plodiny do člunů. Nakládali kopru, jamy, batáty, arum a oddenky, jež se podobaly zázvoru a silně voněly.

"Ehm, to je kurkuma," prohlásil profesor, "zde se jí užívá jako koření, ale u nás z ní vyrábíme žluté barvivo a éterický olej.

Ale běda! Zběhli jsme opět ze stopy a poletíme. Mr Turbulent se vrací a mračí se. Honem dovnitř!" Racek se opět rozběhl, což pobídlo dělníky, aby se s ním předháněli. Ale než se pořádně rozběhli, vznesl se letoun nad moře a plul zas k západu, k souostroví Tonga, kam podle výpočtu dorazí asi ve dvě hodiny odpoledne.

"Teď se těš, Pavle, letíme k Přátelským ostrovům (Cook nazval tyto ostrovy "Přátelskými", protože domorodci vítali posádku lodi dary.). Nazval je tak mořeplavec James Cook roku 1773, ačkoli nebyl jejich objevitelem. Již roku 1643 přistál u nich Apel Janszoon Tasman.

Těchto ostrovů je asi sto padesát, ale prozkoumaných jich je sotva třicet." Racek se přenesl přes korálové útesy a usedl na mělkou vodu. Pavel viděl všude až na dno a přesvědčil se o rozmanitosti a bohatství mořského rostlinstva a zvířeny. Letci přistáli u ostrova Tongatupu, v jehož hlavním městě Nuku alofě mohli získat o únosci zprávy.

Protože souostroví Tonga (od roku 1958 je Tonga samostatným státem) náleželo od roku 1845 Anglii, Mr Turbulent nepochyboval, že se mu dostane spolehlivých zpráv. Naneštěstí však zastihl v úřadě jen podřízeného úředníka, který Mr Turbulentovi oznámil, že vládní zástupce je právě na inspekční cestě. Profesor Finch a Pavel uvítali toto zdržení velmi rádi a ihned, se vydali na toulky.

"Souostroví Tonga," tvrdil profesor, "náleží mezi nejpůvabnější v Tichém oceánu. Brzy se o tom přesvědčíme. Tvoje ptáčnice tu bude skoro zbytečná. Zato zde nachytáme krásné motýly, zlaté včely a nasbíráme brouky."

"Asi jako na Tahiti," zasmál se Pavel, vzpomínaje na bouři, při níž profesor ztratil všecku výzbroj i kořist.

Lovci se vyhnuli osadě a velmi brzy se octli mezi políčky, na nichž domorodci pěstovali jamy, batáty, ananasy, tabák, ječmen, kukuřici a cukrovou třtinu.

Evropané i Američané brzy poznali neobyčejnou úrodnost nízkých a plochých ostrovů, a proto zde založili farmy. Profesor s Pavlem neprocházeli tedy pustinou, nýbrž rozkošnými sady a zahradami. Bavlníkové keře, bílými květy jako zasněžené, vydechovaly příjemnou vůni a nad nimi poletovali velcí motýli, zlaté včelky a mouchy. Kukuřičné a tabákové lány byly rozloženy jako světle zelené obdélníky mezi velkolistými banánovníky a tamarindy. A když poutníci zašli do prostranného dvorce, aby požádali o vodu, obklopila je vůně sušících se vanilkových lusků a skořicové kůry.

Procházka pozemským rájem zabavila poutníky tak, že zapomněli, jak čas rychle prchá, a teprve hlad a ochlazení jim připomenuly, že se krásný den schýlil k večeru.

"Při návratu nakoupíme v osadě čerstvá vejce," rozhodl profesor, a když se v dohledu objevily podlouhlé dřevěné chýše postavené na nízkých podezdívkách, přidali chutě do kroku.

Osada byla uzavřena hustými živými ploty propletenými houžvemi, dlouhými pruty a trninami.

"Ehm, to není hradba proti nepříteli, ale nutná překážka, aby se do políček nemohla rozběhnout domácí drůbež, a zvláště vepři," vykládal profesor a zdvihl těžkou rohož z prutů, aby mohli projít hradbou.

Domácí obyvatelstvo si hovělo před chýšemi. Potvrzovalo tak lidové rčení, že kdo málo pracoval ve dne, k večeru si nejraději odpočine.

Když muži vstali, podivili se bílí hosté jejich pěkným vzrostlým postavám a naolejovaným, čokoládově hnědým tělům, úplně nahým až na zástěry kolem boků, a jejich načesaným vlasům, obarveným na červeno. Tetování nebylo zde u mužů patrně obvyklé, protože vytetovanými kroužky a spirálami se honosil jen náčelník. Zato ženy byly tetovány všechny.

Náčelník pozval bílé hosty do chýše bez oken a s těžkou rohoží uprostřed podélné stěny. Odhrnutá rohož nahradila okna i dveře. Také zde bylo uvnitř ohniště, lůžka u stěn byla - místo sítí proti moskytům - zakryta jemnými rohožemi. Mimoto tu stály hliněné hrnce a dřevěné mísy pěkných tvarů. Hostitel nabídl bělochům čerstvě rozseknuté kokosové ořechy, které naši přátelé vděčně přijali. Potom ještě požádali o vodu a vejce.

Zatímco profesor "obchodoval", vyšel Pavel z chýše a rozhlížel se kolem. Jeden z domorodých jinochů, asi v Pavlově stáří, žádostivě pohlížel na pušku. Něco bílému chlapci horlivě vypravoval a ukazoval k lesu.

"Ehm, zve tě na lov divokých kuřat," tlumočil profesor, který právě vycházel z chýše, obtěžkán torbou dovedně upletenou z trávy a lýčí a plnou vajec. Domorodci rozuměli ceně peněz, proto byl "obchod" dojednán rychle a k obapolné spokojenosti.

"Sem se zítra vrátíme," navrhoval Pavel.

"Aha, ehm, divoká kuřata tě sem lákají," smál se profesor, "jen aby nám Racek neuletěl!" Ačkoli profesor s Pavlem pospíchali, došli k pobřeží, když se již stmívalo. V hydroplánu zastihli Mr Turbulenta při rozmluvě s místním obchodníkem, Angličanem, který vypravoval, že na své plavbě na ostrov Wawan spatřil letící aeroplán. Po návratu na Tongatapu mluvil o něm se zástupcem vlády, Jenž projevil o letadlo velký zájem a zajisté o letci ví víc.

Mr Turbulent se rozhodl, že počká na úředníkův návrat. To pochopitelně velmi potěšilo profesora i Pavla.

A tak příštího dne hned po snídani se vydali na lov. Dnes si již neprohlíželi farmy, ani se nezdržovali u plantáží, nýbrž pospíchali do nitra ostrova porostlého pralesem. Za hodinu kráčeli pod korunami krásných listnatých stromů, jejichž paty se stápěly ve vysokém kapradí a jejichž staleté koruny byly opleteny ovíjivými rostlinami a překrásnými orchidejemi s nádhernými květy. Učený profesor objevil hřebíčkové koření, přesličníky přesličkolisté, mařinkové rubie a fikusy.

Vzdušné šedivé kořeny a dlouhé lodyhy visely jako krajky z korun stromů, v nichž poskakovali drobní ptáci a po ránu vesele švitořili.

Na profesorovu radu se Pavel spoléhal na sluch. Kde se ozve kokrhání kohoutů, tam také budou slepice i kuřata.

Našli je brzo. Ale lov na kuřata bez loveckého psa byl nesnadný. Kuřata raději běžela a skrývala se v podrostu, a jestliže se přece vznesla, letěla nepravidelně. Pavel vystřílel tucet ran, než se mohl pochlubit aspoň dvěma párky kuřat. Zasažené, ale jen raněné kuře totiž ihned zmizelo v podrostu.

"Ještě pěkného kohouta pro mě," žádal profesor, "počkej zde, nadeženu ti hejnko!"

Pavel trpělivě čekal na přirozené mýtině. Po chvíli vyběhl z houštiny kohout, ale ihned se vrátil aby oznámil hejnu, že nehrozí nebezpečí.

Mladý lovec skrytý za stromem zdvihl pušku, ale nevystřelil.

Mezi hejno asi dvaceti kusů slepic a kuřat, které se objevilo na mýtině, náhle dopadly tři nebo čtyři šípy, z nichž jeden se odrazil od země a zabodl se do kmene, za nímž stál Pavel. A dříve než se jinoch nadál, vyběhli z protější houštiny domorodci ozbrojení dlouhými luky. Domorodí lovci si běželi pro úlovek, neboť dva jejich šípy zasáhly kořist. Ranění ptáci třepetali křídly.

Pavel se ani nehnul, takže ho domorodci přehlédli. Také profesor, který přicházel z jiné strany, nebyl spatřen.

"Jistě jde jen o nešťastnou náhodu," prohlašoval profesor, vida šíp v kmeni. "Domorodci patrně nevěděli, že tu stojíš. Používají luky a šípy jen k lovu. Teď se již vzdám kohouta. Mám lepší úlovek, ukořistil jsem tři krásné ještěrky a do síťky chytil spícího netopýra." Profesor s Pavlem se dali opačným směrem a po půlhodině opět spatřili písčité, pusté pobřeží. Než vyšli z háje, zaharašilo křoví a vyběhl z něho pták. Pavel vypálil. Zasáhl ho teprve druhou ránou. Když úlovek zdvihl, poznal podle běháků a krátkých křídel, že je to kurovitý pták.

"Ehm, toho si vycpu pro sanfranciskou sbírku," pravil profesor. "Tenhle chlapík je zvláštní. Vejce nevysedává, ale snáší je do horkého písku. Jeho hnízdo bys nenašel, je zahrabáno v písku.

Pták k němu přichází dlouhými chodbami, jež si vyhrabává v písku jako břehule."

Aby se úlovek horkem nezkazil, pospíšili lovci k Racku.

A když předložili k pozdnímu obědu upečenou zvěřinu, dostalo se jim největší pochvaly. Maso divokých kuřat předčí totiž maso koroptví i bažanti.

Mr Turbulent se konečně dočkal úředníkova návratu. Ale po rozmluvě s ochotným a zdvořilým Angličanem se jeho husté obočí stáhlo hněvem. Na sousedním ostrově Euy sice přistál letec a čekal na příjezd vládního úředníka, aby mu předložil listiny, ale přiletěl ze souostroví Samoa, kde startoval z paluby parníku. Mířil teď k ostrovu Vanua Levu v souostroví Fidži.

Podniká prý jen okružní let a vrátí se opět na Upolu. Úředník se přesvědčil, že letec byl sám, bez pozorovatele a bez spolucestujících.

Mr Turbulent poděkoval za zprávy a mrzutě se vrátil na Racka. Nemohl se zbavit podezření, že i tento letec je ve službách únosce děti a že je jeho úkolem svést Racka z pravé stopy anebo ho napadnout nadmořskou pustinou.

"Kéž by se toho odvážil," zvolal Mr Turbulent hněvivě.

"Chytil bych ho jako ostříž vrabce a vynutil na něm přiznání, i kdybych ho musel utopit. Připravte se k odletu, snad na Upolu zastihneme ještě parník, z jehož paluby se aeroplán vznesl."

13

Vždyť běží jen O sázku podivína

Za noci zmizel Racek v temnotách a ráno ještě před východem slunce se snášel nad hornatými ostrovy skupiny Samoa.

Již zdálky viděli cestující kuželovité hory, roviny a údolí, pralesy i vesnice. Racek se snesl nízko, hledaje vhodné místo před Apiou ležící na ostrově Upolu.

Mr Turbulent doufal, že v Apii získá lepší zprávy, neboť zde se protínaly linky San Francisco-Syaney a Sydney-Apia, a ve zdejším přístavu kotvily lodi všech národů.

Na radu úředníka z Tongatapu přistál Racek jako letadlo na pevné zemi.

"Na ostrovech Samoa vanou pravidelné východní větry," pravil zkušený Angličan, "avšak přepadávají je cyklóny jako dozvuky zimních bouří." Mr Turbulent nic nedbal na časné ranní hodiny a vydal se na zvědy. Věděl, že se zde jako ve všech tropických krajinách úřaduje jen časně ráno a pak až zas večer. Po první světové válce byly největší ostrovy, které dříve náležely Německu, přiřčeny Velké Británii (Od roku 1962 je Západní Samoa samostatným státem.). A proto Mr Turbulenta přijal anglický úředník. Ochotně odpovídal na Turbulentovy otázky. Potvrdil všecky zprávy o letci a doplnil je sdělením, že se pilot vrátil na parník, jenž před třemi dny odplul k severu.

"A jméno parníku!" zvolal Mr Turbulent netrpělivě.

"Prý Santa Clara," odpověděl úředník. "Ovšem bezpečně to nemohu tvrdit, protože parník nevplul do zdejšího přístavu, zakotvil u Tutuily." Profesor Finch a Pavel využili nepřítomnosti pana Turbulenta a rozběhli sena ostrov.

Zastihli domorodce, jejichž pleť byla mnohem světlejší, než dosud měli možnost pozorovat. Ženy právě připravovaly snídani.

V horkém popelu pekly plody chlebovníků. Muži zatím žvýkali betelové listy a vyplivovali červené sliny.

I zde se projevoval zřejmý vliv cizinců.

Země byla obdělána a dobře zavlažována. Na první pohled se ostrovy Samoa neliší zevnějškem od ostatních tichomořských ostrovů, avšak vedle kokosových palem rostou tu i palmy betelové a bujné stromovité kapradiny.

Nejdůležitějším zdejším vývozním předmětem je kopra.

Mr Turbulent se vrátil brzy a poručil, aby se Racek rozběhl k letu. Chtěl pátrat v přístavu Pago-pago po parníku Santa

Clara.

Racek letěl nízko a profesor s Pavlem si mohli dobře prohlédnout okrouhlé chýše zrobené ze dřeva palmy kokosové. Střechy z listí, kapradin a trav spočívaly na četných kůlech, takže chýše byly jistě vzdušné a podobné spíše kůlnám.

Hned po odletu z Apie se zrakům letců objevila vyhaslá sopka Vaia, z jejíchž boků stékaly v četných kaskádách bystřiny, aby se u paty sopky slily v řeku.

Když Racek přeletěl ostrov, naskytl se divákům z ptačí perspektivy zajímavý pohled. V letním období vylézají z moře na písčiny želvy. Domorodci na ně čekají, zaskočí jim cestu a potom je silnými topory převalí na záda, aby nemohly uprchnout. Ostrůvek Tutuila se zdálky ohlašoval jako hřeben. Tak jsou tam jednotlivé hory natlačeny na sebe. Atoly a mělké moře předpovídaly cizincům mnoho ryb. Přesvědčili se o tom hned po přistání. K Racku připlouvaly těžké čluny domorodců, naložené až do vrchu rybami nejrůznějších velikostí, tvarů i barev.

Některé ryby měly psí, jiné ptačí hlavy, některé se podobaly koulím a jiné zas hadům. Ale všechny měly tlamy dravců. Mr Turbulent věnoval životu v přístavu málo pozornosti.

Toužil po zprávách.

Ano, přístavní úřad věděl o parníku Santa Clara. Zakotvil prý mimo přístav, nic nevylodil a nic nepřibral. Za noci pak zmizel, aniž kdo zvěděl, kterým směrem se dal. Nejspíš však k jihu.

"Jméno lodi nic neznamená," pravil přístavní úředník, "dá se snadno přemalovat." To bylo všechno, co se Mr Turbulent dověděl. Posádka Racka obědvala nevesele. "Musíme na Fidži," rozhodl se Mr Turbulent. "Tam je dost skrýší pro lupiče, kteří nás chtěli manévrem letadla vylákat na sever." Racek měl ještě zásobu pohonných hmot na cestu dlouhou tisíc kilometrů. Znova se napojí až na ostrově Vanua Levu.

"Ehm, historie se ráda opakuje," svěřoval se profesor Pavlovi, "nemyslím sice, že by úskočný únosce dal benzín opět zapálit, avšak mohl jej vypustit do moře. Ale těš se, Viti Levu a Vanua Levu jsou velké ostrovy sopečného původu a v tamních horách je uloženo zlato a měď."

"Milejší by mi byla lovná zvěř," odpověděl Pavel. "Savců ti nemohu mnoho slíbit, ale ptactva, nejedovatých hadů, ještěrek, stonožek, žab a kousavých moskytů je tam nepřeberné množství," utěšoval nespokojence profesor.

"Děkuji," odpověděl jinoch bez zvláštního nadšení.

Racek letěl k jihozápadu a již ve čtyři hodiny se vznášel nad velikou skupinou ostrovů.

"Vidíš ten předlouhý záliv, to je Natewa, tam asi Racek přistane," pravil profesor.

Cestovatelé letěli nad zálivem a jejich zraky upoutaly překrásné obrazy. Vpravo i vlevo viděli vysoké kuželovité hory. Do zálivu na jihu se z příkrých skalnatých stěn řítily vodopády, Kolem velkých ostrovů vytvářely korálové ostrůvky bariéru, na níž se lámaly a pěnily mořské vlny. Kokosové palmy lemovaly pobřeží. - Profesor s Pavlem chtěli využít doby - než Racek přijme náklad benzínu - k procházce po ostrově. Avšak Mr Turbulent odchod zakázal. Zítra posádka obletí velké ostrovy a přistane u důležitých osad.

Anglický přístavní úředník uvítal Mr Turbulenta velmi přátelsky. Očekával přílet Racka již celý týden. Benzín je připraven v bezpečí a přístavní dělníci jsou pohotovi posádce ochotně pomoci.

"Děkuji vám pane, za vaši laskavost, jež mě překvapuje," řekl Mr Turbulent.

"Konám jen svou povinnost Mr Turbulente," odpověděl úředník s úsměvem.

"Vyplňuji rozkaz guvernéra, sira Claytona, který se těší, že ho v Navue navštívíte."

"Jaká obdivuhodná pozornost pane," zvolal Mr Turbulent.

Úředník se opět usmál.

"Kapitán Klokana, parníku, který pro vás přivezl benzín, sám vypravoval Mr Claytonovi o vaší podivínské, pardon, podivuhodné sázce..."

"O sázce? Nechápu, řekl byste mně laskavě, jaká pověst mne předchází?" tázal se Mr Turbulent.

Úředník se přestal usmívat.

"Je přirozené, že pro nás bělochy usídlené v Melanésii je každá zpráva, ať z Evropy nebo Ameriky zajímavá. A zejména když se jedná o velikou sázku a hru na schovávanou v tak ohromné oblasti, jakou je Tichý oceán. Váš soupeř je jistě velmi chytrý a umí se znamenitě schovávat, ale nepochybuji, že ho přece naleznete. Každá hra jednou skončí."

"Děkuji vám," řekl Mr Turbulent zdvořile, ačkoli se v něm zmáhal hněv.

"Ale teď mi prosím, ještě prozraďte, jestli zde nepřistál parník Santa Clara anebo aeroplán."

"Tady ne, ale u Navue," odpověděl úředník a dodal: "Protože se stmívá, dovoluji si vám nabídnout svůj skromný dům..."

"Předešel jste mé pozvání," odpověděl Mr Turbulent, "těšilo by mě, kdybyste s námi povečeřel na Racku." Úředník přijal pozvání rád, neboť se mu dosud nenaskytla příležitost zúčastnit se večeře na hydroplánu. Mimoto se těšil nadějí, že lépe pozná podivína, který uzavírá tak nesmyslnou sázku a nalétá tisíce a tisíce kilometrů nad moři a ostrovy z pouhé bujnosti... Naštěstí oznámil Mr Turbulent kuchařům včas, že si pozval k večeři hosta. Na požehnaných ostrovech Tichého oceánu se žije velmi snadno. Všude lze koupit nebo za drobnosti vyměnit čerstvá vejce, hrubou kukuřičnou mouku, kuřata, vepřové maso, ryby, kraby, želvy a hojnost krásného ovoce. Kromě toho byla i spíž Racka bohatě zásobena, a tak kuchaři předložili k večeři tolik znamenitých pokrmů a osvěžujících nápojů, jaké může nabídnout jen nejlepší restaurace.

Přístavní úředník, typický klidný Angličan, nemohl utajit nadšení, když ho Mr Turbulent uvedl po večeři do kabiny a ukázal na různé přístroje. Tu úředník pochopil, že Mr Turbulent a jeho družina nejsou podivínové a že jejich výprava není hra a že zřejmě běží o něco důležitějšího.

Zdvořilý Angličan nedorážel otázkami, a tak se milý host loučil s pochybnostmi a zamyšlením...

Po snídani Racek odletěl přímo k západu.

Vanua Levu náleží k nejkrásnějším místům v Tichém oceánu.

Horstvo se seskupilo podél pobřeží v mohutných skupinách. nebo v řetězech kopců porostlých bujným rostlinstvem. Rostou tu nejen všecky užitkové a hospodářské rostliny a vzácné stromy, nýbrž pěstuje se zde také čajovník, kávovník a bavlník a vyváží se odtud mnoho santalového dříví, chininové kůry, vanilky, skořice a hřebíčku.

Když se pak Racek obrátil k jihu, cestujícím se zdálo, že moře Koro je poseto tmavými zelenými skvrnami. Z výše dvou tisíc metrů se jevilo jako obloha plná hvězd.

Velký ostrov Viti Levu je okrouhlý jako ohromný pastýřský klobouk ověnčený listím a kvítím. Uprostřed ostrova se vypíná horstvo a kaskádovitě klesá na všecky strany k plochým břehům.

Čtyři velké řeky a na sta potoků zavodňují úrodnou zemi, takže pralesy musí ustupovat polím a sadům.

Racek se přenesl nad ostrovem jako ohromný dravec. A když svým hukotem a rachotem poplašil všecko živé široko daleko, snesl se velmi blízko u Navue, ležící před deltou řeky téhož jména.

Hnědí Melanésané i bílí přistěhovalci se sbíhali k hydroplánu.

Ale dva domorodí policisté rozehnali kopími dav a oznámili cizincům, že "nejvyšší bílý pán" je bude za hodinu očekávat ve svém paláci.

"A my se, ehm, zatím podíváme po okolí," rozhodl profesor Finch a již se chystal. "Pavle, vem si svou bouchačku, můžeš zastřelit tucet holoubků, už jsme je dávno neochutnali." Pavel se nedal dvakrát pobízet, a tak po čtvrthodině vyšli.

Avšak ne k městu, nýbrž do kraje. Nyní je už nemohlo nic překvapit. I zde pěstovali domorodci na polích a v sadech tytéž rostliny jako na ostrovech, které již navštívili.

Za půl hodiny si libovali ve stínu hájů, kde křik drobných papoušků a zápas v koruně stromů prozrazovaly, že někdo silnější napadl ptáčky.

Pavel poodstoupil. Ale v tom se již nad korunou vznášel velký pták a nesl v drápech kořist. Po Pavlově ráně se lupič zřítil i s kořistí.

"Hleďme, přece dravec," zvolal Pavel, zdvíhaje úlovek.

"Ach, ehm, vždyť je to sokol, a vzácný," pravil profesor, "hned stáhnu spratek, abychom jej zachránili. Kdybys, Pavle, zatím vyšplhal na protější strom a srazil suchou větví těch několik tučných trsů, které se usadily na větvích právě u kmene,taky bys pro mě ulovil něco cenného." Mladý lovec ihned uhodl, že profesor touží po orchidejích, jejichž tučné listy, okurkovité výrůstky a vzdušné kořeny seděly v úžlabí větví jako příživnické jmelí. Pavel uměl výborně šplhat. Několik trsů vytrhl rukou a několik jich srazil větví. Dlouhé šlahouny, na nichž řídce seděly bělostné a uprostřed skvrnité květy, dosvědčovaly, že profesor objevil vandy. Prales sestupoval z kopce do údolí. A protože se z kraje lesa ozývalo vrkání holubů, lovci pospíšili, aby ulovili také něco k obědu nebo k večeři. Museli přebrodit potok, v němž se prohánějí ryby. Rádi by ulovili sladkovodní rybu, avšak neměli s sebou udice ani sítě.

Na hnijícím kmeni sebral profesor několik krásně zbarvených a kovově lesklých brouků. Nejvýš ale ocenil dva velké chrobáky.

"Nechtěl bych tu být večer nebo v noci," řekl profesor. "Moskyti by mi vypili všecku krev a mravenci ožrali všecko maso. Ehm, vidíš, mezi listnatými stromy se zvláště pěkně vyjímají jehličnaté damary. Cítíš tu silnou vůni pryskyřice?"

Pavel však neposlouchal. Pátral po holubech. Dvě rychle vypálené rány dokazovaly, že je spatřil.

Když šťastný lovec sbíral úlovek, náhle uskočil a vykřikl:

"Hadi!"

"Ehm, neboj se jich, tady nejsou jedovatí hadi," odpověděl profesor klidně. Potom skočil, chytil hada a vhodil ho do krabice, ačkoli se plaz kroutil a oviíjel se mu kolem paže... Slunce nepříjemně připalovalo, a tak lovci pomýšleli na návrat.

Pavel ještě ulovil dva párky holubů a ověšen loveckými trofejemi, pospíchal za profesorem.

Když lovci prošli křovinatým krajem, aby si zkrátili cestu k nejbližšímu háji, objevili vesnici Melanésanů.

Ženy připravovaly oběd ve společné kuchyni za chýšemi, děti se brodily v potoce a muži, pánové tvorstva, odpočívali ve stínu stromů, žvýkajíce betel a plivajíce červené sliny vskutku virtuózně a do značné dálky.

Jakmile spatřili bílé cizince ověšené krabicemi, torbami a ulovenou zvěří, zvědavě vstali a zdvořile je pozdravovali zvedáním paží a vyrážením hrdelních výkřiků. Profesor Finch jim vesele odpovídal a ptal se na nejkratší cestu k městu. Dva mladíci se ochotně nabídli, že je dovedou. Věděli, že běloši je mohou obdarovat lecčíms užitečným.

"Ehm, dnes patří Fidlané (Od roku 1970 jsou ostrovy Fidži samostatným státem.) mezi kulturní lidi," vypravoval profesor Finch. "Na ostrově žije několik tisíc bělochů a ti jim již dávno zahnali chuť na lidské maso. Jak jsi viděl, ženy i muži nosí" bavlněné sukně. Při slavnostech a tancích si vlasy barví na modro nebo na červeno. Nesmíš však příliš věřit jejich zdvořilosti, pohostinnosti. Co kdyby se v nich probudily jejich staré choutky..."

Profesor ani Pavel neměli s sebou zbytečné věci, a proto hnědým průvodcům nabídli hrstku drobných mincí, čímž jim způsobili nevýslovnou radost. Divoši je provrtají a pak si je zavěsí kolem krku.

Inženýr Marhan vyšel lovcům vstříc a oznámil jim, že se Mr Turbulent dosud nevrátil.

"Pan guvernér ho patrně pozval na oběd," mínil inženýr.

"Poobědváme tedy bez něho. Jsem zvědav, jak pochválíte mé kuchařské umění."

"Ehm, jak nepředvídaná konkurence!" zvolal profesor. "Jen jestli jste nezapomněl jídlo osolit!"

"Abych si byl jist, solil jsem dvakrát," přiznával se inženýr a smál se...

"Ouvej, ouvej, bojím se, že musím vypít všecku vodu z řeky," naříkal profesor.

"Tatínek je mistr," bránil Pavel inženýra, "cožpak neučil mě a já potom vás, pane profesore?"

"Ovšem, ovšem, vždycky jsem v řadě poslední," stýskal si naoko profesor, ale první usedl k prostřenému stolu.

Sir Clayton vítá vzácného hosta

Za hodinu po odchodu lovců se na pobřeží, u něhož Racek přistál, opět objevili strážníci. Nyní přišli čtyři. A když Mr

Turbulent vystoupil na břeh, zdvihli kopí a zas je sklonili. Měl to být vojenský pozdrav. Avšak důstojnost pozdravu trochu utrpěla při pohledu na zaprášené a bosé nohy strážníků a na jejich bílé sukýnky, které již dávno volaly po vyprání.

V slavnostním průvodu došel Mr Turbulent až k paláci, patrové dřevěné budově s průčelím bohatě ozdobeným pěknými řezbami. Celé první patro bylo ověnčeno balkóny. Bíle natřená budova byla všecka pokryta zelení a krásnými květy.

Glycínie, mučenky a vanilky vyšplhaly až na střechu budovy a z balkónu splývaly hrozny a chomáče ohnivě červených, fialových a zlatožlutých květů.

Kolem prostorného domu stáli krásné stromy. Na volném prostranství, před průčelím metal silný vodotrysk vějířovitě proudy vody na záhony květin a keřů.

Pan guvernér si dovedl upravit pohodlné a pěkné obydlí, pomyslil si Mr Turbulent, vcházeje po širokých stupních do vzdušné haly, jež se spíš podobala skleníku. Ve všech koutech stály skupiny rostlin. Až na schodiště, opět lemované květinami, létali krotcí papoušci a skřehotali. Stálý šumot ventilátorů, přihánějících čerstvý vzduch, a vůně květin dovedly by uspat nejen princeznu, nýbrž i draka.

Zatímco se Mr Turbulent rozhlížel kolem a utíral si z čela pot, seběhl po schodech tlouštík, všecek v bílém. Ještě než doběhl, radostně volal: "Buďte vítán, vzácný hoste, buďte upřímně vítán v mém doupěti!" a napřahoval obě krátké paže.

Mr Turbulent se zadíval na malého otylého blondýna, jehož zardělý obličej zářil, a upřímně mu stiskl obě masité ručky.

"Pospíšil jsem si," pravil Američan, "abych vám, pane guvernére, vyslovil svou úctu a díky za pozvání."

"Ach, nikoli, nikoli, já jsem vám vděčný za návštěvu, drahý pane," ujišťoval guvernér amerického hosta a mírně ho vedl k nízké pohovce. Když host usedl, přitáhl si křeslo a usedl naproti.

Sotva se pánové posadili, objevily se v hale dvě domorodé dívky. Jedna z nich přinášela koš krásného ovoce, kdežto druhá přisunula stolek, na nějž postavila sklenky. Asi desítiletý hnědý naháček pak přivlekl kbelík studené vody, v níž se koupaly štíhlé láhve.

"Teď je tu nejchladněji," prohlásil sir (čti: sér, zdvořilostní oslovení anglického šlechtice) Clayton, a ukázav na kbelík, otázal se: "Smím vám nabídnout starou skotskou whisky se sodovkou, anebo lehké francouzské víno?"

"Děkuji," odpověděl Mr Turbulent, "dovolíte-li, pane guvernére, sám si namíchám."

"Já piji raději lehké víno," svěřoval se hovorný hostitel, "je to nejspíš dědictví po mé francouzské babičce, s kterou se můj ctihodný děd oženil. Byl jste asi zklamán, Mr Turbulente. Patrně jste právem očekával upjatého a mrzutého Angličana místo veselého Francouze. To je také dědictví po mé babičce. Miluji život, veselí a dobré žerty. Proto jsem byl nadšen, když jsem slyšel o vaší kuriózní sázce. Vy Američané provádíte všecko velkolepě, hehehe, i sázky. Jaká je to originální honba po Tichém oceáně - v letadlech! Ohromné! Kolosální! Na vale zdraví a úspěch, Mr Turbulente!" Mr Turbulent byl obdařen malou dávkou trpělivosti, ale zdvořilost mu přikazovala, aby vyslechl veselého tlouštíka a přizpůsobil se jeho náladě.

"Vážený pane, kouříte?" otázal se náhle guvernér. "Prosím, vyberte si. Zde jsou doutníky a taky cigarety, doutníky jsou z Manily a cigarety z Egypta." Proboha, co se všecko ještě dovím? tázal se v duchu Mr Turbulent sám sebe. Ale než si stačil vymyslet vhodný důvod k odchodu, sir Clayton, vyfukuje kouř cigarety, zase spustil:

"Přiznávám se, drahý pane Turbulente, že vám držím oba palce z pouhého smyslu pro spravedlnost, protože váš soupeř je proti vám v nesporné výhodě, jelikož mu ostrovy nabízejí tisíce skrýší. Když zde Mr Smiling poprvé přistál..."

"Ach, Mr Smiling zde přistál?" zvolal Mr Turbulent a jeho netrpělivost rázem zmizela.

"Při prvním přistání jsem s ním mluvil. Podle předpisu ohlásil tehdy přílet. Mladý, energický Japončík se mi líbil a velmi dobře jsem se s ním pobavil."

"Mladý, energický Japonec?" otázal se Mr Turbulent udiveně.

"Úžasné a navýsost zajímavé!" zvolal sir Clayton a spráskl masité ruce. "Cožpak vy, Mr Turbulente, svého soupeře osobně ani neznáte? Ach, ach, to je výborné! To je skutečná hra na slepou bábu. Mohu vám posloužit popisem? Mr Smiling je štíhlý mladý muž, pěkně žlutý a šikmooký. Mluví velmi dobře anglicky, ale trochu šišlá jako každý cizinec." "O svých úmyslech se vám ovšem nezmínil?" prohodil Mr Turbulent jen jakoby mimochodem.

Sir Clayton se zasmál:

"Kdo se skrývá a prchá, nikomu se nesvěřuje, avšak při své druhé návštěvě, když jsem úředně odplul na ostrov Taveuni, svěřil se lady Claytonové, že zvolil za svou základnu ostrov Kandavu."

"Ostrov Kandavu? Jak je daleko?" tázal se Mr Turbulent dychtivě.

"Ostrov Kandavu leží přímo na jih ve vzdálenosti asi devadesáti kilometrů," odpověděl sir Clayton. "Dosud jsem tento ostrov nenavštívil, ačkoli taky patří pod mou správu. Můj předchůdce, dr. Davidson, podnikl tam před pěti či šesti roky trestnou výpravu. Dal pověsit několik chlapíků a spálit jim vesnice, protože umučili misionáře a jeho pomocníka. Výběrčí daní, kteří dojíždějí na Kandavu dvakrát ročně, hlásí, že teď je na ostrově klid až na místní rozmíšky mezi domácími náčelníky." Mr Turbulent naslouchal se zájmem. Nevěděl, má-li se obdivovat klidu, nebo spíše lehkomyslnosti sira Claytona. Vstával, aby se poroučel, avšak sir Clayton pochopil hostův pohyb jinak.

"Vážený pane, musíte zhlédnout mou zahradu. Nešetřil jsem na ni důmyslem, prací ani náklady, a až uvidíte mé miláčky, posoudíte sám, smím-li na ně být pyšný." Vyvedl hosta mezi květinami zadním vchodem, a i když se Mr Turbulent zastavil na nejvyšším stupni schodiště, díval se do skutečného ráje.

Co krásného a vzácného mohly tropy vytvořit, bylo sem sneseno a opravdu velmi vkusně seskupeno.

Uprostřed svěžího trávníku se leskla hladina jezírka se skalnatým ostrůvkem, z něhož tryskala šesti proudy voda na

bílé mramorové sousoší dětí. Trávník byl obklíčen nízkými kvetoucími keři, za nimiž se vinula široká, písková cesta. Za ní stály v řadách mohutné kmeny stromů, jež zdvíhaly ohromné koruny do výše čtyřiceti až padesáti metrů a vrhaly chladný stín.

Sir Clayton zval netrpělivě hosta, aby sestoupil, a když spolu vešli na zastíněnou cestu, vesele zvolal:

"Jen pohleďte, nejsou to krasavice?" Na vodorovných větvích stromů byly zavěšeny řídké dřevěné košíky. V nich bujely tmavě zelené, tuhé listy.

Mr Turbulent již viděl mnoho orchidejí, ale tolik krásy a tolik zvláštností pohromadě dosud nikdy nespatřil. Ačkoli nebyl milovníkem přírody a obdivovatelem jejích krás a divů, přece nemohl jít nevšímavě okolo velikých fialových květů skvrnitých střevíčníků, kropenatých motýlů, drobného hmyzu s dlouhými křídly, voskových lebek a drápů, podivných pavouků a vonných hroznů.

A přece to všecko byly květy!

"Všecky ty krasavice nejsou domácí," vysvětloval sir Clayton s pýchou, "některé se zrodily v Himálaji, některé na sundských ostrovech, a přečtete-li si štítky, najdete i krajanky ze Severní a Jižní Ameriky." Cesta se rozbíhala, aby objala nové trávníky, v nichž stály skupiny rostlin: růže, dosny, mandlovníky, juky, amarylky, a kdož by je dovedl všecky vyjmenovat! Řada bílých pergol nesla takové množství ovíjivých rostlin, že tvořila obrovský věnec, který končil až u čínského kiosku.

Z postranní stezky vyběhla hnědá dívka, cosi řekla a hned zase ubíhala jako srna...

"Vzácný hoste," pravil sir Clayton všecek polekán, "prosím tisíckrát za odpuštění, ale zapomněl jsem vám tlumočit pozvání lady (čti: lejdy, zdvořilostní oslovení anglické šlechtičny) Claytonové k lunchi. Nikdy by mi to neodpustila, kdybych vás nepřivedl," přiznával se kajícně.

Mr Turbulentovi bylo jako zajatci, který touží po svobodě.

Avšak naděje, že se od lady Claytonové doví více, než mu mohl o neznámém letci povědět sir Clayton, zapudila špatnou náladu a Mr Turbulent se zmohl na zdvořilé ujištění, že by neodešel z guvernérova paláce, aniž by se poklonil paní domu.

Sir Clayton se opět rychle rozveselil a vedl hosta nejkratší cestou k paláci.

Lunch - bohatá přesnídávka - byl připraven ve vzdušné a chladné jídelně v prvním patře.

Lady Claytonová vyšla hostu vstříc. Uvítala ho sice vznešeně, ale zároveň velmi vlídně. Pak vložila svou dlouhou ruku pod jeho loket, aby ji mohl uvést do čela dlouhé tabule.

Na domácí paní bylo všecko dlouhé: vysoký účes, úzký obličej, údy, ba i chodidla. A Mr Turbulent, hledě na její dlouhý nos a dlouhé zuby, pomyslil si, zdali se s ní sir Clayton neoženil buď ve veselém rozpoložení mysli, anebo z rodinné tradice, aby pro potomstvo zachoval anglickou rasu, porušenou dědem, který přivedl do rodu kulaťoučkou Francouzku.

Přestože lady Claytonová nebyla krasavice, Mr Turbulent brzy poznal, že je to dáma nejen velmi milá, nýbrž i vzdělaná a bystrá. Pohledy, jež občas vrhala na sira Claytona, který znamenitě jedl a stále vtipkoval, se podobaly laskavým pohledům matky, která bdí nad miláčkem, aby se slušně choval, a která muži stále odpouští drobné poklesky.

Mr Turbulent se výborně bavil. Jako člověk, který nasbíral po celém světě mnoho zkušeností, a jako vítaný host v nejlepší americké společnosti, dovedl rozprávět o všem a vždycky zajímavě. S povděkem vyslechl zprávu lady Claytonové o návštěvě cizího letce, avšak nedověděl se o mnoho více, než mu již pověděl sir Clayton. Ovšem popis letce podala lady Claytonová dokonaleji.

"Ihned se vydám na Kanavu, snad tam zastihnu svého soupeře anebo najdu určitější stopy," rozhodl se Mr Turbulent.

"Ale nevydáte se tam sám, vážený hoste," zvolal vesele sir Clayton. "Poletím s vámi, pokud neodmítnete mou žádost. Přiznám se vám, že jsem dosud letěl jen jednou a že jsem byl přešťasten."

"Uvážil jste, že není na ostrově bezpečno a že vaše přání je neskromné?" pravila paní domu.

Mr Turbulent se usmál:

"Společnost sira Claytona mi bude nesmírně milá a užitečná, neboť zástupce vlády Jeho Veličenstva..."

"... má za povinnost ostrov navštívit a bude vám, vážený pane, nejlepším pomocníkem a ochráncem," dokončil sir Cleyton Turbulentovu zdvořilost.

"Ať již vaše výprava skončí zdarem nebo nezdarem, těším se, že po návratu do Navue budete, Mr Turbulente, naším milým hostem," skončila lady lunch a vstala.

Po odchodu paní domu projednali pánové při černé kávě pořad výpravy.

"Racek je vždy připraven k odletu, poletíme tedy ve čtyři hodiny odpoledne," pravil Mr Turbulent, když se stiskem ruky loučil s guvernérem.

A tak se stalo, že posádka toho dne obědvala bez Mr Turbulenta. Když se ale její velitel po jedné odpoledne vrátil na Racka a oznámil, že letadlo přibere vzácného hosta, rozešla se posádka, aby všecko připravila k odletu.

Zatímco profesor jedoval spratek sokola, Pavel prohlížel zásoby a dumal o tom, jakou by mohl předložit večeři, kdyby je jakékoli příhody přinutily k přenocování na odlehlém ostrově.

Sir Clayton se nemohl výletu dočkat, a proto přijel v proutěném lehkém kočárku již o půl čtvrté. Dva bílé poníky řídil hnědý vozka, který div nepukl pýchou.

Mr Turbulent vyšel ihned hostu vstříc, uvedl ho do salonu a představil mu ostatní členy posádky.

"Můžeme hned odletět, je-li vám to, pane guvernére, vhod," navrhoval Mr Turbulent. Avšak host si přál dříve si prohlédnout také kabinu, přijímač a vysílač i ostatní přístroje. Poskakoval, vykřikoval a tiskl ruce každému, komu zkřížil cestu.

"To je báječné, velkolepé, úžasné! A nedostanu mořskou nemoc?" zeptal se náhle.

"Na moři je mi vždycky špatně, a proto nerad cestuji po moři." Ehm, a přece tě osud zavál na ostrov, kde, kdybys vypadl z okna, by tě spolkl žralok jako jahodu, bručel si profesor Finch pro sebe. Nemiloval břichopásky ani nejapné všetečky, avšak protože byl dobrák, brzy se smířil se sirem Claytonem, zejména když uslyšel o jeho znamenité sbírce orchidejí.

Racek odstartoval lehce jako vodní pták, a když se vznesl nad deltu, spěchal přímo k Jihu.

Sir Clayton se divil vlastní statečnosti. První trhnutí ho sice znepokojilo, také hluk stroje ho trochu poděsil, avšak po chvíli mu byl mírný pohyb letadla už příjemný. Proto se podíval oknem. Stačil však jediný pohled na zem, která se pod ním propadávala, a ihned ustoupil a rozpačitě se usmál na profesora Finche, jenž mu nabízel občerstvení a chlácholil ho:

"Ehm, to nic, v Racku jsme bezpečnější než v autu na silnici." Racek přeletěl Kandavský průliv za dvacet minut, avšak hned nepřistál. Vznášel se nad atoly roztroušenými na severovýchodě ostrova, který cestující překvapil délkou a opuštěností.

Ačkoli, se hydroplán snesl velmi nízko, nemohli letci ani dalekohledy objevit osady. A tak Mr Turbulent přeletěl dvakrát napříč nad ostrovem, než se snesl do mělkého chobotu u jižního břehu.

15
Znamenitý průvodce a ochránce

"Díky, vřelé díky, Mr Turbulente, let byl nádherný," prohlásil sir Clayton, když vystoupil na nízký písčitý břeh. "Teď se vám zas odvděčím já - jako průvodce a ochránce." Mr Turbulent se usmíval:

"Těší mě, pane guvernére, že se vám let líbil."

"Jsem nadšen a okouzlen," odpověděl sir Clayton. "Ale co to?

Zdá se, jako by byl ostrov opuštěn. Vždyť aeroplán by už jistě přilákal domorodce, kdyby byli nablízku, nebo se snad přede mnou skrývají?"

"Možná že je trestná výprava vašeho předchůdce zaplašila do vnitrozemí," namítl Mr Turbulent.

Když profesor Finch uslyšel o trestné výpravě a spálení vesnic, zdvihl palcem a ukazovákem brýle na kořen nosu a zabručel si:

"To je pěkné nadělení!" Potom ale řekl hlasitě:

"Domorodci neopustili ostrov, ale vystavěli si osady v lese, musíme je hledat." Všichni uznali, že profesor Finch správně rozluštil záhadu, a uposlechli jeho rady. Inženýr Marhan zůstane u letadla, Mr Turbulent a sir Clayton prozkoumají krajinu východně, kdežto profesor Finch s Pavlem se vydají k západu. Obrátí-li se obě výpravy asi po půlhodině k severu a potom proti sobě, uzavřou dosti veliký okruh, a než se slunce skloní k západu, vrátí se všichni k letadlu.

"Proč jste nevzal s sebou síťky na motýly?" ptal se Pavel, když s profesorem rázně kráčel k lesu.

"Protože je na motýly pozdě. A pak dnes chci ulovit kaloně, je jich na zdejších ostrovech velmi mnoho," odpověděl profesor.

"Sestřelím vám jej. Jakmile uvidím toho létajícího psa visícího v koruně stromů, bude váš."

"Jo, to bych pak musel tvůj úlovek zahodit, milý hochu.

Podaří-li se mi však podat kaloňovi chloroformovanou voňavku až k nosu, spadne mi k nohám neporušený." Dnes neměli lovci štěstí. Slyšeli sice houkání a vrkání holubů a skřeky papoušků, ale přesto se jim nenaskytla příležitost k ráně. A tak tiše a nepozorováni došli po půlhodině k mýtince, v jejímž středu stála velká chýše.

"Tady patrně bydlí vyobcovaný náčelník," mínil profesor, "pojďme tiše na zvědy! Obávám se, že nás domorodci nepřivítají přátelsky. Na příkoří se nezapomíná!" Profesor odložil krabice, a shýbnuv se, blížil se k okraji lesa.

A když klesl na kolena a plížil se podrostem jako had, Pavel ho napodobil, aniž se tázal, proč je profesor tak opatrný. Živý plot dotýkající se chýše jim poskytl, dost úkrytu. Zdálo se, že chýše není obydlena. Na dvoře nebyla drůbež, a také se nikde neozvalo chrochtání vepřů. Profesor se však nedal zmýlit okolním klidem a tichem. Chýše postavená z bambusových kmenů, rákosí a trávy měla dva otvory, okno v boku a dveře v průčelí.

"Nevstávej," zašeptal profesor, "podívám se tam sám." Zvolna povstal a opatrně se plížil, aby nehnul ani snítkou.

Stačil mu krátký pohled oknem, aby uhodl, kdo zde bydlí.

Opět se skrčil, a pokynuv Pavlovi, tiše se odkrádal od chatrče k lesu.

"Je to chýše čaroděje, který si chystá ústroj. Zdá se, že se dnes dočkáme překvapení a snad i zábavy, protože na ostrově se připravuje slavnost."

"Osada nebude jistě daleko," domníval se Pavel. "Obrátíme-li se teď k východu, setkáme se s Mr Turbulentem a sirem Claytonem, které potěšíme svým objevem."

"Výborně, hochu! Taky mně se nechce hlouběji do lesa. Za půl hodiny stejně bude tma," souhlasil profesor.

Nyní se už nemuseli skrývat, a tak kráčeli dosti rychle.

Náhle je zarazily neočekávané zvuky - střelné rány!

"Někdo střílí z revolveru!" vykřikl Pavel. "Dvě, tři, čtyři rány rychle za sebou. To není lov, to je přepadení!"

"Ó já pošetilec! Mohl jsem je předvídat," peskoval se profesor a běžel za Pavlem.

V pralese se špatně běží, proto se lovci na chviličku zastavili, aby nabrali dechu, ale pak hned zase pospíchali dál. Poháněla je zvědavost, nejistota a bezděčný strach. Nikdo přece nebude bez příčiny v pralese střílet.

Pospíchali již asi čtvrthodinu, když spatřili sluncem ozářené koruny stromů. Z toho usoudili, že les buď končí, nebo že je tu velká mýtina.

Vždy opatrný profesor nevyběhl na mýtinu, nýbrž uchopil Pavla za rameno a důtklivě mu radil:

"Skryj se za tlustý kmen stromu, pozorně se rozhlédni kolem, a když nic podezřelého neuvidíš, skoč nebo se připlaz k jinému, až dospěješ k mýtině!" Pavel uposlechl. Nedoplížil se však k mýtině.

Náhle strnul. Spatřil nejméně třicet Fidžanů ozbrojených kopími, kamennými topory a sekerami. Vzkřikl úžasem a bolestí a byl by upadl, kdyby ho byl profesor nezachytil.

Naštěstí byli divoši příliš zaměstnáni, takže neuslyšeli Pavlův výkřik a neviděli, co se děje v lese.

Fidžané právě zabalili tři bíle oděné muže do sítí a zdvihali je na ramena. Nízký, ale v ramenou rozložitý chlapík, patrně náčelník, cosi rozkazoval. Potom provázen čtyřmi staršími bojovníky, vydal se na cestu k západu. Nosiči klopýtali za ním.

"Není pochyby, jsou to naši," pravil profesor.

"A tatínek je mezi nimi," vykřikl Pavel, "pusťte mě, pane profesore, musím za ním!"

"Ba ne, milý hochu, nesmíš. To bys nás všechny zahubil.

Proti třiceti ozbrojeným mužům nic nezmůžeš. Tito chlapíci se nebojí střelných zbraní. Slyšels přece střelbu a viděls, že se nelekli, naopak - zvítězili." "Musíme se však postarat o osvobození našich. Ale jak?

Škoda že Mr Turbulent nedovolil, abychom vzali na Racka slzotvorné bomby! Jedna by teď stačila."

"Jen klid, milý hochu. Důmysl často zmůže víc než hrubá síla.

Naštěstí jsme dosud volní my dva, a jak se zdá, divoši ani nevědí, že jsme tu. A nezjistí to, dokud nás někdo z našich přátel neopatrně neprozradí. Ehm, přemýšlejme! Divoši zajatce dosud nezabili, z toho lze soudit, že buď vůbec neběží o jejich životy, anebo že divochy k přepadení bělochů někdo navedl."

"Ach, úvahy nám nepomohou, mám zbraň!" zvolal Pavel, "a..."

"...dobře si poradím, když tu ničemnou ptáčnici zahodím," dokončil profesor. "Teď mlč, hochu, musím přemýšlet!" Profesor ulehl za kmen a stiskl si rukama hlavu.

Pavel prožíval nejstrašnější chvíle. Jak se jen stalo, že divoši zajali též tatínka, který měl zůstat u Racka? Patrně také uslyšel rány a pospíšil přepadeným na pomoc. Proč je ale divoši zajali?

Je to pomsta za trestnou. výpravu? Jak se dověděli, že je mezi bělochy guvernér? A tatínek, drahý tatínek se jistě bojí o Pavla a snaží se zjistit, zdali ho divoši také polapili. Co jen udělat?

Jak zajatce osvobodit z moci lidojedů?

"Ehm, něco jsem vymyslil," zvolal profesor a rychle vstal.

"Hlavu vzhůru, Pavle! Ještě jsme neprohráli. Ale musíme si pospíšit."

"Kam půjdeme?" zeptal se Pavel.

"K čarodějově chýši," odpověděl profesor. "Jde o to, abychom ho zastihli ještě doma. A teď pozorně poslouchej! K chýši se musíme doplazit tak tiše a z té strany jako poprvé. Jakmile dolezeš k oknu, zdvihneš pušku, ale počkáš, až se objevím u druhého otvoru. Potom si křič, co ti bude libo, pevně miř na čarodějovu hlavu, ale za nic na světě nestřílej! Rána z pušky by všecko pokazila."

"Ach ano, ano, čaroděj bude rukojmím," pochopil jinoch či ihned souhlasil s profesorovým plánem. Pak se rozběhl, že mu profesor sotva stačil.

Když se blížili k mýtině, obezřetně ji obešli a po chvíli se octli na místě, kde prve odložili své věci. Zdvihli jen batoh. Potom se kradli od stromu ke stromu, až došli k plotu, kde opět museli lézt jako obratní hadi, ačkoli už byli velmi unaveni.

"Přišli jsme naštěstí včas," šeptal profesor, "teď počítej do desíti, pak vstaň, namiř tomu chlapíkovi na hlavu!" Pavel počítal rychle. A nedbaje již na opatrnost, vsunul pušku oknem a vykřikl:

"Pozor, střelím!" Účinek jeho výkřiku byl překvapující. Čaroděj, který si chtěl právě vsadit na hlavu vysokou čepici, se tak silně lekl, až mu čepice vypadla z rukou. Nerozuměl sice slovům, zato však pušce! V tom se již ve dveřích objevil stín, popošel rychle k čaroději, jehož zraky poutala a mámila puška, jako ptáka mámí pohled hadí. A tak čaroděj nikdy nepochopil, co se stalo. Ucítil jen, že se jeho obličeje dotkly zezadu lidské ruce a že jeho čich omráčil strašný zápach, který ho zbavil dechu i vědomí.

Chloroform!

"Rychle sem, Pavle! Najdi v batohu šňůru a půjč mi svůj kapesník!" rozkazoval profesor Finch, když zadržoval klesajícího čaroděje.

Pavel hned věděl, co chce profesor dělat. Šňůrou se přece svazuje, a tak rychle přivazoval čaroději paže k tělu, zatímco profesor se postaral o roubík. Dva kapesníky přivázal čaroději přes ústa a v týle hlavy zadrhl v uzel.

"Nohy mu zatím nesvazuj," rozhodl profesor. "Ehm, budu potřebovat jeho sukni. Ale teď, milý hochu, pospěš jako jelen k Racku. Nepochybuji, že dovedeš odstartovat, ale milejší by mi bylo, kdybys sem připlul co nejblíže. Zdejší mýtinka je malá.

A kdyby divoši předčasně uslyšeli hukot stroje, mohl by se můj plán zhatit."

"Pane profesore?"

"Na nic se neptej a pospíchej! Čím blíž připluješ, tím líp!"

"Podle rozkazu, veliteli!" zvolal Pavel a už běžel, ale nikoli cestou, kterou přišli, nýbrž k jihu. Chtěl vědět, jak daleko je k moři.

Potom již klusal po písčitém pobřeží a v duchu zajásal, když spatřil Racka.

Cožpak divoši dosud nevěděli o stanovišti hydroplánu? Proč nevyloupili letadlo?

Na tyto otázky mu nemohl nikdo odpovědět.

Patrně si divoši byli tak jisti, že se nemůže nikdo zmocnit letadla, anebo... anebo poslouchali cizí rozkazy!

Kdo však rozkazoval? Únosce dětí? A zjevná zmínka o základně na ostrově Kandavu byla jen nalíčená past?

Kde a jak byli zajati ostatní členové posádky?

Odpovědět mohli jen zajatci.

Po odchodu profesora Finche a Pavla chystal se na výpravu také sir Clayton. Na krk si zavěsil dalekohled, k bokům si připjal pás s krátkým revolverem a vyžádal si hůl.

"Slíbil jsem vám, vzácný hoste, radu a ochranu," pravil vážně, "a jsem připraven. Pospěšme si, abychom objevili osadu dříve než profesor s chlapcem!" Silný a veselý Mr Turbulent se usmál, vida vyzbrojeného tlouštíka, jak si rázně vykračuje. A jako každý obr se v duchu posmíval malému hrdinovi.

"Jsem si jist, že domorodce již brzy překvapíme, protože kde jsou políčka, bude blízko též osada. Já si všeho všimnu," vykládal sir Clayton po prvním kilometru.

"Vsadil bych se, že až projdeme tímto hájem, spatříme osadu." Mr Turbulent souhlasil, ale sotva vešli asi na sto kroků do listnatého pralesa, zažili překvapení, jehož se nenadáli.

Mr Turbulent kráčel zrovna vpředu. Náhle zabočil, protože se nechtěl prodírat houštím, ale obejít je. A v okamžiku, když upozorňoval sira Claytona na překážku a ohlédl se, ucítil, že na něho spadlo něco podivného, co mu zahalilo hlavu a spoutalo údy. Ihned postřehl nebezpečí, neboť se ozval křik, dupot a praskot větví. Sir Clayton, který se opozdil asi o šest nebo sedm kroků, viděl, co se stalo. Z houštiny se vyrojil houf hnědých naháčů a také z korun nízkých stromů seskakovali divoši jako obrovské opice.

Překvapení a útok ochromily sira Claytona jen na několik okamžiků. A tak dříve než se divoši vrhli na něho, vytrhl revolver a střílel jako divý. Doufal, že střelbou útočníky zažene. Ale se zlou se potázal. Rána kyjem přes ruku mu vyrazila zbraň.

Vzápětí spadla i na něho síť.

Divoši velmi obratně bělochy zabalili tak, že se mohli sice převalovat i křičet, což obé sir Clayton provozoval ze všech sil, ale nemohli se bránit, ani uprchnout.

Hněv prudkého Mr Turbulenta byl mocnější než bázeň. Byl přesvědčen, že divoši se na něm nemohou dopustit násilí, avšak brzy se přesvědčil, jak se mýlil.

Fidžané se zrovna o něčem radili, když se zdálky ozvalo volání.

Na rozkaz náčelníka zmizeli divoši v houštině. Praskot větví prozrazoval, že sem někdo běží.

Mr Turbulent, sedě opřený o kmen stromu, stal se pak svědkem krátkého, ale prudkého zápasu. Byl by raději zamhouřil oči, kdyby mohl.

Inženýr Marhan, který zaslechl rychlou střelbu, pochopil, že se děje něco zlého. Uchopil ručnici a běžel na pomoc. Nyní, opíraje se o tlustý kmen stromu, oháněl se těžkou puškou, přeráže kopí, odráže sekery a několikrát zasáhl i hlavu nebo paži některého z útočníků. Naneštěstí ale nezpozoroval divochy, kteří se k němu připlížili zezadu.

Podtrhli mu nohy, a když upadl, hodili síť také na něj. Cožpak rybářskou síť z provázků by statečný inženýr protrhl, ale síť z pandánových listů a z lýčí neprotrhne ani veliká ryba, ani silný muž.

Když sir Clayton poznal, že se nevyprostí silou, ulevoval si láním. Aby nahnal divochům strachu, vyhrožoval jim trestnou výpravou. Divoši mu patrně nerozuměli, protože se nezalekli ani prohlášení, že guvernér jest nedotknutelná osobnost, kterou musí každý poddaný Jeho Veličenstva, britského krále, poslouchat!"

"Nechte toho, sire," napomenul ho Mr Turbulent, "darmo se unavujete. Musíme šetřit své síly, budeme je možná brzy potřebovat... Kde je profesor a Pavel?" zeptal se potom Mr Turbulent inženýra, kterého divoši právě přinesli.

"Nevím, dosud se k Racku nevrátili," odpověděl inženýr.

"Tedy přece trochu naděje. Nikdo se o nich ani slovem nezmiňujte!" poroučel Mr Turbulent.

Od věků se lidstvo zvolna mění. Stateční muži milují zápas, rozvážliví a mírní zápasy sice nevyhledávají, ale brání se statečně, jsou-li napadeni. Jen bázlivci utíkají. Ale ani lidé stateční, ani bázlivci nesnášejí, aby s nimi někdo jednal jako s neživými věcmi, aby je hrubě zdvíhal, nesl jako balíky a házel na zem!

Všichni tři muži prožívali stejná muka. Mr Turbulent a inženýr jen zatínali pěsti a zuby. Zato sir Clayton slibovat divochům pekelné zážitky ve vařícím oleji.

Divoši odnesli bělochy na udupané prostranství obklíčené rozvalenými chýšemi. Profesor Finch by byl na první pohled poznal, že dědina byla dávno opuštěna a zděsil by se, kdyby slyšel, o čem se divoši radí. Vždyť na ostrově Fidži nejdéle bujelo lidožroutství. Nejdříve bude ovšem slavnost, jako při každé příležitosti, ale potom...

Již se valně stmívalo. Divoši roztrhali polorozbořenou chýši a snesli suché dříví a trávu na tři hromady. Náčelník a jeho rádci usedli na zem. Zřejmě někoho očekávali, protože často pohlíželi k lesu a volali.

Náhle vzplanula první hromada a hned potom druhá, zatímco u třetí stáli dva muži a přikládali nové palivo.

Všichni rádcové rázem radostně vykřikli. Od lesa přicházel očekávaný a vzácný host, bez něhož nelze slavnost začít.

Zdálky se jevil jako pitvorný tvor. Vysoká hrotitá čepice, řasnatá dlouhá sukně z per a trávy, chřestící náhrdelníky a náramky mu dodávaly podobu předpotopního ptáka. Když se ale příchozí přiblížil a světlo ohňů ozářilo jeho strašnou bílou masku s divokýma očima, roztrženým nosem a rozšklebenými ústy, vzbudil u divochů posvátnou hrůzu.

Čaroděj byl nejspíš posedlý zlými duchy. Divoce skákal a vyrážel skučivé zvuky. Když však dotančil až před zajaté bělochy, náhle strnul a pomalu zdvíhal pravici (Fidžané věří na "očarování", bojí se ho, a stihne-li je nějaké neštěstí, věří, že byli očarováni. Pak odejdou do ústraní a tiše očekávají smrt. Věří též na "kámen malomocenství, kterým může čaroděj poslat na oběť hroznou nemoc.).

Běloši oněměli překvapením, a strach se jich dotkl tajemnými prsty. Čaroděj skučel i mumlal, jako kdyby se kohosi na něco tázal, ale nikdo mu, neodpovídal. Tázal se tedy duchů vzduchových i zemních, neboť se vrhl na kolena a schýlil hlavu. Zemní duchové mu nejspíš odpověď neodepřeli, protože náhle vyskočil a cosi poroučel, co se asi náčelníkovi a jeho rádcům nelíbilo. A tu čaroděj zadupal a zdvíhal zvolna pravici. Tři prostřední prsty jeho ruky byly zavřeny do dlaně, kdežto palec a malík s dlouhými drápy mířily do náčelníkových očí.

Účinek byl ohromný, nejen náčelník, nýbrž i rádcové zděšeně vykřikli a zastřeli si rukama obličeje. Běloši viděli, jak stařešinové ustupují pozpátku, a z čarodějových výkřiků slyšeli jen slova:

"Tabu! Tabu!" Nikdo z bělochů nechápal, co se děje. Někteří bojovníci, s hlavami odvrácenými od čaroděje, rozbalili sítě, takže zajatci mohli vstát. Ale jati neznámým kouzlem, na útěk ani nepomysleli.

Čaroděj opět tančil a bojovníci postrkovali bělochy, aby šli za ním. Přešli již mýtinu a vešli na stezku do tmavého lesa. Řady bojovníků stále obklopovaly bělochy, a tak ani zde nemohli uprchnout do temnot. Stejně by tam jistě zbloudili a byli by opět chyceni.

Když tajemný průvod prošel lesem, ocitli se jeho účastníci na menší mýtině. V dálce bylo možno spatřit světýlko. Čaroděj opět vykřikoval rozkazy, ale nezastavil se. Jako okouzleni šli běloši za ním ke světlu. Když se přiblížili k tmavší hromadě, poznali, že je to chýše, a div leknutím neupadli, sotvaže zaslechli anglický šepot:

"Jděte rychle k chýši, ale nevcházejte do ní. Padněte na zem a odpližte se za chýši! Pak vezměte nohy na ramena a utíkejte přímo k pobřeží!" Mr Turbulent a inženýr všechno rychle pochopili. Táhli užaslého guvernéra k chýši, zatímco čaroděj se vracel k lesu.

Chvíli panovalo dusné ticho, jako kdyby nebylo na ostrově jiných živých tvorů mimo velké kaloně, kteří se míhali nad mýtinou.

Snad netrpělivost, snad obavy donutily Pavla, že dvakrát ze své ptáčnice vystřelil. Prchající běloši zajásali. Výstřely jim napověděly, kterým směrem mají běžet. A tak utíkali, jak jim jen nohy a dech stačily. Zdálo se jim však, že k moři nikdy nedoběhnou, protože minuty počítali za hodiny. Náhle spatřili jasnější písčité pobřeží a drobné blesky na moři.

"Halo! Halo!" volal Pavel. A toto zvolání dodalo prchajícím síly k dalšímu a poslednímu rozběhu. Bez dechu dopadli před Racka přichystaného k letu.

"Pavle, kulomet!" byla první slova Mr Turbulenta, když mohl klidněji vydechnout.

"Je připraven, Mr Turbulente, a namířen na ostrov," odpověděl jinoch v běhu. Nesmírně toužil obejmout tatínka.

Rozhodný Mr Turbulent poručil, aby všichni vešli do hydroplánu a sám tam první skočil a rovnou ke kulometu. Nebyl mstivý člověk, ale kdyby nyní divoši zaútočili na Racka, střílel by bez milosrdenství.

Sir Clayton byl tak zchvácen, že ho museli inženýr s Pavlem spíše vynést než vyvést do hydroplánu. Avšak sotvaže dopadl v salóně do pohodlného křesla, sliboval ostrovanům krutou trestnou výpravu.

Důvtipný Pavel věděl, že nedávným zajatcům prospěje občerstvení, a tak honem přinesl nápoje. Když ale nabízel siru Claytonovi ovocnou šťávu, guvernér vykřikl:

"Jen skotská whisky nebo rum mě postaví na nohy!" Pavel se potají usmál a pomyslel si, že žádané nápoje siru Claytonovi spíš nohy podrazí, ale přesto mu přinesl kalíšek lihoviny.

Inženýr si nabil Pavlovu pušku a čekal před Rackem na návrat profesora. Pohlížel k pralesu a již ztrácel trpělivost, když se náhle kolem něho mihl čaroděj bez čepice a bez masky. Nečekal, až mu inženýr otevře, a sám skočil dovnitř a pobízel překvapeného strážce:

"Honem do letadla a nad moře!" Racek se rozběhl po vlnách a jeho stroje přehlušily křik oklamaných divochů. Vyrojili se z pralesa a pádili k pobřeží.

Profesor, dosud oděn čarodějovou sukní, se převaloval v lenošce a tiše se smál.

"Ehm, krásně jsme je obelstili, ehm, ehm, krásně, ale musel jsem přece jen utíkat, a ta prožluklá čepice mi spadla i s maskou.

Takový zázrak překvapil i divochy, takže mi dopřáli náskok." Sir Clayton se díval a poslouchal jako vyjevený. Dosud neměl kdy, aby si všecko domyslil a uhodl, že se pod maškarou čaroděje skrývá důvtipný profesor.

"Zachránil jste nám svobodu a snad i život," pravil po chvíli sir Clayton vřele a podával profesorovi ruku. "Děkuji vám a naše vláda..."

"Ehm, vždyť to byla jen hra," odmítal profesor díky.

"Pěkná hra, když šlo o život," odporoval inženýr, odcházeje do kabiny, "nepřeju sobě, ani vám, abych vám ji musel stejnou měrou oplatit." Pavel nabízel profesorovi občerstvení. A když usedl vedle něho, oči se mu zalily slzami:

"Děkuji vám za tatínka..."

"Ehm, ehm, víš, že to nemám rád. Každý dělá, co umí, a povinnost, ehm..."

"Zachránil jste nás velmi důmyslně, vážený pane," vmísil se sir Clayton do rozmluvy. "Nic chytřejšího jste nemohl vymyslit."

"Ehm, znám-li zvyky, mravy a náboženství domorodců, nemusím být, ehm, příliš chytrý, abych pochopil, jakým způsobem je mohu oklamat. Cestoval jsem již po ostrovech v Tichém oceánu, a proto vím, jak mocní jsou kouzelníci. Na koho čaroděj ukáže palcem a malíkem, je synem smrti. Slovo "tabu" je vám, sire, zajisté známé. Co je označeno tabu, je pro ostrovany posvátné a nedotknutelné, proto jsem si vás nejdříve zajistil." "Proč nás ale rozbalili a propustili?" vyptával se sir Clayton.

"Protože jsem jim řekl, že vás musím ukázat duchům ve své chatě," odpověděl profesor. "Ale bez Pavla bych byl sotva vyhrál, ehm, checheche! Dobře jsi všecko provedl, hochu, teď však alou do kuchyně! Cožpak jsi zapomněl, že jsme dnes ještě nevečeřeli?"

"Večeřet budeme všichni u mne. Lady Claytonová nás očekává a jistě nespolkne jediné sousto, až uslyší o našem dobrodružství," pravil guvernér hrdě.

Minuty rychle ubíhaly, a než si v letadle vysvětlili všecky podrobnosti o přepadení, kroužil již Racek nad deltou a snášel se pomalu k zemi.

Byl již nejvyšší čas k večeři.

16

Lov žraloků

Druhého dne se letci loučili se sirem Claytonem a jeho vlídnou paní až po lunchi.

Když Mr Turbulent naposledy stiskl hostitelovu ruku, řekl:

"Trestnou výpravu na ostrov Kandavu vám, sire, nedoporučuji. Po rozmluvě se svými druhy jsem nabyl přesvědčení, že jsme tam byli vylákáni a že Fidžané, kteří nás přepadli a zajali, již z ostrova zmizeli. Je tedy pravděpodobné, že je můj soupeř zjednal a dopravil na ostrov odjinud. A tak byste možná trestal nevinné lidi." Sir Clayton potřásl hlavou:

"Stydím se, vážený pane, že jsem tak špatně, ba směšně zahrál úlohu ochránce. Slíbil jsem si však, že prozkoumám všecky ostrovy a útesy a že se naučím řeči domorodců. Váš profesor je moudrý muž, když tvrdí, že jen ten, kdo umí řeč a zná mravy, náboženství, obyčeje a zvyky lidu, může vniknout do jeho myšlení. Nyní chápu již lépe své povinnosti, jakže to řekl, ten pan Ehm ehm? "Hrubá síla a moc jsou jako blesk a hrom, zabíjejí, ničí a tříští, zato moudrá rozvaha a porozumění jsou jako občerstvující déšť." Na shledanou, drazí hosté!" Racek se vznesl nad moře a zamířil k severu. Přeletí nad západní částí ostrova Vanua Levu, potom se uhne o čtyři čárky k západu a prozkoumá Lagunové ostrovy, ale přistane na delší dobu až na Tarawě v ostrovech Gilbertových, aby tam doplnil zásobu pohonných látek. Je tam sídlo anglického komisaře, jemuž bude nejspíše známo, přistál-li u některého z ostrovů parník Santa Clara nebo aeroplán.

Severně od velkého ostrova Vanua Levu letěl Racek hodinu nad pustým mořem. Avšak ve dvě hodiny odpoledne spatřili profesor a Pavel řadu korálových ostrovů a útesů, táhnoucí se až k souostroví Samoa. Za hodinu se Racek opět snášel, neboť na obzoru se objevily tmavé skvrny.

"Potřebujeme čerstvou zvěřinu do kuchyně," podotkl Pavel, když se tmavé skvrny na moři změnily v ostrovy.

Profesor Finch se usmál:

"Rád bys spálil trochu prachu, co, ale pochybuji, že se ti naskytne příležitost. Lagunové ostrovy jsou korálové a jsou chudé na rostlinstvo i zvířenu. Na některých ostrovech jsou ovšem pralesy, většinou jsou však ostrovy porostlé jen křovinami a trávou, protože tu nejsou řeky ani potoky."

"Vidím kokosové, palmy, pandány a chlebovníky," hlásil Pavel, vyhlížeje oknem.

"Jako všude jinde," souhlasil profesor, "a z lovné zvěře by ses musel spokojit jen zdivočelými vepři anebo krysami, ale ty, jak vím, nelovíš rád, ehm." Racek se snesl hned u druhého ostrova, jejž profesor podle mapy určil jako Funafuti, kde sídlí vládní komisař.

Hned po přistání Racka se Mr Turbulent setkal s přísným úředníkem, který přispěchal k pobřeží.

Mr T. G. Higgins byl vysoký kostnatý muž tmavých vlasů a dlouhého vyholeného obličeje. Jeho hnědé oči zastíněné hustým obočím a pevně sevřené rty se jistě zřídkakdy usmívaly. Při setkání s Mr Turbulentem se Mr Higgins dotkl dlouhými třemi prsty tropické přilby a jeho: "Dobrý den, jak se vám daří?" neznělo příliš povzbudivě.

"Děkuji a jak vám?" odpověděl Mr Turbulent rovněž chladně.

"Jmenuji se H. C. Turbulent a jsem ze San Franciska. Přiletěl jsem z Viti Levu a hledám parník Santa Clara nebo aeroplán.

Budu vám, pane komisaři, velice vděčný, poskytnete-li mi o nich zprávy.

"Velmi rád, Mr Turbulente," odpověděl komisař.

"Prosím, abyste mne poctil návštěvou v mém letadle, kde si vám dovolím předložit pověřovací listiny," zval Mr Turbulent komisaře.

Mr Higgins neprojevil údiv, ani když spatřil Racka, ani když vešel do hydroplánu. Byl patrně horlivým úředníkem, neboť než přijal občerstvující nápoj, nejprve pročetl listiny.

"Parník Santa Clara zakotvil před ostrovem před čtrnácti dny," pravil Mr Higgins, zapaluje si doutník, "a o týden později byl z ostrova Tracy ohlášen aeroplán. O parníku mohu říci, že ohlásil směr k ostrovům Gilbertovým, kam však aeroplán odletěl, nevím, ačkoli vyžaduji od svých jednatelů časté zprávy o každé události na všech ostrovech."

"Věděl byste také, kdyby se náhodou usadil cizinec na některém z ostrovů?" tázal se Mr Turbulent. Mr Higgins se ušklíbl, což měl být patrně úsměv:

"Zajisté! Nestrpím, aby se cokoli dělo bez mého vědomí. Ani bělochům, ani divochům nelze zde nikdy důvěřovat, a jen po tuhé kázni přivyknou civilizaci."

"Ehm, ehm," profesorovi patrně zaskočilo, proto rychle vyšel ven. Přísný host se zdržel jen půl hodiny. Podíval se do kabiny, pokýval dlouhou hlavou, ale na účel cesty se nezeptal.

Než Mr Turbulent vyprovodil dlouhého a kostnatého hosta, připravil inženýr Racka k odletu. Ještě dnes musel uletět dvanáct set kilometrů, chtěl-li přistát u ostrova Tarawa.

Dneska Racek opět přeletí rovník, avšak Mr Turbulent při této příležitosti nenavrhl přípitek, protože spěchal, aby dostihl letce, který musí přece také přibírat pohonné látky.

Od rovníku letěl Racek proti silnému větru, a tak ztratil rychlost. Mezitím se již setmělo. Proto se Mr Turbulent rozhodl, že přistane u prvního ostrova, na němž spatří světlo.

I za dne se letec velmi nesnadno vyzná v cizích končinách, a zvláště v souostroví, kde ostrov se podobá ostrovu a kde přijímač i vysílač jsou nepotřebné, protože letec nemá, koho by se zeptal. Tak se stalo, že hydroplán přistál u ostrova Apemama, vzdáleného od Tarawy víc než sto kilometrů.

Pavlovi se zdálo, že Racek klesá do ohnivé vody. To se pod hydroplánem rozběhly fosforečně světélkující vlny.

"Ehm, poplašili jsme milióny drobounkých zvířátek," smál se profesor, "myslím, že to jsou řetězy salp."

Racek usedl v opuštěné laguně, a letcům bylo velmi vhod, že jejich přistání nepřivolalo zvědavce.

Kuchaři museli předložit večeři připravenou ze starých zásob - konzerv a pečiva -, neboť na Lagunových ostrovech nebyla příležitost, aby je doplnili novými.

Protože posádka šla večer brzy spát, vstávala druhého dne velmi časně. Nejdřív ovšem byli na nohou kuchaři. Nelitovali ranního dospávání, neboť se jako diváci zúčastnili zajímavého děje. Ačkoli se teprve rozednívalo, přece již mezi atoly projížděly čluny ostrovanů vyrobené z tyčí, proutí a rohoží. Pluly hbitě jako ryby.

"Rybáři se vypravili na lov žraloků," poučoval profesor Pavla, "jestli jim zabere těžký kus, uvidíš, jak jsou ti zdejší chlapíci obratní. Ehm, pohleď, jako na zavolanou!" Pavel potlačil výkřik překvapení. Jistě zabrala velká ryba, protože tři rybáři zvedli vesla a zdánlivě se vzdali rybě, která prchala a táhla člun za sebou. Ale hra trvala jen chvilku. Náhle rybáři zabrali vesly a překvapili chycené zvíře tak, že vyplulo k hladině. Jakmile se však hladina rozvlnila, skočili dva hnědí naháči do moře a vrhli se na žraloka.

"Proč? Vždyť se utopí! Žralok je zabije!" vykřikoval jinoch všecek zděšený. Bylo mu rybářů líto.

Ale profesor se jen usmíval:

"Ehm, myslím, že spíš žralok dnes naposledy lovil. Jen se podívej na ty dvě vlasaté hlavy a na hnědé ruce, jež se chytily loďky. Teď se ten podivný průvod povleče k ostrovu." "Proč tedy skočili do vody?" tázal se Pavel.

"Ehm, aby žraloka ubodali noži," odpověděl profesor. "Do lehké loďky by nemohli vytáhnout tak velkou rybu, často až čtyři metry dlouhou a příliš těžkou, a protože živý žralok by se nedal vléci ke břehu, museli ho zabit v jeho živlu."

"Hm, divná a nebezpečná zábava," pravil Pavel, "a což kdyby zatím na ně zaútočil jiný žralok?"

"Jejich ostré nože by našly i jeho zranitelné místo, buď by uprchl, anebo vyplul po chvíli jako zdechlina," odpověděl profesor.

"Ale běda, něco nám na plotně utíká!" Pavel se přesvědčil o profesorově pravdivé předpovědi.

Člun přistál u břehu a rybáři vytáhli na břeh nejprve člun a potom vyvlékli ohromnou mrtvou rybu.

Když se Pavel vrátil do kuchyňky, profesor tvrdil, že rybáři budou mít dnes znamenitou pochoutku ze žraločích vnitřností a že potom si ze žraločích zubů vyrobí hroty na kopí a šípy a čepele na nože.

"Tady už se tak snadno nedomluvím," přiznával se profesor, ale přesto zavolal na rybáře a potom zvěstoval členům posádky, že ostrov Tarawa leží severněji.

Hned po snídani vzlétl Racek nad ostrov Apemama, zakroužil nad ostrůvkem Maiana a po půlhodině přistál v laguně před Tarawou.

Mr Turbulent chtěl především zásobit Racka pohonnými hmotami. Proto se vyptával prvního bělocha, který tu měl dozor nad domorodci snášejícími a svážejícími kopru na dlouhé hromady.

"Komisionáře Tootha najdete ve skladišti," odpověděl bílý dozorce, mávl levicí ke kokosovému háji a již o Mr Turbulenta nedbal.

Dozorcovo netečné chování Mr Turbulenta rozzlobilo, ale protože běloch zatím odběhl, nemohl mu projevit svou nespokojenost. Mezi štíhlými kmeny palem vskutku spatřil budovy, a tak jen hněvivě zabručel a rázně vykročil k háji.

Profesor Finch a Pavel si také pospíšili na břeh. Zajímali je hnědí naháči odění jen zástěrami. Ostrované nebyli vysocí, zato však na jejich postavách udivovala šířka ramen a dobře vyvinuté hrudníky. Krátké černé vlasy, nízká čela, rozpláclé nosy, veliká ústa a veliké ušní lalůčky - to byly nejpatrnější a nejcharakterističtější znaky jejich plemene.

Bílí zvědavci došli až mezi nízké chýše. Také zde našli velkou společnou chýši pro svobodné muže a veřejnou kuchyni s kotli a hrnci na kamnech, na nichž hospodyně vaří.

"Jsou to většinou vegetariáni, jedí jen rostlinnou stravu," poučoval profesor. "Zdejší korálové ostrovy jsou suché a neúrodné, a proto zde domorodci musí tvrdě pracovat. Jen na severních sopečných ostrovech se žije lépe, a proto se tam, ehm, lenoší. Lidstvo odvyká velmi ochotně práci, kde se příroda stará o jeho snadnou výživu." Pavel si chtěl prohlédnout náhrdelníky žen, ale profesor uchopil jinocha za paži a rychle ho odváděl.

"Ehm, ehm, zapomněl jsem ti, hochu, říci, aby ses na zdejší ženy raději ani nepodíval," vykládal profesor horlivě. "Není na světě žárlivějších mužů nad Mikronésany. Kdybys promluvil s vdanou ženou, probodl by žárlivý manžel buď tebe, nebo by krvavě ztýral ji. Pojďme, slyším hněvivý hlas Mr Turbulenta." Mr Turbulent se vskutku hněval. Našel sice ve skladišti komisionáře, který zároveň vykonával úřad konzula, ale špatně s ním pořídil. Vysoký a statný Mr Tooth dnes neměl kdy.

"Ano, váš benzín je zde, Mr Turbulente, a až mi podepíšete potvrzení, můžete si ho natankovat," odpověděl a hned již zase křičel na dělníky, kteří nepracovali dost rychle.

"Potřebuji k tomu vaše dělníky, rád jim zaplatím," navrhoval Mr Turbulent, v němž vzrůstal hněv, "a protože spěchám, žádám vás, abyste mně je hned přepustil."

"To nelze, milý pane, nelze," odpověděl pan komisionář přes rameno, "dnes připluje parník a naloží všecku kopru. Nemohu postrádat ani jediného z těch lenochů." Mr Tooth byl především obchodník a všecko ostatní mu bylo lhostejné. Pamatoval se sice na parník Santa Clara, ale protože zde nic nepřibíral ani nevykládal, pana konzula nezajímal.

Profesort Finch a Pavel přišli právě včas, aby ukrotili milionářův hněv. Zajdou do osady a přivedou několik pomocníku, kteří přivalí barely na břeh.

Práce se protáhly až do poledne a Mr Turbulent odletěl bez rozloučení s neochotným komisionářem k severozápadu. Chtěl prozkoumat ostrovy Marshallovy, jež se skládají z východní řady zvané Ratak a ze západní řady zvané Ralik.

17
Noční bouře a nepříjemné ranní probuzení

Racek se vznesl za nejkrásnější pohody, ale za půl hodiny, právě když kuchaři byli zaměstnáni přípravou k opožděnému obědu, zatměl se všechen svět, a hydroplán se opět snášel k moři.

Spolehlivé přístroje včas varovaly Mr Turbulenta, aby hledal ochranu před bouří. V letních měsících často zuřívají na Gilbertových a Marshallových ostrovech nebezpečné tajfuny. Jejich náhlé nárazy a prudkost jsou strašné. Pokácejí a vytrhají široké pásy pralesů, odnesou chýše domorodců do moře a mořskou vodu vrhají daleko do ostrova, až způsobí zátopy. Domorodci se přivazují vysoko k tlustým kmenům stromů, aby je vlny nezalily a vítr nesmetl do moře.

Mr Turbulent uvěřil profesorovým varováním, a proto při prvních úkazech blížící se bouře hledal úkryt na zemi, neboť žádné letadlo by neodolalo větru a vlnobití.

Na kroužení nebylo kdy. Racek se spouštěl šikmo a našel útočiště u neznámého hornatého ostrova porostlého pralesem.

Ostrov patrně náležel ke skupině Gilbertových ostrovů.

Nízké a těžké mraky se valily jako mořské vlny. A přestože se dosud nezdvihl vítr, vzedmuly se na moři již vlny a tvořily na něm hluboké brázdy.

Ačkoli voda v laguně byla dosud klidná, spustil inženýr podvozek a Racek přistál na pevné zemi. Na rozkaz Mr Turbulenta vyskočila posádka z letounu a přivázala jej provazy a řetězy ke kmenům stromů.

Sotva byly zajišťovací práce vykonány, přehnal se první prudký nápor větru. Štíhlejší kmeny stromů se ohnuly jako pruty a v mohutných korunách listnáčů praskaly větve.

Mr Turbulent zvolil správné místo. Vichr a déšť se hnaly přes ně. Hrozilo však nebezpečí, že do blízkých vysokých stromů budou bít blesky.

Bouře zuřila až do noci. Letci seděli sice v suchu, ale nikdo z nich nepomyslil ani na večeři, ani na spánek a teprve po půlnoci, když uhasly blesky a utichlo burácení, jeden po druhém usínali. A tak všichni zaspali až do bílého dne.

Profesor Finch s Pavlem připravovali snídani, zatímco Mr Turkulent a inženýr Marhan si vyšli zjistit spoušť, kterou za sebou zanechala bouře, a poklidit ulámané větve, jimiž byla země poseta.

Pavel se až lekl, když po krátké chvíli uslyšel, jak se prudce zavřely boční dveře, a spatřil Mr Turbulenta i otce, jak proběhli salónem a skočili do kabiny.

Profesor Finch, který nic netušil a který se právě shýbal pro hrnec, se svalil, neboť Racek náhle poskočil a hnal se přes všecky překážky k laguně. To už Pavel věděl, co se děje. Atoly byly kolem dokola hustě obsazeny domorodci, jejichž nepřátelské úmysly byly až příliš zjevné. Zasypávali kovový trup Racka a jeho křídla šípy, které sice odskakovaly, ale rachotily o plech jako krupobití.

Mr Turbulent hnal Racka bezohledně k vodě, a když na jeho povel zdvihl inženýr podvozek a hydroplán se octl ve svém živlu, měli to nejhorší za sebou.

Tak pozdravili lidé různé pleti, různé rasy, zvyků a obyčejů nádherný východ slunce.

Korálové ostrovy tvoří jádro obklíčené věncem útesů, které uzavírají laguny. Jen zřídkakdy je atol vedle atolu, takže čluny najdou mezi nimi dost volné vody, aby mohly proplout.

Mr Turbulent se spoléhal, že najde průchod na volné moře, protože úzká laguna neposkytovala Rackovi dostatek místa k rozběhu. Avšak brzy se přesvědčil, že divoši uzavřeli svými až osm metrů dlouhými čluny všecky mezery.

Gilberťané a Marshallané jsou nejobratnějšími plavci v Tichém oceáně, a kdyby Racek narazil na člun nebo na atol anebo kdyby se odvážní lupiči zavěsili na jeho křídla, byl by ztracen.

Když Mr Turbulent viděl, že nepřátelskou hradbou neprorazí, rozhodl se pro objetí ostrova, jen aby získal potřebný rozběh.

Vystavil tak ovšem bok šípům nepřátel, avšak při druhém kole se Racek odtrhl od hladiny a přeletěl nad hlavami divochů, nespokojených, že jim unikla již již chycená kořist.

Racek stále stoupal a teprve ve výši tisíc metrů si posádka oddychla.

"Ehm, doufám, že sis všimli ustrojení statečných bojovníků," pravil profesor Pavlovi, prostíraje na stůl. "Hnědí chlapíci se připravili na přepadení jako k boji, v němž si ostatně velmi libují." Pavlovi, samozřejmě neušlo, že těla divochů byla chráněna dřevěnými kyrysy a že jejich paže i nohy byly ovinuty tuhým pletivem. Někteří z bojovníků, patrně náčelníci, měli na hlavách jakési helmy, a všichni měli kolem boků sukně z listí. Jejich kopí byla velmi dlouhá a zakončena ostrými hroty ze žraločích zubů.

Luky veliké jako dospělý muž a ostré šípy byly v rukou bojovníků jistě nebezpečnými zbraněmi, i když kovovým bokům Racka nemohly ublížit.

Když se Mr Turbulent s inženýrem u snídaně vystřídali, vznášel se již Racek nad řadami Marshallových ostrovů. "Přistaneme u největšího," rozhodl Mr Turbulent, "a vyptáme se na regenta." Snesl se nízko, a profesor s Pavlem pátrali dalekohledy po větší osadě.

Prozkoumali tak na tucet ostrovů, než mohli Mr Turbulentovi oznámit, že objevili u břehu velkou osadu a v ní dvoupatrovou budovu.

Mr Turbulent donutil Racka snést se v pěkných kruzích do laguny před větším ostrovem.

Obyvatelstvo pozorovalo přílet hydroplánu, a jakmile Racek dosedl na vodu, rozjel se k němu dlouhý člun. Na břehu se tísnil dav divochů, kteří však neprojevovali nepřátelství.

Sotvaže hnědí veslaři přihnali člun k hydroplánu, vstal v člunu nevelký snědý muž oblečený jako běloch a obstojnou angličtinou zval "vzácné cizince" k návštěvě pana regenta, který je očekává ve svém skromném příbytku.

"Ehm, Japonec," šeptal profesor Pavlovi. "Zapomněl jsem povědět Mr Turbulentovi, že Japonci obsadili Marshallovy ostrovy po Němcích, když se "nezištní" vítězové po válce dělili o německé kolonie."

Mr Turbulent přijal pozvání, a když po čtvrthodině vstupoval do vládního dvoupatrového domu, vyšel mu vstříc obrýlený a elegantně oděný mužík, který se představil jako doktor Niki Šivo, nehodný zástupce nejvznešenějšího císaře a nejochotnější sluha vzácného hosta. Dr. Niki Šivo rozuměl pohostinství, a protože prožil několik let v Evropě i v Americe, věděl, po čem běloši nejvíce touží.

"Prosím vás, abyste nepohrdl mým domovem, v němž jste pánem, a já s radostí uposlechnu vašich přání a rozkazů."

"Děkuji vám, doktore, za vaši neobyčejnou laskavost," pravil Mr Turbulent, když se usadil v prostorném a chladném pokoji, "dříve však než užiji vašeho pohostinství, dovolím si vás obtěžovat několika otázkami. Stíhám letce a pátrám po parníku Santa Clara."

"Nesmírně lituji, že nemohu na vaše otázky odpovědět, jak bych si upřímně přál," odpověděl Japonec a zdvořile se uklonil.

"Neodvažuji se všetečně tázat, odkud přicházíte a kam směřujete, ale rád bych vám vaše pátrání usnadnil. Jak je vám jistě známo, žijí také obyvatelé Karolín a Šalomounových ostrovů šťastně ve stínu nejjasnějšího našeho císaře. Napíši vám doporučující listy a doufám, že některý z mých kolegů bude šťastnější než já a poskytne vám spolehlivé zprávy." Mr Turbulent znova poděkoval, a když vyslovil otázku, zdali se na některém z četných ostrovu neskrývá některý z hledaných cizinců, usmál se žlutý úředník a odpověděl sebevědomě:

"Naše organizace je dokonalá. Naši lidé vniknou všude a všecko vypátrají. Ale k nám se vloudí cizinec jen tak daleko, kam až my to dovolíme." Mr Turbulent ani chvilku nepochyboval o této pravdě.

Američané znají velmi dobře Japonce. Proto by se byl Mr Turbulent rád poroučel, avšak doktor Niki Šivo zval celou posádku ke skromnému obědu tak naléhavě, že mu nemohl odříci.

Po chvíli vcházeli, již také profesor s Pavlem, provázeni japonským úředníkem.

"Vaše pokoje jsou připraveny," pravil dr. Šivo, "odpočiňte si a užijte pohodlí! Až vám bude libo, sestupte do jídelny. Vy rozkazujete, nikoli já." Zdvihl jen paži a odkudsi se objevili sluhové, kteří prosili hosty, aby šli za nimi.

Když vystupovali po širokém schodišti, neubránil se profesor poznámce: "Ehm, panu regentovi se patrně líbilo v pařížských hotelích.

Svůj dům si zařídil podle nich. Mnoho skla, mnoho porcelánu, sochy a květiny, ale i tajná japonská okénka. Vsadím se, že na nás hledí, tucet zvědavých očí." Stupně schodiště, pokryté pěknými rohožemi, byly tak nízké, že hosté vystoupili do druhého patra, aniž se unavili. Pokoje, byly vybaveny po evropsku, a hosté byli velmi překvapeni, když shledali, že za každou ložnicí je koupelna. Lepší odpočinek jim nemohl dr. Šivo nabídnout.

Za hodinu sestupovali běloši osvěženi do prvého patra, a když se bez zavolání objevil sluha, vešli za ním do prostorné jídelny. I zde to vypadalo jako v hotelové jídelně.

Sotva hosté vstoupili, otevřely se protější dveře, jimiž vešly dva páry, dva páni v černých oblecích uváděli dvě dámy v bílých toaletách. Jen černé, vysoce vyčesané vlasy, obloukovitá obočí a trochu šikmé oči prozrazovaly, že dámy jsou Japonky, avšak vystupování měly jako evropské dámy z nejlepší společnosti. Ta nižší a otylejší byla paní domu a ta štíhlejší žena tajemníka, rovněž obrýleného Japonce, jehož regent přizval do společnosti.

"Vážení a vzácní hosté, velmi uctivě vás prosím, abyste bez ohledu odmítli kterýkoli z pokrmů, jemuž byste nedůvěřovali. Náš kuchař neprošel evropskými a americkými školami, a sotva proto uspokojí Vaše Milosti," pravil doktor Šivo a zdvihl kalíšek s jiskřivou lihovinou k přípitku.

Mr Turbulent a profesor uposlechli vyzvání. Jen Pavel, který viděl, že dámy také nepijí, odsunul svůj kalíšek blíže k profesorovi. Ani vševěd profesor Finch nemohl později říci, co jim bylo předloženo. Když se domníval, že je to ryba, byl to nějaký měkkýš, když myslel, že si pochutnává na ptáku, byl to korýš.

Zato když sluhové přinesli na stůl plátky masa bílé jako lístky z opadalé růže, odložil vidličku a nůž, poznal růžovou rybu, neobyčejnou to pochoutku ostrovanů, jež však není vhodná pro žaludek bělochů.

Pavlovi nejvíc chutnal lahodný nápoj, v němž plovaly oranžové květy, a Mr Turbulent si pochvaloval do zlatova upečené selátko. Kompotů, cukrovinek a krásného ovoce bylo tolik, že hosté z nich mohli jen uždibovat, aby se nepřejedli.

Když pozdě odpoledne hosté odcházeli, nabízeli jim služebníci jakési bílé roušky, úzké jako ručníky. Běloši je však odmítli.

Ani učený profesor nevěděl, proč jim je nabízejí. Ale již tu byl pohostinný dr. Šivo a pokorně se omlouval:

"Obávám se, vzácní hosté, že mi nikdy neprominete mou zapomnětlivost. V nynější době jsou ostrovy zamořeny brouky, kteří létají zejména k večeru. Dotknou-li se pokožky, naskočí na ní bolestivé puchýře, a spadnou-li do jídla nebo do nápoje, okamžitě je zkazí ošklivým zápachem. Proto vás uctivě prosím, abyste si dali zabalit hlavy a krky a oblékli si rukavice." Hosté poděkovali za radu, a když vyšli, spatřili několik bělochů i Japonců s rouškami na hlavách. Profesor Finch nedbal však na nebezpečí a chytil půl tuctu černých broučků, které pak pečlivě uložil do krabičky.

"Ehm, je to druh puchýřníků. Musíme jich trochu nachytat pro naše broučkaře." Když po návratu na Racka vypravoval Pavel tatínkovi o přebohaté a podivuhodné hostině v doktorově domě, opravil profesor jinochovu domněnku, že Japonci jsou břichopáskové. "Naopak, Japonci jsou v jídle velmi skromní, ale podle množství nabízených pokrmů, kterých se často nikdo ani nedotkne, posuzuje se přátelství a úcta k hostu. Doktor Niki Šivo nás buď viděl velmi rád, anebo se nám chtěl pochlubit." Mr Turbulent vyhledal pro japonské dámy krásné dárky a odevzdal je druhý den ráno úředníkovi, který přinesl od dr. Šiva doporučující listy.

Po úředníkově návštěvě se Racek hned vznesl nad ostrov a zamířil k severozápadu, přeletěl nad několika ostrovy, ale po půlhodině změnil směr přímo k západu.

Profesor Finch nikdy neopomenul využít příležitosti k poučení svého chápavého žáka.

"Ehm, jisté je," pravil, pohlížeje na ostrovy z výše, "že ani bílí, ani žlutí cizinci nepřinesli domorodcům radost a požehnání.

Do příchodu cizinců nebylo zde tolik ošklivých nemocí, které domorodce hubí rychleji než války."

"Proč se tedy tvrdí, že běloši a Japonci roznášejí po světě civilizaci vzdělání, zušlechťování mravů, vědomosti a blahobyt?"

"Ehm, civilizace, ehm, milý hochu, je vskutku nejkrásnější dar, bohužel však bývá provázena lakotou a chtivostí po

cizích pokladech."

18

Pod ochranou pana Kamaišiho

Racek letěl nad četnými korálovými ostrovy Karolín, ale jeho cílem byl skoro nejzápadnější ostrov Jap, sídlo japonského úředníka, jemuž byl adresován dopis doktora Šiva.

Ačkoli mírný pasátový vítr nezdržoval hydroplán v letu, vyžádala si cesta tři tisíce pět set kilometrů dlouhá devíti hodin letu, takže se Racek přiblížil k ostrovu teprve ve tři hodiny odpoledne.

Letci poznali, že cestují v nejopuštěnějších končinách Tichého oceánu. Nikde cestou nespatřili parník ani plachetnici.

Vulkanické ostrovy jsou zalesněny. Avšak i tady vystupují z hlubokých pralesů nahé čedičové skály a trychtýřovité krátery vyhaslých sopek.

Přístup k ostrovu Jap je z moře nesnadný. Okolní útesy tvoří hradby s prudkým příbojem. A tak lze tady přistát jen od jihu.

A protože profesor tvrdil, že náhlé letní bouře na Karolínách bývají ještě krutější než na ostrovech Marshallových, přistál Mr Turbulent na pobřeží.

Ostrov Jap je velice úrodný, a proto hostí na dvou, stech třinácti čtverečních kilometrech na tisíce obyvatel širokých obličejů, ploských nosů, tlustých odulých rtu a hranatých brad.

Muži nosí dlouhé vlasy jako ženy a svazují je do uzlu, jsou hubení, ale silní, a nosí jen pásy kolem boků.

Profesor Finch se zasmál, když se ho Pavel zeptal, jak je to možné, že z tak hezkých zdejších děvčat jsou potom tak ošklivé stařeny, a odpověděl jinochovi starým popěvkem:

"Ach, jeminkote, jemine,
na světě všecko pomine,
vypadnou zuby, zvadne ret,
z jinocha zbude vetchý kmet,
a bez podstatné příčiny
stařena z bujné dívčiny."

Po německé vládě zůstala zde budova bývalého hejtmanství, již si zvolil za své sídlo japonský úředník, skromný pan konzul Kamaiši.

Mr Turbulent si vážil času a litoval každé promarněné hodiny.

Proto se hned po přistání vydal do nedaleké obce, kam ho kterýsi míšenec, objevivší se na pobřeží, ochotně dovedl.

Přestože dosud vedro dusilo vše dýchající, sbíhali se ostrované.

Loď zde byla velikou událostí a letadlo báječnou bytostí.

"Tatínku," řekl Pavel, "rádi bychom se s panem profesorem podívali po ostrově. Omluv nás, kdyby se Mr Turbulent vrátil dříve."

"Obávám se, že vám zbude na prohlídku mnoho hodin," odpověděl inženýr Marhan, oklepávaje kladivem podvozek. "Při posledním útěku přes větve se porouchal podvozek, ale také plováky naléhavě volají po důkladné opravě."

"Ehm, i nehody jsou někdy dobré," zažertoval profesor.

"Slibuji si od Japu mnoho zajímavého. Nuže, vzhůru na lov" milý nimrode! Vzpomínám si, že jsem v kterémsi německém časopise četl o bohatství, lesů a zvířat na Karolínách."

Na 10° severní šířky zapadá slunce brzy po šesté hodině, a tak tedy zbyly lovcům jen dvě hodiny. Avšak pro zvědavce i dvě hodiny stačí. Jako na všech sopečných ostrovech, tak i na Japu je velmi úrodná půda, v níž se daří všem tropickým rostlinám, zvláště palmám a stromovitým kapradinám.

Po půlhodině došli lovci k hájům, jejichž kráse a rozmanitosti se i profesor obdivoval. Dřevité liány tvořily v korunách vysokých stromů husté střechy, či opět spadaly jako sloupy k zemi.

Vysoké myrty závodily s ibišky, jež se pyšnily květy velikosti dlaně, fíkusy rdousily kmeny mangrovníků, z houštin se vysoko zdvíhaly kmeny pandánů ověšené banyány. Dracény a kasuariny tvořily lemy, jimiž se chtěl Pavel prodrat. Profesor však zadržel horlivého lovce.

"Ehm, ty krásné hřivnaté holuby najdeme jinde také právě tak jako orchideje, které lákají mne. Ale do háje se nesmíme odvážit. Mohli bychom se utopit v bahně." Ačkoli lovci museli obcházet bažinaté háje, přece Pavel zastřelil dva páry krásných holubů a pět pozoruhodných velkých ptáků, které ani profesor neznal. Vášnivý entomolog obohatil svou sbírku několika brouky, stonožkami a krásnými motýly. Spokojeně se vraceli lovci k Racku, kde je již očekával Mr. Turbulent. Nevyčítal jim opoždění, protože dobře pořídil. Překvapil ctihodného pana Kamaišiho. V přípravách na poradu, k níž svolal na dnešní večer náčelníky z celého ostrova. Nenabídl sice Mr Turbulentovi pohostinství ve svém domě, ale pozval ho k poradě a poslal na pobřeží jako dar koše drůbeže, vajec a krásného ovoce...

Nejdůležitější však byly jeho zprávy o parníku Santa Clara a o letadle. Před týdnem o nich obdržel hlášení.

Mr Turbulent sice věděl, že na ostrově Jap je stanice telegrafní linky Menádo-Šang-chaj, avšak opatrný Japonec neprozradil, že i toto nejodlehlejší místo je spojeno ještě jiným způsobem s ostatním světem. Před týdnem kotvil prý parník Santa Clara u velkého ostrova Gardneruc v souostroví Bismarkově a tam byl prý spatřen též aeroplán!

"Milý profesore," pravil Mr Turbulent, "musíte se mnou na poradu, snad se od hnědých náčelníků něco dovíme." Kuchaři připravili rychle večeři, a když se Mr Turbulent vydal s profesorem k vládnímu domu, setkávali se s domorodci, z nichž se každý ohánět listnatou větví nebo snopkem trávy, aby se zbavil dorážejících moskytů.

V přízemní chladné síni sedělo na zemi již asi deset hnědých chlapíků s načesanými vlasy a v podivuhodných ústrojích.

Všichni byli přebohatě ověšeni cetkami, ale jen nejvyšší náčelníci si směli zatknout do vlasů tuhá ptačí péra... Japonský úředník seděl uprostřed na rohoži. Byla tak krásná, že se Mr Turbulent rozhodl koupit ji, ať stojí co stojí.

Běloši vešli tiše a usedli na připravené proutěné stoličky. Byly tak pružné, jako kdyby byly vyrobeny z ocelových per.

Náčelníci zdvihli pravice na pozdrav a projevili své podivení jen tím, že přesunuli v ústech žvance betelu a mistrovsky odplivli červené sliny.

Ani profesor nemohl dosti jasně pochopit, o čem se úředník s náčelníky radil. Vzešlo mu jasno asi až po hodině, když náčelníci vstali a při odchodu se na bělochy laskavě šklebili, odkrývajíce své černé zuby. Chytrý Japonec potvrdil jeho domněnku.

"Dovolil jsem si Vaše Vznešenosti pozvat do rady," pravil, "aby vás všichni náčelníci poznali. Všude vás nyní ochotně a radostně uvítají. Vědí, že jste mými přáteli." Potom popřál hostům dobré noci a poručil dvěma sluhům, aby návštěvníky doprovodili a velkými vějíři od nich odháněli dotěrný hmyz.

Před spaním vnutil profesor všem členům posádky dávku chininu a přemlouval spolucestující, aby bez těchto léčiv vůbec nevycházeli, protože zimnice přepadává zákeřně.

Opravy podvozku a plováků si vyžádaly celý příští den.

Proto se horliví lovci a přírodopisci vydali hned po snídani k horám do suchých lesů. Nejschůdnější cesty jsou vždycky jen na pobřeží. A tak se lovci rozhodli, že nevejdou do nitra ostrova, dokud se nepřiblíží k horám.

Ranní větřík ochlazoval vzduch. V osadách bylo živo. Muži opravovali nebo vyráběli zbraně, děti pobíhaly a křičely a ženy v dlouhých sukních z trávy přikládaly na ohně, aby získaly hojnost popela a do žhava rozpálily kameny. Jejich pomocnice balily do vonných velkých listů pokrmy, nejčastěji těsto z pandánových ořechů.

V každé rodině se starají o zásobu tohoto těsta, jež připravují zvláštním způsobem. Uvaří ořechy, vytlačí z nich šťávu a vyškrábou dřeň, kterou suší na slunci, až ztuhne v těsto. Z těsta uplácají vdolky, jež na sebe navrší. Potom je obalí listy a důkladně je převážou. Vyrobí z nich jakési tuhé válce, někdy až tři metry dlouhé a tlusté jako kmeny stromu. Takto připravený pokrm se nekazí a denně se z něho ukrajuje.

Ovoce a plody chlebovníků také bývají denní potravou ostrovanů, kdežto vepřové maso, slepice, ryby, měkkýše a želvy předkládají pilné hospodyně líným hospodářům jen při slavnostech.

Lovci došli do velké osady a podivili se podivuhodné stavbě podobající se pestrostí i tvarem velké perníkové chaloupce na kuřích nožkách. Chýše byla vyrobena ze dřeva a její vysoká střecha byla pokryta rákosím, velkými listy a dlouhými travinami.

Nejzajímavější však bylo vysoké průčelí stavby, jehož bílou trojúhelníkovou plochu zdobily četné obrazy. Nahoře byl zpodobněn pastýř, jak hlídá stádo, níže se klaněli ostrované kněžím.

Dále tu byl také znázorněn rybolov, lov ptactva, dva domy a nejníže neznámá hřivnatá a ocasatá zvířata.

Průčelní povystouplé krovy, ozdobené vkusnými řezbami ze dřev různých barev, se podobaly portálům chrámů.

"Ehm, místní klub," vysvětloval profesor, "nejmilejší útulek svobodných i ženatých mužů. Sem se ovšem domorodá žena neodváží, aby upozornila pana manžela, že je čas jít už domů." Také zde užívali muži ušních lalůčků jako kapes pro drobné předměty, a neměli-li v uších dýmky, nastrkali si do nich aspoň květiny nebo ohlazené hůlky tlusté jako tužky.

Když profesor Finch prošel s Pavlem vesnicí, překvapil je křik dětí, které si hrály na schovávanou. "Hledač" byl skryt za velkým mlýnským kamenem, ale díval se kulatým otvorem, kam se děti schovávaly.

"Kámen tu je, ale kde je mlýn?" zeptal se udivený Pavel.

"Ehm, omyl, milý hochu," odpověděl profesor, "to není mlýnský kámen, ale peníz. Patří buď obci, nebo náčelníkovi.

A protože nemají dost velkou pokladnu anebo dost hlubokou kapsu, postavili jej sem, aby každý poznal jejich bohatství." Jinoch se zasmál:

"Vždyť je bezcenný."

"Ehm, to by ses mýlil," poučoval profesor, "pan Kamaiši si takových kamenů velmi váží. Neplatí-li náčelník daně, zabaví pan konzul kámen. To způsobí v osadě takový poplach, že její obyvatelé seberou daně - ovoce, plodiny, krásné rohože, ba i nádoby - a obecní neštěstí je zažehnáno, a pan konzul se spokojeně usmívá." Než se zkrátily stíny a země začala vracet žár nemilosrdnému slunci, dospěli lovci k horám, a vešli do stínu pralesa. Jaký to rozdíl mezi suchým horským pralesem a vlhkou džunglí! Tam neproniknutelné houštiny, úžasné kypění míz, hrobové ticho a otravný zápach hniloby, kdežto zde kmeny stromů jako sloupy nesoucí vysokou klenbu, veselý křik pestrého ptactva a osvěžující vůně květů.

Dnes profesor Pavla nenapomínal, aby nestřílel, naopak sám ho upozorňoval na přeletující ptáky i na drobné savce míhající se v podrostu a radoval se nad úlovky, jež ani neznal. Těšil se, že jimi obohatí ,přírodopisnou vědu, až se vrátí do milého San Franciska.

Po dlouhém odpočinku a krátkém obědě se lovci opět vydali k pobřeží. Černé čedičové skály, holé a rozžhavené sluncem, se seskupily v řady, jež končily až v moři. A tu čekalo na lovce dvojí překvapení. Zbytky kamenných budov a obrovské tarasy jako hradby postavené proti nárazům mořských vln dokazovaly, že tu před věky žili lidé jiné rasy, jiných schopností a jiných úmyslů než nynější divoši. Jistě to byli výborní a odvážní stavitelé.

Oba lovci se nemohli dosti vynadivit obrovské práci lidských rukou. V zaujetí, ani nezpozorovali, že je obkličuje houf divochů. Až teprve když ucítili náraz kamínků velikosti vlašského ořechu a dotek tenkých šňůr, jež se kolem nich rychle obtáčely a poutaly jim paže k tělům, uvědomili si, že byli přepadeni a chyceni.

Pavel cítil, že je spoutána jen jeho levice, protože náhodou zdvihl pravici s puškou, když na něho přiletělo lehounké laso.

Útočníci, než vyrazili z úkrytů, vyslali na zajatce ještě tři nebo čtyři tenká pevná lasa.

Útočníci byli vesměs mladí lidé. Jejich obličeje byly pomalovány černými kruhy.

Asi dvacetiletý naháč přiskočil k Pavlovi a chtivě sáhl po jeho pušce. Hned ale uskočil, neboť Pavel vypálil ránu do vzduchu."

"Ehm, ti chlapíci nás asi považují za gullivery, že nás omotali provazy?" žertoval profesor, ale marně se namáhal, aby se osvobodil. Vlákna byla velmi pevná.

Útočníci se patrně domnívali, že se běloši snadno vzdají.

Brzy se však přesvědčili, že starší běloch umí znamenitě kopat, a mladý velmi nebezpečně ohánět se puškou.

Profesor Finch sbíral v paměti slova a po několika pokusech vyslovil srozumitelný rozkaz, aby přivedli náčelníka.

Mladí divoši se chvíli radili. Potom obstoupili zajatce a nutili je k pochodu. Běloši nezapomínali na opatrnost. Často se obraceli a divocha, který se k nim chtěl přiblížit zezadu, výmluvně poučili, že si chrání záda.

Pochod byl namáhavý a nepříjemný, avšak ani profesor, ani Pavel kupodivu nepocítili strach. Touha po vzácném majetku bělochů podnítila mladé divochy k přepadení, ale v jejich činu nebyla nenávist ani krutost.

Vesnice spala, jen houf malých dětí uvítal výpravu s jásotem.

Běloši sami zamířili k největší chýši, a když křikem vylákaný a ospalý náčelník vyšel ven a po dlouhé chvíli pochopil, co se stalo, bil se dlaněmi do tetovaných stehen a strhával provazy z bělochů.

Ani profesor nerozuměl, co náčelník vykřikoval, ale pochvala to jistě nebyla, protože mladí útočníci se rozutekli.

Potom pozval náčelník zajatce do tmavé chýše jako vzácné hosty, a jakmile usedli na rohože, zatleskal.

Za chvilku vešla dívka a přinášela pěkný džbán. Za ní nesl chlapec na ošatce hliněné koflíky, červeně omalované a perletí vykládané, a také džbány.

V prvním džbánu byl hustý sirup kokosových květů a ve druhém studená voda. Náčelník nalil do koflíku vodu a nabízel hostům dřevěnou lžíci, aby si nabrali sirup a vodu si osladili.

Namíchali si takto nápoj osvěžující chuti.

Stěny chýše byly ozdobeny zbraněmi: luky, šípy, kopími a sekerami. Ale nejpěkněji byla ozdobena průčelní stěna. Celá byla ověšena tak krásně vzorkovanými rohožemi, že mohly závodit s perskými koberci.

Náčelník stále mluvil. Profesor mu moc nerozuměl, ale přesto pochopil, že hostitel omlouvá nerozvážný čin mladíků a že nabízí bělochům náhradu za utrpěné příkoří. Včera se zúčastnil rady ve vládním domě, a tak ví, že běloši jsou pod ochranou japonských úřadů.

Po občerstvujícím nápoji přinesla dívka koš ovoce a náčelník zval hosty k večeři. Avšak profesorovi se podařilo vymluvit se a přesvědčit náčelníka, s jakými obavami jsou očekáváni ve vládním domě.

Když vyšli z chýše, překvapil je dav shromážděných domorodců. Mladí útočníci stáli v řadě a za nimi muži s pružnými pruty v rukou. Náčelník hněvivě vykřikl, přiskočil k mužům, a když mu pruty podali, nabízel je hostům, aby viníky ztrestali. Ale běloši pruty nepřijali.

V zástupu se ozvaly nespokojené výkřiky. Spravedlnost vyžadovala, aby viníci byli potrestáni. Nechtějí-li běloši trestat, jsou opovrženíhodní a ať si tedy jdou!

A běloši vskutku šli a pospíchali, že jim náčelník sotva stačil.

Nechtěli slyšet křik trestaných mladíků. Rádi se pak rozloučili s náčelníkem, když je dovedl na dobrou pobřežní cestu.

"Ehm, chlapci chytili příliš velké fregatky a lov se jim nevyplatil," prohlásil profesor a hned vysvětloval, co tím míní.

"Aby zdejší mladí muži dokázali obratnost a chytrost, musí ulovit plaché fregatky tenkým pevným lasem. Když přilákané fregatky přiletí, házejí na ně mladí lovci z úkrytů lehounká lasa, do nichž se pak ptáci zapletou."

"Právě jako my!" smál se Pavel. "A potom dostanou výborný sirup." Všechny opravy na podvozku i na plovácích byly provedeny, a Mr Turbulent již netrpělivě očekával návrat kuchařů.

Při návštěvě pana Kamaišiho na rozloučenou se Mr Turbulent dověděl, že parník Santa Clara zdvihl již včera kotvy a že odplul k jihu.

Netrpělivý milionář litoval ztraceného dne a byl by nejraději odstartoval večer. Avšak v noci by nemohl prozkoumat skupinku Palauských ostrovů. Při večerní poradě se rozhodl pro přímou cestu na jih. Nesměl se příliš vzdalovat od Šalomounových ostrovů, kde Racek opět přibere pohonné hmoty.

19

Už pouhým zjevem Racek rozhodne boj

"Bismarckovo souostroví, u něhož asi v deset hodin přistaneme," pravil profesor Finch, utíraje nádobí, jež Pavel po snídani umýval, "patřilo Němcům, ale po válce je ukořistili Britové." Profesor, utíraje talíř, podíval se náhodou oknem, když Racek právě opouštěl ostrov. "Hleďme, hleďme! Pan Kamaiši se ani nepochlubil, že tu má vysílačku. Jen se podívej na ty vysoké stožáry!" volal na Pavla a potom si bručel:

"Japonci jednou překvapí Evropu i Ameriku. Jsou to filutové!"

"Jen abychom někde našli stopu! Mr Turbulent je už netrpělivý a mrzutý," zatoužil Pavel.

"Ehm, nás to bloudění přece nemrzí," odpověděl profesor a šibalsky zamrkal, nasazuje si brýle na kořen nosu. "Kdybychom byli dopadli únosce na prvním ostrově, nebyli bychom se poznali s mnohými zajímavými lidmi, nebyli bychom ochutnali přemnohé pochoutky..."

"... a taky bychom nemuseli utíkat z jídelního lístku hladových domorodců," doplnil Pavel profesorovy příjemné vzpomínky.

Racek již před hodinou změnil směr k jihovýchodu a letěl stále nad pustým mořem. Příznivý pasát podporoval jeho let, takže v deset hodin se objevil na obzoru tmavý pruh, který se zvyšoval a v půl jedenácté se i před zrakem

neozbrojeným dalekohledem rozdrobil na dlouhé a hornaté ostrovy.

Mr Turbulent poznal podle tvaru ostrov Nové Irsko, ale nepřistál zde, nýbrž až v přirozeném chobotu na jihovýchodě velkého ostrova před osadou Kokopo.

Rachot strojů Racka přivábil na pobřeží skupinu zevlounů hnědých, žlutých i bílých. Dva parníky a půl tuctu plachetnic kotvily na hluboké vodě. Množství člunů se tlačilo ke břehům, ale jejich mužstvo nejspíš dřímalo, protože všude vládlo ospalé ticho.

Když rychlý člun přirazil k hydroplánu, Mr Turbulent do něj vstoupil a dal se dovézt k břehu, kde se brzy dověděl o vládním domě.

Zástupce vlády, guvernér Mr Rillins, bývalý sydneyský obchodník, uvítal Mr Turbulenta velmi vlídně. Vyslechl jeho dotazy, avšak nemohl americkému hostu posloužit spolehlivými zprávami. Přesto sliboval:

"Ostrov je sice úzký, ale velmi dlouhý a vhodných míst pro přistání lodí i aeroplánů je tu velmi mnoho, zvláště pro toho, kdo chce přistát tajně. Rád vám pomohu a vyžádám si zprávy z nejdůležitějších pobřežních míst." Mr Turbulent poděkoval za ochotu a oznámit zástupci vlády, že zatím podnikne okružní, let a že se večer opět přihlásí.

Brzký návrat Mr Turbulenta od guvernéra nevěstil profesorovi a Pavlovi nic dobrého, a proto zklamaně odložili loveckou výzbroj, když jim přísný vůdce oznámil, že hned zas vzlétnou.

"Obletíme ostrov, poptáme se na Admiralitních ostrovech a vrátíme se přes Nové Irsko opět sem," pravil Mr Turbulent.

"Do té doby snad Mr Rollins obdrží nějaké zprávy." Racek letěl k západu nad hornatým ostrovem. Často měnil směr, a tak letci mohli pozorovat oba břehy.

"Ehm," pravil profesor Finch, "těšil jsem se, že Mr Turbulent bude chtít obědvat na ostrově, ale běda! Zas už letíme a musíme přemýšlet o protivném obědě. Přiznávám se, že už mě to kuchaření nebaví."

"Přemýšlením se nic neuvaří ani neupeče," odpověděl Pavel.

"Mohla by za nás vařit Matka s Dcerami," mínil profesor a smál se, když Pavel na něj nechápavě pohleděl. "Všiml sis těch tří hor severně od Kokopo? Jmenují se Matka a Dcery a ty tři vrchy před námi jsou zas Otec a Synové. Ehm, podivné manželství, patrně rozvedené." Letci parník nikde nezpozorovali, a když se za poledne blížili k Admiralitním ostrovům, museli rychle nouzově přistát na největším z ostrovů, protože se přihnala bouře. Kuchaři využili nuceného odpočinku a prostřeli k obědu.

Bouře se za hodinu přehnala, a jakmile déšť ustal, sběhli se k letadlu ostrované.

Profesor Finch upozorňoval, že hnědí naháči, "odění" jen krátkými zástěrkami, nejsou tetováni a že rýhy, které letci viděli na jejich tělech, jsou vlastně dlouhé jizvy. Krutý zvyk je donutil navléknout si do ušních lalůčků i do nosních přepážek veliké kruhy a zavěsit si na krk srpovité ozdoby z perleti. Kudrnaté vlasy domorodců, ploské nosy a tlusté rty dosvědčovaly, že ostrované jsou příbuzní novoguinejských Papuánců.

Bouře osvěžila vzduch. Racek, provázen úzkostlivými i jásavými výkřiky domorodců, se vznesl jako odpočatý pták. A když nad ostrovem zakroužil, vracel se k východu. Ve tři hodiny odpoledne se snesl nad Novou Británií a brzy potom nad dlouhé úzké Nové Irsko.

"Ehm, něco se děje!" zvolal profesor a přiskočil k oknu. "Mr Turbulent chce přistát uprostřed ostrova." Taky Pavel pospíšil k oknu.

Racek se vskutku snášel k rovině obklopené háji. Oba pozorovatelé již rozeznávali skupiny chýší a obdélníky políček, avšak jejich zájem upoutaly pobíhající davy lidí.

"Ehm, nabízí se ti, milý hochu, vzácná příležitost, vidět boj divochů hezky zblízka. Hele! Hele! Jak udatně na sebe dorážejí a jak udatně utíkají! Kopí a kyje jsou nebezpečné hračky."

"Bojím se, že to není hra," zvolal Pavel, "hleďte, pane profesore, ten chlapík s puškou na střeše to bere doopravdy! A ten s šavlí v ruce taky nerozdává rány na plocho!" Křik bojujících přehlušil rachot stroje. Jakmile ale Racek dosedl na prostranství před chýše, bojovníci se rozutekli, jako když hrst broků padne do hejna vrabců. Prchali přátelé i nepřátelé, a jen ti, co leželi ranění, a ti, co se leknutím nemohli pohnout, zůstali a třásli se zděšením. Nejdřív se vzpamatoval chlapík, který střílel ze střechy. Sjel vsedě na zem jako po klouzačce a doběhl k letadlu, právě když posádka vystoupila.

"Hajl!" volal. "Vítám vás na Novém Irsku! Přiletěli jste právě včas," volal vesele.

"Němec?" otázal se Mr Turbulent.

"Vždycky a Bavorák k tomu," odpověděl cizinec s puškou.

"Jsem doktor Schulze a jsem hostem důstojného pátera Helda, jehož rezidenci jsem udatně bránil. Podívejte se, už se také vrací jako vítězný Teuton!"

"Styďte se, doktore!" volal chlapík se šavlí zdálky, "stále se posmíváte zázrakům. A přece musíte uznat, že tyto pány nám poslal na pomoc sám nebeský bojovník archanděl Gabriel." Všichni se ohlédli po hlasu a bezděky se usmáli. Silný, otylý muž s vykasanou sutanou vysoko nad kolena, se slaměným kloboukem posunutým až na krk táhl za sebou těžkou šavli, jako by to byl řemen, od něhož se právě utrhl pes.

Pozdravil cizince po křesťansku, a když všem potřásl rukama, hlasitě se zasmál. Uchopil bez okolků Mr Turbulenta a profesora pod pažemi a vedl je ke skupině velkých chýší.

"Jsem strašně rád, že mně Pán Bůh poslal hosty z nebe. Musíte dál, odpočinout si a něco pojíst." Běloši s ním museli jít chtěj nechtěj. Vešli do prostorné a chladné světnice, o jejímž účelu se nedalo pochybovat, neboť černá tabule na stěně a řady lavic prozradily, že je to třída. Hosté usedli na lavice, a odloživše kabáty a přilby, utírali si pot. Ale již tu byl doktor a s ním tři malí naháči, kteří přinášeli mísy s vodou a ručníky.

"Nejlépe se člověk ochladí, když si umyje paže," pravil doktor, "a než se ochladíte zevně, postará se duchovní otec, abyste se mohli ochladit také zevnitř." Páter Held a doktor Schulze rozuměli pohostinství. Snesli všecko, co dům, pole a pralesy daly.

"Nejsme tu posledními Mohykány," vypravoval doktor Schulze, když hosté po jídle popíjeli lahodné nápoje z ovocných šťáv. "Přestože ostrovy byly vzaty Němcům, zůstalo nás zde ještě dost. Někteří krajané jsou farmáři, někteří obchodníky.

Členové řádu srdce Ježíšovo vůbec nepomýšlejí na odchod právě tak jako já. Již jsem si tu zvykl a taky zde složím kostičky.

Bydlím sice občas v Kokopo, ale raději se toulám po ostrovech a vyjídám krajany."

"Nevěřte mu, pánové," vmísil se do rozmluvy páter Held, "je to svatý apoštol, bez jehož pilulek, prášků a náplastí bychom všichni pomřeli."

"Ehm, podle vyvýšeného stanoviště, z něhož pan doktor pálil, bych spíš hádal na zkušeného vojevůdce."

"Odmítám, odmítám," bránil se doktor, "vojevůdcem byl páter Held. Cožpak jste ho neviděli v čele domácí armády, jak se oháněl šavlí? Já jsem byl jen velitelem dělostřelectva."

"A proč se strhl boj?" tázal se Mr Turbulent.

"Pro krásnou Helenu, která se sice jmenuje Rybí hlava a která se narodila u jiného kmene, ale okouzlila páterova křesťana."

Páter Held chtěl odporovat, ale doktor jen mávl rukou:

"Nic ve zlém, ctihodný otče! Vychoval jste si tu houfy křesťanů, jimž vtloukáte do vlasatých hlav zásady odporující veřejnému mínění. Mladý křesťan Mumitibi unesl ze sousední osady Rybí hlavu. A protože se zde nevěsty kupují, ale nekradou, přišli si její příbuzní pro ni. Zdejší křesťané je však nekřesťansky zbili a z toho vypukla válka, ve které páter Held bránil své ovečky a já jsem mu pomáhal. Mně ovšem nešlo ani tak o zloděje, jako o to, aby nám cizí bojovníci nezapálili střechy nad hlavami a v tom pěkném ohníčku si náhodou neupekli bělocha místo Kanaka. Nepřátelé bojovali udatně, ale naštěstí jste přiletěli vy, a teď tu zavládne na léta pokoj. Ten váš "pták" je bude strašit i ve snu."

"Drazí hosté, nesmíte odejít. Dopřejte nám několik hodin štěstí," pravil páter Held, "a vypravujte nám o vzdáleném světě." Mr Turbulent pochopil opuštěnost těchto mužů, kteří tu dobrovolně setrvali. Nevykrádali přírodní poklady, nenutili domácí obyvatelstvo k špatně placené práci a neobchodovali, aby se obohatili, nýbrž vykonávali své poslání bez naděje na slávu, uznání a zisk.

Jejich touha po společnosti vzdělaných bělochů se projevovala každým hnutím a každým slovem. A tak k nim příchozí bezděky přilnuli.

Profesor Finch s Pavlem již prozkoumali páterovo obydlí i okolí domu. Místo chrámu zde byla jen zvonička. V okolí bylo zřejmé, že páter pracuje úspěšně i v obci. Chýše byly spořádané a čisté a každá skupina polí byla ohrazena vysokými živými ploty, aby divocí vepři nemohli ničit úrodu. Všichni obyvatelé nosili kartounové sukně. Železné nástroje - lopaty, motyky, sekery a pily - usnadňovaly domorodcům práce na polích i při budování chýší.

Útočníci uprchli do lesů a páterovi křesťané se již vrátili jako vítězi. To ovšem museli oslavit hostinou a tancem.

Když běloši po večeři vyšli, aby se podívali na slavnost,

zdálo se Američanům, že se octli na maškarním plese. Chundelaté vlasy si muži slepili vápnem, pravé polovice obličejů si natřeli sazemi a levé červenou hlinkou. Tmavé oči si ovroubili bílými kruhy. Veliké náhrdelníky se jim houpaly na prsou a na pažích, i nad kotníky jim chřestily náramky.

Ženy se jen dívaly. Která z žen nemohla nechat nemluvně doma, přivázala si je k boku.

Strašná hudba, kterou vyluzovali domorodí umělci na bubny, píšťaly a velké lastury, rvala sice sluch, avšak divochy podněcovala k rychlým pohybům i k podivuhodnému zpěvu, který připomínal spíš kvílení, v němž vynikaly ječivé hlasy žen.

Na vysokém rožni se pekli celí vepři a houfy dětí obskakovaly hrnce, v nichž se vařily nejlepší pochoutky - vnitřnosti.

Pátetovi křesťané sice věřili, že bílí cizinci jsou lidé, ale přesto se jim pečlivě vyhýbali, protože bytostem spadlým z oblaků nelze důvěřovat. Cožpak "papá" a doktor se jich mohou dotýkat, poněvadž jsou mocnější než zemní duchové a bojí se jen ducha Kalily, jenž chrlí z hor oheň a otřásá ostrovem tak, že se kácejí stromy y lese, boří se domy bělochů v osadách a potápějí se veliké lodi na moři, ale cizinci, ti přece spadli z oblaků.

Velké ohně, jež osvětlovaly tanečníky a hodovníky, přilákaly noční hmyz, jenž se stával kořistí kaloňů. V jedenáct hodin poručil "papá" divochům, aby zhasili ohně a ztichli, protože bílí hosté nesmějí být rušeni ze spánku.

Po čtvrthodině zavládlo v obci ticho. A když Mr Turbulent pochválil poslušnost divochů,páter se usmál a řekl:

"Poslušnost je první ctnost, kdybych neporoučel já, poroučeli by oni a já bych musel svázat svůj raneček a jít."

Páter i doktor prosili marně druhého dne ráno vzácné hosty, aby zůstali ještě aspoň den, a slibovali jim mnoho zajímavého.

Avšak Mr Turbulent jim poděkoval za pohoštění a řekl:

"Milí pánové, naše cesta je daleká a nejistá. Nevíme, kde a kdy skončí. Hledáme...," a tu náhle jako vnuknutí v poslední chvíli pověděl knězi a lékaři, koho výprava hledá.

Moudrý lékař vyslechl vypravování s neobyčejným zájmem a potom řekl:

"Kdybych vám směl, Mr Turbulente, radit, nestíhal bych parník Santa Clara ani letadlo, nýbrž bych pátral po sídle bohatého bílého muže. Je zřejmé, že má pomocníky roztroušené po celém oceáně, ale také je jisté, že někde bydlí. Když jsem byl ještě chlapec, hledával jsem tam daleko v milých Bavorech čejčí hnízda. Jistě víte, že čejky hnízdí v lukách a hnízda skrývají velmi chytře ve vysoké trávě. A přece jsem je našel. Dovedly mě k nim samy čejky. Podle křiku a letu ptáků jsem poznal, když jsem se blížil k hnízdu, a nedal jsem se svést, ani když čejky přede mnou padaly do trávy a vlekly křídla jako zlomená, aby mne odlákaly. A zrovna tak si s vámi hraje únosce. Úmyslně vám posílá do cesty parník nebo aeroplán a chytře vás mate.

Proto, jakmile vám zkříží cestu, pátrejte v okolí po jeho sídle!" Mr Turbulent vyslechl trpělivě radu, ale myslil si své. Parník a letadlo mu cestu dosud nezkřížily, zatím letěl jen v jejich stopách. Nikdo nedovedl odpovědět na otázku, zda

lupič vězní děti a jejich chůvu na lodi či zda je již neusadil na některém ostrově.

O parníku, jehož jméno bylo známo, o letadle a o cizincích mohli vědět nejspíš úředníci, a proto se Mr Turbulent dotazoval především jich. Jinak zatím jednat nemohl.

Nejen kněz a doktor, nýbrž také všichni obyvatelé osady hleděli za vznášejícím se Rackem a mávali na poslední pozdrav pažemi v domnění, že je letci dosud vidí. Hydroplán přeletěl přes ostrova za hodinu přistál v zátoce před městem Kokopo. Dnes se tu pilně pracovalo. V úzy tažené koni, nákladní automobily a káry všech druhů naložené až do vrchu koprou, čerstvými kokosovými ořechy, žoky bavlny, pytli plnými kakaových zrn, pepře nebo kávy a hromady perleti čekaly na nosiče a jeřáby, aby do večera zmizely v nenasytných útrobách parníků a plachetnic, které již vyložily svitky tabáku, balíky nejrůznějších tkanin, bedny skleněného zboží, hromady železného nářadí a nádobí, ale také hračky a cetky, nábytek, kufry, obuv, prádlo i šperky a různé přístroje na výměnu za zdejší plodiny.

Guvernér Mr Rollins byl velmi zaměstnán, takže s ním Mr Turbulent mohl promluvit až v poledne. Toho využili profesor s Pavlem k porozhlédnutí po ostrově. Dnes se nemuseli starat o oběd ani o večeři, protože v Kokopo jsou restaurace, které mohou uspokojit i vybíravé bělochy.

Kokopo překvapí každého cizince nejen krásným okolím, výbornými cestami, stinnými alejemi a parky, nýbrž i bělostnými a malebnými budovami, ověšenými popínavými rostlinami.

Nade všecky obchodní domy a vily vynikal kostel se dvěma věžemi a guvernérův palác. Kostel byl vystavěn z mohutných kvádrů, ovšem jen namalovaných na plátně, kterým jsou stěny potaženy! Proč ten klam? Boží dům musí být krásný, velkolepý a mohutný, protože však časté zemětřesení by zbořilo každou stavbu z cihel nebo z kamene, byl kostel postaven ze dřeva a z vlnitého plechu a opatřen nátěrem.

Na velkém tržišti nabízelo mnoho domorodých žen ovoce a zeleninu.

Jakmile profesor s Pavlem vyšli za město, jež rychle vyrostlo na zdejších bažinách, octli se na široké silnici plné vozidel. Po obou stranách silnice se do nedohledna rozkládaly plantáže kokosových palem, bavlníků, kakaovníků, kávovníků, ananasů a velikých jahod. Poutníci se navzájem upozorňovali na pomerančovníky, banánovníky a pepřovníky.

Profesor poučil Pavla, že keře s tobolkovými plody nejsou bavlníky.

"Semena tohoto keře jsou sice také uložena v jemných lesklých vláknech, která se však nedají příst, protože jsou krátká. Užívá se jich na výrobu matrací a jmenují se kapok," vykládal a rozloupl jednu tobolku.

A jak vzorné a bohaté jsou plantáže, tak vzorné a bohaté jsou domy farmářů, krásné vily obklopené hospodářskými budovami, stodolami, kůlnami a stájemi, a na drůbežích dvorech farem se prohání rozmanitá havěť.

Majitelé farem jsou velcí boháči a dopřávají si nádhery a pohodlí, na něž domorodci hledí s nevraživostí. Hluboká nenávist k bělochům se dědí od časů, kdy krutí Španělé loupili na ostrovech lidi a odváželi je do Peru, aby pro ně dolovali drahé kovy.

Ale i dnes nejsou mnozí najímači lepší. Vyvážejí domorodce na práci a potom je šidí. Proto se tak často hněvá duch hor, hrozný Kalila, a chrlí oheň, posílá blesky a otřásá zemí.

Domorodci jsou znamenitÝmi řezbáři, o čemž se profesor s Pavlem přesvědčili, když došli do osady. Nejen lomenice chýší, nýbrž i zbraně a zvláště čluny domorodců jsou ozdobeny krásnými řezbami, a přece mnozí tito lidé neměli jiné nástroje než ostré úlomky tvrdých lastur!

Pavel si vyšel bez pušky. V plantážích mohl zastihnout jen holuby, papoušky kakadu, drobné zpěvavé ptactvo.

Po delším putování došli naši přátelé k rozlehlé farmě.

Uprostřed zahrady stála bílá patrová budova a za zahradou se prostíral dvůr uzavřený přízemními staveními a kůlnami.

Naši poutníci pocítili žízeň, a proto vešli do zahrady, aby požádali o vodu. Z bílé budovy právě vycházel asi čtyřicetiletý muž, patrně farmář, a když vyslechl přání cizinců, pozval je do besídky, kam služebná přinesla vodu i ovoce. Farmář pravil, že se jmenuje Pembrock. Profesor mu z pouhé zdvořilosti vypravoval, že zavítal na ostrov, aby sbíral přírodniny, a na Pavla prozradil, že nejraději loví zvěř.

"Tady není lovná zvěř," pravil farmář, "leda divocí vepři a někdy i kazuáři. Já nejsem lovec zvěře, sbírám raději masky, slavnostní úbory, zbraně a hudební nástroje domorodců!"

"Ehm, tedy sběratel etnografik!" zvolal profesor radostně.

"Mohli bychom vidět vaši sbírku, pane Pembrocku?"

"Ale ovšem. Váš Zájem mě velmi těší, račte!" Farmář vedl návštěvníky zahradou do patrové budovy. Hosté se ocitli ve velikém sále s vysokým stropem. Jejich zájem se proměnil v úžas, neboť zde bylo rozvěšeno a rozestaveno tolik výrobků domorodců jako v nejbohatším muzeu.

Ani malířova či spisovatelova fantazie by nedovedla vyjádřit štětcem nebo slovem tolik vzácností, krásy, hrůzy a děsu, které vyrobili divoši a divošky nejjednoduššími a nejprimitivnějšími nástroji. Nejpozoruhodnější byly masky, jež si nasazují tanečníci a čarodějové při různých událostech a slavnostech, jako při pohřbech, sňatcích a především při obřadech, kdy bývají jinoši přijímáni mezi muže.

Visely tu obrovské ptačí i rybí hlavy, lebky kostlivců, tiáry a koruny z perleti, dlouhých per a květin, štíty, na nichž byly kresby lidských tváří a intarzie, helmy, přílby,vlasaté čepice, paruky, parohy, věžičky, kohoutí hlavy a krky, nosaté masky podobné chrličům na gotických okapech, hrotité klobouky i otevřené tlamy ještěrů. Farmář sbíral i rohože, zbraně, hudební nástroje, nářadí a sítě.

"V uměleckých předmětech se projevuje povaha národa. Zde se spojuje dětinskost s mužností a krutost s velkolepostí, jak na lidstvo působí příroda. Dětinskost i krutost jsou základními rysy divochů," vykládal profesor Finch Pavlovi, když po rozloučení s přívětivým farmářem odcházeli k městu.

"Není podivín, ten pan Pembrock?" otázal se Pavel, který se dosud nemohl zbavit tísnivého dojmu.

"Ehm, snad. Sběratelé jsou většinou podivíni, avšak sbírka Mr Pembrocka je nesmírně cenná. Národopisná muzea by za ni dala nevím co."

20
Neurčité zprávy

Guvernér Mr Rollins pozval Mr Turbulenta až na oběd, kdy si mohl za poledne dopřát několik hodin odpočinku. Oběd byl velmi dobrý a bohatý. Zato guvernérovy zprávy neodpovídaly ani na nejdůležitější otázky. Mr Rollins planě nesliboval, jak to obyčejně dělají vysocí úředníci, aby se zbavili obtížných žadatelů, nýbrž se vskutku snažil Mr Turbulentovi prospět. Podal mu písemnou zprávu, kterou obdržel od svého zpravodaje:

Parník Santa Clara je severoamerický výrobek. Na moře byl spuštěn před pěti lety v Novém Orleansu. Postaven byl pro paroplavební společnost v Callau v Peru. Přede dvěma roky jej společnost prodala soukromníku, seňorovi Bartholomeu Remórsovi (Remórso - čti: remorsu = výčitky svědomí - portugalsky) z Kalifornie. Posádka je portugalská, parníku velí kapitán António Ferreira.

Mr Turbulenta nezajímaly technické údaje, jako lodní prostor, rychlost či nosnost parníku, nýbrž jen jméno.

"Jméno majitele parníku je ovšem podezřelé, avšak jméno kapitánovo musí být pravé. Bohužel stále nic nevím o cíli plavby parníku," povzdechl si Mr Turbulent.

"Upřímně lituji, že vám nemohu posloužit," pravil guvernér, "před pěti dny kotvil u ostrova Nová Georgia, ale odplul směrem k Novým Hebridám." Pohled na mapu poučil Mr Turbulenta, že se parník opět vrací k východu. A tu se Američanovi bezděky vybavila vzpomínka na čejku, která odvádí chlapce od hnízda.

"O tom toulavém letci," řekl guvernér, nabízeje Mr Turbulentovi manilské doutníky, "vám mohu říci, že již třikrát přistál v oblasti Šalamounových ostrovů. Dvanáctého na Choiseulu, třináctého na Malaitě a téhož dne večer na San Oristobalu."

"Blížíme se k hnízdu!" zvolal Mr Turbulent, a když se guvernér tázavě podíval na hosta, americký milionář mu vypravoval, jak doktor Schulze jako chlapec hledal čejčí hnízda. Guvernér se upřímně zasmál, ale souhlasil s lékařem.

"Hrozí-li pronásledovanému blízké nebezpečí, ztrácí rozvahu," tvrdil Mr Rollins.

"Proto zajisté prominete, Excelence, když se ihned rozeběhnu po horké stopě!" pravil Mr Turbulent a vstal. "Děkuji vám za pohostinnost i za zprávy."

"Říkal jste, že přiberete benzín na ostrově Bougainville na Šalamounových ostrovech," pravil guvernér, "navštívíte-li mého přítele, obchodníka Mr. Hoppeho, v přístavu, velmi rád vás uvidí a nabídne vám své služby. Přeji vám úspěch!" Mr Turbulent pospíchal k Racku. Vzdálenost tří až čtyř set kilometrů uletí hydroplán za hodinu, a tak posádka získá dosti času k napojení letadla.

Racek proletěl horkým, chvějícím Se vzduchem a stále stoupal do chladnějších vrstev. Potom klidně plul k jihovýchodu.

Profesor Finch vyvolával fotografie. Když se na filmu objevily snímky pátera Helda a doktora Schulzeho, vybavily se mu v čilé mysli vzpomínky na bitvu.

"Ehm, lidská společnost je promíchaná čeládka," filozofoval, "pomyslíme-li na těžkou a nebezpečnou práci kněží a lékařů a potom na lakotné kramáře a zlotřilé najímače, kteří se neštítí nejhnusnějších skutků, že štvou divochy proti sobě a dodávají jim střelné zbraně, že je okrádají nebo otravují kořalkou, ba úmyslně je nakazí nebezpečnými nemocemi, jen aby je vyhubili a nahrabali si bohatství, nemůžeme se divit strašné nenávisti divochů k bělochům. Za chvíli přistaneme u Bougainvillu.

Tento ostrov i s okolními západními ostrovy si přivlastnili Němci, kdežto východní ostrovy opanovali podnikaví Angličané.

Avšak po válce je Britové spolu s Austrálci zhltli všecky. Není to kramaření?"

Racek již zase kroužil a snášel se k rozložitému ostrovu. Mr Turbulent přistál za velkými plavidly a potom mezi nimi obratně proplul ke břehu. I zde se v odpoledních horkých hodinách lenošilo, i když hromady kopry, batátů, banánů a lastur dokazovaly, že i tu večer nastane obvyklý ruch.

Jakmile Mr Turbulent, profesor a Pavel vystoupili na břeh, zaujaly jejich pozornost krásné čluny domorodců, směsice pestrých a lesklých mozaik indických chrámů, jemných krajek maurských paláců a ohromných a krásně vykládaných šperků.

Takovým dojmem působily vyřezávané a omalované čluny se dvěma stěžni a dvěma obdélníkovými plachtami. Z boků člunů visela lžícovitá vesla, rovněž vyřezávaná a omalovaná. Lodní přídě hýřily tvary a barvami jako kytice.

"Ehm, ehm, lidožrouti, a přece umělci," bručel si profesor.

"Stvořitel rozdává touhu po vyjádření krásy bez ohledu na lidská plemena."

Mr Turbulent nedbal na profesorovo učené rozjímání. Pospíchal a zastavoval domorodce stále touž otázkou: "Mister Hoppe - víš?" aniž si uvědomil, že mu domorodci asi nerozumějí.

Po obou stranách široké a pěkné cesty, jež vedla do přístavu, stály řady nízkých dřevěných domků, které se znenáhla zvětšovaly a rostly. A když se před bělochy otevřelo rozlehlé prostranství, poznal Mr Turbulent vládní dům bez ptaní.

Protože napájení hydroplánu potrvá několik hodin, vyšli si profesor s Pavlem z osady do plantáží, jež byly mnohem menší než u města Kokopo. Pospíchali k hájům, kde mohli ulovit nejen ptáky, nýbrž i hmyz.

Již v prvním háji čekalo na lovce překvapení. Ve stínu stromů stála podivná věc. Bílá dlouhá truhla spočívala na ramenou dvou obrovských lidských postav bez hlav. Širší konec truhly vybíhal jako přečnívající střecha. Celek byl vyřezáván a pomalován právě tak pestře jako čluny.

"Ehm, už vím, co je to," pravil profesor, ukazuje na ohromné dřevěné modly, vysoké skoro tři metry a stojící mezi stromy.

Veliké hlavy s vypouklýma očima, bez nosů, ale se širokými ústy a bez krku seděly na hrubě tesaných tělech. "Jsme na hřbitově," vykládal profesor. "Náčelníka uložili do rakve hezky vysoko." V dalším háji našli nízké chaty, jejichž střechy se svažovaly až k zemi. Před chatami seděly ženy a malovaly si vápnem nebo křídou kruhy na tmavě hnědá čela a tváře.

"Ehm, páni manželové nejspíš odpočívají a jistě budou radostně překvapeni, až uhlídají své čokoládové krasavice," smál se profesor, ale již vytahoval skrutek tabáku a nabízel jej asi desetiletému naháčkovi za nedozrálý kokosový ořech. Malý naháč rozuměl obchodu. Hned přinesl čtyři ořechy a samozřejmě žádal také čtyřnásobnou odměnu.

"Hledáme ptáky," řekl profesor, když se s Pavlem osvěžili kokosovým mlékem. A naháček i toto přání rychle pochopil.

Ukázal na Pavlovu pušku, zašklebil se a posunky zval bělochy, aby šli za ním. Prošli mezi políčky, prodrali se nízkými křovinami a po čtvrthodině se octli před lesem. Malý průvodce vrkal, šklebil se, houkal, vrčel a chrochtal.

"Výborně, chlapečku," pochvaloval si profesor, "ten tvůj les patrně hostí podivuhodnou zvěř. Obávám se, Pavle, že ta tvoje ptáčnice na divokého kance nestačí."

"Na holuby, divoká kuřata a krysy má puška stačí. A kde by se tu vzal kanec?" odpověděl Pavel a z jeho hlasu zaznívalo trpké zklamání. Ale když po čtvrthodině vyrazil z houštiny černý kňour, Pavel litoval, že si nevzal místo brokovnice kulovnici.

Drobnými broky nemohl na veliké zvíře střelit, a proto zavěsil pušku na rameno a navrhl profesorovi návrat.

Hnědý chlapec je vedl kolem háje, před nímž stál kůl s velkou lasturou zatknutou do rozštěpu. Chlapec jen zašeptal: "Tabu," a pospíchal k široké pěšině, kde bělochy opustil.

"Proč tabu? Cožpak i háj je tabu?" tázal se Pavel.

"Všecko, co se líbí náčelníkovi nebo čaroději, je tabu," poučoval ho profesor. "Ehm, u nás v Evropě to není o nic lepší, tam se tomu říká soukromý majetek, hehehe!" Lovci se vrátili právě včas. A protože večer měl nastat teprve za hodinu, Racek vzlétl a kroužil nad řadou dlouhých hornatých ostrovů. Z jícnů některých vrcholů se kouřilo, a kdykoli se Racek snesl níže, čich letce upozorňoval na sirné páry.

Bujné rostlinstvo zde bylo stejné jako na ostatních ostrovech: pandány, kokosové a arekové palmy, chlebovníky, melounové stromy a banánovníky rostly na plantážích, v hájích i v pralesích, kdežto rododendrony, rozrazily, mochny a pomněnky vroubily břehy potoků a řek.

Racek se vznášel skoro hodinu nad ostrovy a mířil na San Cristobal. Musel se však snést na Guadalcanal, neboť se již valem stmívalo. Mr Turbulenta zlákalo holé pobřeží, kde ani keře, ani stromy nebránily přistání, takže se Racek mohl snést jako aeroplán a nemusel se obávat, kdyby náhle bouře rozvlnila za noci moře.

Kuchaři si přivezli z Bougainvillu zásoby, a tak mohli nabídnout posádce výbornou večeři. Večeřeli venku, ale bez ohně, aby nepřilákali moskyty. Vzduch nasycený mořskou solí a vůněmi stromů se příjemně dýchal, kaloni a sovy tiše poletovali a veliké hvězdy se zhlížely v hladině moře, jež se mírně čeřilo.

Pevninové tropické pralesy jsou zvečera plny lomozu, výkřiků a ruchu. Ptáci vykřikují před usnutím, parohatá zvířata a hlodavci se pasou a čtyřnohé šelmy i noční dravci a hadi vraždí, aby ukojili hlad. Zato tichomořské pralesy jsou v noci klidné, neboť mořští ptáci odletěli na skaliska. Jen hladina občas prozradí, že ryba prchá před lupičem.

Inženýr Marhan, profesor i Pavel byli spokojeni a bavili se vzpomínáním na San Francisco i na přátele a známé, jež získali na daleké pouti. Jen Mr Turbulent byl mrzutý a netrpělivý.

Proletěl tisíce kilometrů, prohledal mnoho ostrovů, zažil četná nemilá dobrodružství, a po neplodném bloudění neví, má-li pátrat na Nových Hebridách nebo na Nové Guinei, má-li se obrátit k jihovýchodu nebo přímo na západ. Únosce si k úkrytu dětí zvolil příliš velikou oblast.

Musím počkat, dokud se lupič nezmýlí a neprozradí, bručel si unavený Mr Turbulent, potom pohlédl na Hodinky, vstal, a potlačuje zívnutí pravil: "Blíží se desátá, půjdeme spát." Všichni souhlasili a šli za vůdcem. První hlídku si vyžádal profesor. Dnes si ještě nezapsal všecky poznatky a události do deníku. Psal již asi hodinu, když náhle uslyšel podivný, ale známý rachot. Ne - není to bouře, tak rachotí jen blížící se letadlo!

21
Noční boj ve vzduchu

"Vstávejte! Letadlo!" vykřikl profesor, aby probudil spáče. Ale nemusel křičet. V tom se zablesklo v blízké houštině a ozvala se dunivá rána.

Mr Turbulent se okamžitě vzpamatoval, skočil a zhasl světlo.

Druhý, mnohem bližší blesk osvítil na několik okamžiků pobřeží.

Po ohlušující ráně se na Racka sesypalo krupobití kamení.

"Někdo nás přepadl," zvolal Mr Turbulent, pospíchaje do kabiny. "Rychle na moře!" Racek vyrazil jako poplašené zvíře k moři. Ale nedotkl se hladiny, nýbrž se hnal do výše. Mr Turbulent neprchal, Mr Turbulent dychtil po boji. Nedbal, že třetí bomba padla do moře. Hledal útočníka, který již zpozoroval, že bomby padly mimo hydroplán, a prchal.

Za svitu hvězd se ve vzduchovém prostoru nesnadno hledá, ale jestřáb, nikoli již Racek, spatřil svou kořist a hnal se za ní.

Útočník prchal na výborném stroji k jihu. Nikde nebyly mraky, do nichž by se mohl skrýt. Nyní měl Racek dokázat, že je nejrychlejším a nejvytrvalejším letadlem.

Po dvaceti minutách bylo zřejmé, že se vzdálenost mezi letadly nezmenšila a že se Racek utkal s důstojným soupeřem.

Mr Turbulent dosud nevynutil z Racka největší rychlost, když se však pronásledovaný pilot snesl níže, aby mohl na tmavém moři zmizet, zasadil Mr Turbulent svému "oři ostruhy".

Stroje se rozeřvaly a Racek se řítil jako tajfun. Po půlhodině prchající útočník poznal, že neunikne, a když ani kličkováním nic nezískal, rozhodl se, že se pokusí o útěk ve výši pod hvězdami.

Hnal se vzhůru, ale také Mr Turbulent zdvíhal kormidlo, a když dosáhl útočník výše čtyř tisíc metrů, podnikl Mr Turbulent útok. Stále stoupal, a když soupeře předstihl, snesl se těsně před jeho stroj. Inženýr Marhan pochopil manévr. Jen tímto způsobem lze donutit letadlo k přistání, ale jen nejznamenitější piloti dovedou umístit své letadlo před nepřátelskou vrtuli a nedopustit, aby nepřítel podletěl či nadletěl. Dvě červené oči v zádi letadla hlídají nepřítele jako oči šelmy. A protože napadený nemůže kupředu, musí dolů. Zoufalý nepřítel by ovšem mohl narazit na překážku před sebou, avšak po nárazu by se oba stroje zřítily do propasti.

Útočník poznal mistra a zvolna klesal. Mr Turbulent však cizímu letci nedopřál ani vteřinu, aby mohl uprchnout.

Profesor Finch ani Pavel neviděli ten rozčilující zápas. Pociťovali jen prudké a neočekávané pohyby.

Obě letadla se snášela volně jako mýdlové balónky v nekonečném a tmavém prostoru. Mr Turbulent jásal. Uštval nebezpečného nepřítele. Avšak náhle strnul leknutím.

Zadržovaný aeroplán poskočil, přeletěl v nebezpečné blízkosti nad Rackem, náhle se naklonil a jako střelený pták se zřítil do moře. Levé křídlo proseklo hladinu, dutý trup se odrazil od vody jako pružný balón, ale při druhém dopadu na vodu se rychle potopil jako kámen.

Teprve nyní zpozoroval Mr Turbulent, jak nízko se snesl nad moře. Proto rychle vyrovnal stroj a snesl se na vodu, aby tonoucímu pilotovi přispěl na pomoc.

Marně však rozestíraly reflektory vějíře světla po pusté hladině. Letadlo zmizelo a pilot se jistě potápěl do nedostupných hlubin.

Tak skončily úžasné dostihy a tak tragicky vyvrcholil zápas v tropické noci pod lhostejnými hvězdami.

Mr Turbulent se neradoval z vítězství. Porazil útočníka, ale nic nezískal. Zaťal zuby do rtů a mechanicky donutil Racka, aby se rozjel a vzlétl.

Po krátkém letu se v moři objevila černá vysoká hmota, jistě ostrov, u jehož břehu pak Racek přistál.

Když Mr Turbulent vešel do salónu, bylo zřejmé, že v něm bouří hněv.

"Lupiče stihl zasloužený trest, ale bůhví, že bych dal nevím co za to, kdybych ho chytil živého," vybuchl, a klesnuv do lenošky, sevřel si dlaněmi ustarané čelo.

Nikdo mu neodporoval, jen profesor si tiše mručel:

"... kdo však nedbá jejich řeči,
vydává se v nebezpečí,
že nespatří vlastní zemi."

Ve zbytku noci nikdo na palubě Racka nespal, ale také nikdo nepromluvil.

22
Bílí lupiči nejsou lepší než hnědí

Druhý den ráno poručil Mr Turbulent profesorovi, aby určil ostrov, u něhož Racek za noci přistál.

"Ehm, zaznamenával jsem v noci směr podle kompasu," pravil profesor, "ale lítali jsme tak bláznivě, že jsem to někdy nestačil. Nepochybuji, že jsme u souostroví Nových Hebrid, avšak polohu ostrova mohu určit až v poledne a potom vám řeknu i jméno."

Příroda se přihlásila o své právo. Po snídani se nikomu nechtělo na delší procházku po ostrově. Všichni spali ve stínu stromů, jen inženýr Marhan podřimoval. Hmyz marně dorážel na spáče, až vzrůstající horko je probudilo již v deset hodin.

Všichni však pociťovali malátnost a únavu.

A protože profesor musel vykonat přípravy k vyměření poledníku, pomáhal inženýr Marhan Pavlovi v kuchaření. Nikdo však o chystaný oběd neprojevoval zájem.

Marně Pavel volal profesora, aby také přišel něco sníst.

"Ehm, počkej, až to spočítám! Na sto šedesátém a půltém stupni leží - podej mi, Pavle, mapu! - jen jediný velký ostrov, a to Espiritu Santo, kdo chce, ať věří, že jsem se zmýlil."

"Kéž vás osvítí Duch svatý!" pravil Mr Turbulent.

"A co teď?"

"Budeme hledat parník Santa Clara," odpověděl inženýr.

"Jsem již unavený a chci si odpočinout," řekl mrzutý milionář, a rozloživ si pokrývky, ulehl do stínu košatého stromu.

"Výborně," šeptl profesor Pavlovi, "jakmile se trochu ochladí, prohlédneme si okolí, snad najdeme ovoce anebo ulovíme zvěř." Pavel samozřejmě souhlasil. Umínil si však, že se ozbrojí dvojkou, jejíž pravá hlaveň byla na broky a levá na kuli.

"Ehm, dovoluji si vás všecky upozornit, že na Nových Hebridách jsou zbraně velmi užitečné, protože zdejší Kanakové a uprchlí námořníci nejsou zrovna nejpříjemnější. Co dosud Kanakové nevěděli, tomu je zběhové naučili."

"Často jsem už přemýšlel o tom," pravil inženýr Marhan, "proč právě na ostrovech, které jsme navštívili, kde štědrá příroda rozdává dary plnýma rukama, kde není divoká zvěř a jedovatí hadi, je tolik zloby a krvavých zápasů."

"Divoši žili vždycky svým způsobem," řekl profesor vážně.

"Ve stálých svárech, v krevní mstě a válkách se vybíjely jejich divoké vášně. A když připluli běloši, většinou dobrodruzi, lupiči, podvodníci a vrahové, nepřinesli mír a pokoj, ale naučili divochy novým ukrutnostem. Připluli ovšem také lidé moudří a pokojní objevitelé, učenci a misionáři, ale jejich záslužnou práci neničili jen divoši sami, nýbrž i dobrodruzi, kteří domorodce štvali proti lidem nejlepších úmyslů a vůle. Touha po mamonu je kletba a nejstrašnější lidská choroba." Na Nových Hebridách není tak úmorné vedro jako na ostatních ostrovech, a proto se mohli profesor s Pavlem vydat již před čtvrtou hodinou na obhlídku a na lov. Zvali také Mr Turbulenta, aby šel s nimi. Avšak mrzutý milionář jejich pozvání odmítl. Stále vzpomínal na marný zápas ze včerejší noci a byl by se snad i vzdal pátrání, kdyby jeho hrdost a hněv nebyly mocnější než jeho únava.

Než lovci odešli, nabádal profesor Finch inženýra a Mr Turbulenta k ostražitosti.

"Nebezpečí se může připlížit z pralesa právě tak jako z moře.

Neodkládejte zbraně, nikomu nedůvěřujte a nedovolte, aby se k vám kdokoli přiblížil!"

"Nestrašte, nejsme přece děti," odpověděl nevrle Mr Turbulent. Ale inženýr Marhan profesorovi věřil a hned prohlédl kulomet upevněný na trupu Racka, zdali se lehce otáčí.

Nové Hebridy jsou původu vulkanického, některé sopky sice již vyhasly, avšak nad některými ostrovy se vznášejí mraky dýmu a země se tu otřásá. Je to důkazem, že sopečná činnost zde dosud neustala.

Pobřeží ostrova Espiritu Santo je holé a písčité anebo porostlé jen travinami jako savana. Zato na dostřel od moře a uvnitř ostrova tvoří prales vysokou hradbu.

Lovci se brzy přesvědčili, že pralesem neproniknou. Proto jej obcházeli a hledali přirozené mýtiny.

"Ehm, jestlipak ti neušlo, milý hochu, že les je tu promíšen stromy, které jsme už viděli jinde, ale teď dej pozor! Zde bychom mohli něco ulovit. Na téhle travnaté a křovinaté rovince bude jistě zvěř." Profesor Finch byl špatný nadháněč. Klepal sice hůlkou síťky do keřů a volal:

"Huš! Huš!" Ale kromě krys a drobných zvířátek velikosti veverky, nevyhnal nic kloudného.

"Zastřel mi aspoň jednoho vačnatce," žádal profesor, když vyplašil stádko šedých syslíků. Avšak Pavel právě vypálil mezi keře a směje se, ujišťoval profesora, že k večeři bude něco dobrého. Když popošel asi třicet kroků, shýbl se a zdvihl pěkného ušáka!

"Blahoslavení Francouzi!" zvolal profesor. "To oni je sem nasadili! Což teprve kdybychom přišli na jelena!" zvolal profesor, přijímaje úlovek.

Druhý zajíc šťastně upláchl bez rány. Zmizel v křoví, ale vyplašil ptáka, kterého Pavel srazil, sotva se opeřenec vznesl nad keře. Dlouhý rovný zobák, chocholka, silné a vysoké běháky,jemné šedohnědé peří na zádech a rezavé břicho zmátly Pavla tak, že nevěděl, má-li svůj úlovek zařadit mezi běžce nebo mezi bahňáky. Profesorovi však stačil jediný pohled, aby ptáka určil:

"Je to kagu chocholatý," prohlásil. "V muzeu z něj budou mít radost."

Lovci zatím přešli mýtinku a opět přicházeli k hustému lesu.

Pavel již ze zkušenosti věděl, že by v lese nic neulovil. Zvěř totiž miluje volné prostranství.

profesor, který právě otvíral krabici, aby do ní vhodil uloveného brouka, sebou trhl, neboť Pavel, míře na nevysoký listnatý strom, dvakrát vystřelil.

"Ehm, co je? Na cos střílel, Pavle!" "Nevím," odpověděl jinoch. "Spatřil jsem v koruně stromu zápas a zaslechl křik přepadeného zvířete." Než doběhl profesor ke stromu, spustila se z koruny tlustá a dlouhá liána, dvakrát se zkroutila a potom těžce padla do trávy.

"Pěkný úlovek, ale večeře z něj nebude," volal profesor na Pavla. "Zastřelils škůdce zdejších ptáků, vačnatců a hlodavců!" Pavel s odporem ustoupil, když spatřil v trávě velikého hada.

"Je to stromový had," pravil profesor. "Číhal tu na kořist, kterou uchvátil a spěchal s ní na strom, aby ji pozřel." Sotva profesor domluvil, houkla rána, kterou vysoký les ozvěnou odrazil, ale hustý porost pohltil.

"A vida, konkurence! Komupak se tu ještě zachtělo čerstvé zvěřiny?" zvolal profesor udiveně.

Oba lovci proběhli cípem lesa, ale na novou, mnohem rozlehlejší mýtinu nevyběhli. Spatřili, že z protějšího háje vyrazilo na mýtinu krásné zvíře, parohatý jelen! Bez povelu a dorozumívání se lovci skryli za tlusté kmeny stromů. Jelen pádil přímo k nim.

Pavel opatrně vyčkával. Tiskl pažbu pušky k líci, počítal zkracující se vzdálenost na kroky a přál si, aby se statný paroháč aspoň trochu uhnul. Když ale jelen lehce přeskočil keř, nesměl střelec již otálet. Střelil z pravé hlavně. Jelen, zasažený ve skoku na choulostivém krku, dopadl á zvrátil se, takže odkryl bok, koule z levé hlavně zhasla jeho život, jako když vichr urve plamen svíčky.

Opatrný lovec neběží k úlovku, nýbrž nabije znovu pušku a potom jde zvolna, protože i správně složené zvíře často vstane.

Přísné "stůj!" zastavilo Pavla, odstoupivšího od stromu. Když se ohlédl po profesorovi, pochopil z jeho posunku, že se má znovu skrýt za strom.

"Co se děje? Proč?" tázal se jinoch šeptem.

"Podívej se na mýtinu," odpověděl profesor, "a buď připraven!" Pavel rázem pochopil, proč se má skrýt. Z háje vyběhl muž s puškou v ruce a pozorně se rozhlížel po mýtině, hledaje patrně lovce, který tu vystřelil. Mužův zjev byl podivný. Slaměný klobouk se širokou střechou, rozhalená režná košile, široký pás, krátké kalhoty jen po kolena a především dlouhé rezavé vousy dosvědčovaly, že muž s puškou je běloch.

Cizí lovec byl jistě opatrný muž. Nevrhl se bez rozvahy po stopě, již za sebou zanechal jelen, nýbrž kráčel zvolna a

rozhlížel se kolem. Jakmile však spatřil složeného jelena, rozběhl se k němu.

Mohutné "stůj!" ho zarazilo a tak překvapilo, že zdvihl pušku, aby neviditelného soka udržel v náležité vzdálenosti.

"Skloňte pušku a vraťte se, odkud jste přišel," poroučel profesor, "ten jelen je náš." Rudobradý muž se zasmál a odpověděl anglicky:

"Když je váš, tak si pro něj pojďte! Proč se skrýváte? Uvidíte, že dokážu svůj majetek obhájit. Vystřelil jsem na jelena první, proto je můj."

"Lžete, jelena jste chybil. Odejděte, můj přítel na vás míří a zasype vás broky, jestliže si nepospíšíte." Rudovous se opět zasmál:

"Jděte si strašit báby a malé děti, ale pospěšte si, než přijdou mí lidé."

"Vaši lidé? Patrně uprchlí námořníci jako vy," dráždil profesor cizince.

"Trefil jste do černého," odpověděl rudovous. Vstrčil malík do úst a silně zahvízdl...

Po chvilce se z háje vyrojilo půl tuctu divochů ozbrojených luky. Byli nazí až na krátké zástěrky. Když přiběhli blíže, poznal profesor podle pomalovaných těl a kroužků v uších a v nosech, že jsou to Kanakové.

Pavel by byl rád oželel jelena a vrátil se k Racku, neboť za půl hodiny zapadne slunce a tma, zvrhlý běloch a divocí Kanakové nebudou jistě laskavými průvodci. Avšak statečný profesor smýšlel jinak.

"Nemýlil jsem se, kdo jste. Bílý lupič se spojil s hnědými zloději," zvolal profesor a zamával síťkou. Zůstal však skryt za kmenem.

Rudovous patrně čekal, až soupeř prozradí, kde se skrývá, a vystřelil v domněnce, že viděl závoj, jejž si vkládají běloši pod přilbu, aby si chránili krk před sluncem a hmyzem.

"Ach, vy tedy vážně myslíte na loupež, starý brachu?" ozval se profesor a z jeho hlasu nezazníval už posměch, nýbrž hněv.

"Podívejte se vpravo, hodím tam slepičí vajíčko," a nečekaje na odpověď ani na ránu z pušky, hodil dosti daleko vejčitý granát.

Vyšlehl plamen, ozval se třesk. Keře, tráva a země vystříkly do povětří na všecky strany. Než ale lesy vrátily ozvěnu, prchali již divoši jako prve jelen. Jen rudovous zůstal, ale oněměl a stál jako solný sloup.

"Zdá se, že se vaše báby a děti přece polekaly mého strašáka," pravil profesor. "Odhoďte pušku, nebo hodím druhé vajíčko a blíž k vám!" Rudovous se už nerozmýšlel ani vteřinu, odhodil pušku a zdvihl paže.

"Pojďme," vybídl profesor Pavla, "nespouštěj ho z očí a stále na něj miř!" Rudovous, vida přicházet muže a jinocha, ustupoval ke své pušce, ale profesorův rozkaz: "Jak se podezřele hne střel," mu zahnal chuť na útěk.

"Spusťte paže!" poroučel profesor. "Rozrušte jelena! Potřebujeme pro sebe jen kýty, ostatní bude vaše." Rudovous se již nezdráhal. Pracoval velmi rychle, i když neodborně. Chtěl co nejdříve oddělit kýtu a zbavit se bělochů.

"Teď odejděte ke svým," rozkazoval profesor. "Po čtvrthodině se můžete vrátit pro pušku i pro maso."

I ničema pozná poctivé jednání. Rudovous zabručel, že je také poctivý chlap a že tak malé nedorozumění...

"No, dobře, dobře, granát objasní nejrychleji malá nedorozumění, při nichž se střílí," řekl profesor, "jen si už pospěšte!"

Chlapík vskutku pospíchal, ale jistě vítězům důvěřoval, protože se ani neohlédl.

Také profesor s Pavlem pospíchali, a když přišli při západu slunce k Racku na pobřeží, překvapil je dlouhý člun s kabinou na zádi, jenž se houpal nedaleko hydroplánu. Lovce znepokojilo světlo linoucí se na vodu z okna letounu.

V člunu vstali čtyři domorodí veslaři a udiveně pohlíželi na lovce obtížené úlovky. Profesor s Pavlem si jich však nevšímali.

Pospíchali do salónu, kde zastihli asi třicetiletého bělocha v rozmluvě s Mr Turbulentem a inženýrem.

23
Děvčátko na houpačce

Přivítání a představování bylo krátké. Lovci se dověděli, že cizinec se jmenuje Richard Aylesbury a že cestuje v člunu od ostrova k ostrovu. Víc prý se o hostu dovědí při večeři, kterou musí připravit i pro něj.

Zadek zajíce se musí péci přes hodinu a příprava předku vyžaduje teprve času a umění, aby kuchaře nestihl posměch.

Odkud ale přišel host?

Richard Aylesbury připlul asi za hodinu po odchodu lovců do nitra ostrova. Anglický praporek na přídi a cizincův bílý oblek již zdálky zvěstovaly, že se blíží běloch. Proto Mr Turbulent a inženýr nebránili jeho přistání, naopak uvítali mladého a příjemného muže přátelsky.

Teprve v salóně cizinec o sobě pověděl, že je pověřen anglickou vládou zvláštním úkolem. Ale ani Mr Turbulent, ani inženýr Marhan nenaléhali na něho zvědavými otázkami o jeho poslání.

Richard Aylesbury uměl zajímavě vypravovat nejen o životě v Anglii, nýbrž i o jiných evropských zemích. Mr Turbulent brzy pochopil, že mladý cizinec je výborný pozorovatel, jemuž byl povolen přístup do nejvyšší společnosti, ale který též pozorně nahlížel do příbytků chudáků.

Mr Richard Aylesbury se toulá po ostrovech kolem Austrálie již tři měsíce. O letadle poletujícím nad ostrovy jen slyšel, zato na lodi Santa Clara byl hostem po pět dní, když plul z Nové Kaledonie na Banksovy ostrovy.

Po těchto slovech Mr Turbulent vyskočil:

"Kdy jste se plavil na parníku Santa Clara?"

"Asi před měsícem. Nemohu přesně určit dobu, protože cestuji každý den," odpověděl Richard Aylesbury.

"Bylo na parníku mnoho cestujících?" tázal se Mr Turbulent.

"Nikoli. Jen statný pán, asi padesátník, dvě hezké děti chlapeček a dívenka - a starší dáma, patrně jejich vychovatelka," odpověděl mladý muž a podivil se prudkosti a rozčilení amerického milionáře, který rychle přecházel sem a tam a svíral pěsti. Náhle se zastavil a zvolal:

"Inženýre, blížíme se k cíli," ale hned se zas obrátil na hosta.

"Zůstal parník u ostrovů?"

"Nikoli," odpověděl Mr Aylesbury, "kapitán, velmi laskavý Portugalec, mě vysadil na břeh a ihned odplul dále k severu."

"Nemluvil jste s ním náhodou o cíli cesty, nezmínil se snad některý z námořníků, kam plují?" tázal se Mr Turbulent chtivě.

"O skupině ostrovů Santa Cruz se kapitán zmínil jako o zastávce, ale o cíli plavby jsem nezaslechl ani slovo," odpověděl mladý host.

"Zítra odletíme na Santa Cruz!" rozhodl se rázný Mr Turbulent.

Kuchaři předložili večeři sice teprve o půl deváté, ale navoněli Racka a celé okolí tak líbezně, že i čtyři hnědí naháči se na člunu probudili a hlasitě mlaskali.

Po večeři při černé kávě, kdy nejlépe chutná doutník nebo cigareta, rozhostí se obvykle dobrá pohoda, zvláště když kuchaři nezapomenou, že ke zvěřině patří víno. A tu se i tajemný Richard Aylesbury přiznal, že je jedním ze šesti členů britské tajné výzvědné služby.

"Japonci zde někde vystavěli silnou vysílačku," vypravoval skoro šeptem kapitán tajné služby, "a zachycují všechny zprávy, které pak změní podle svého a rozesílají do světa. Již tři měsíce tu marně pátráme a to potvrzuje domněnku, že přístroje jsou patrně na lodi, která pluje v širokém okruhu." Profesor Finch se zasmál:

"Nevím, ehm, vážený pane kapitáne, povím-li vám něco nového, ale u ostrova Japu na Karolínách jsme na pusté výspě viděli dva krásné stožáry, a pan konzul Kamaiši..." Nyní vyskočil mladý host:

"Proboha, pane, mluvíte vážně?" "Ehm, snad ne vždycky, ale Pavel vám potvrdí, že je taky viděl."

"Příteli, drahoušku, řekněte jen slovo!" prosil kapitán Aylesbury a tiskl jinochovy ruce tak silně, že Pavel rychle zvolal:

"Ano, ano, ano!"

"Pánové, prokázali jste nejen Anglii, nýbrž i Americe znamenitou službu, o sobě ani nemluvím. Dnes se po třech měsících vyspím a bude se mi zdát o domově. Díky! Díky!" zvolal mladý kapitán radostně.

"Kdybyste chtěl ráno letět s námi, přiblížil byste se Karolínám mnohem dříve než na svém člunu," pravil Mr Turbulent a vypravoval, jak mu ochotný pan Kamaiši rychle opatřil zprávy.

"Dovršíte jen svou laskavost," vykřikoval kapitán Aylesbury dojatě. "Ráno propustím veslaře. A nyní dobrou noc, pánové!"

"Nepořídíme-li na ostrově Santa Cruz, odletíme na Novou Guineu, kde máme připravenou zásobu benzínu," dodal Mr Turbulent při loučení. "Kdybyste letěl s námi, našel byste v Dranwillu parník, který udržuje spojení s Japem."

"Díky, díky! To již dovedu zařídit. Protože však musím připlout tajně, volívám raději člun domorodců."

Racek letěl klidně k severu. Mr Turbulent dnes nepospíchal a vedl hydroplán nevysoko nad ostrovy, takže si je mohli cestující v salóně dobře prohlížet. Zevní ráz ostrovů se příliš nelišil.

Kokosové háje lemovaly pobřeží, šedé chatrče domorodců se krčily v jejich stínech a uprostřed ležely temné skvrny pralesů, proložené světlejšími travnatými nebo křovinatými savanami.

Bylo zřejmé, že ostrované se živí nejen zemědělstvím, nýbrž i rybářstvím. Všude se povalovaly na březích čluny nebo se houpaly na moři lehce zčeřeném ranním vánkem.

"Jak jste objevili stožáry?" tázal se kapitán Aylesbury.

"Ehm, co je skryto zrakům z moře, objevuje se cestovateli vzduchem jako na dlani," odpověděl profesor Finch. "Ostrůvek leží jižně od Japu a je pustý." Hlavy cestujících se sklonily nad mapu a kapitán si nakreslil do zápisníku cestu pro člun, na němž spíš nepozorovaně proklouzne, než kdyby se plavil v parníku.

Po osmé hodině se na severu objevila řada atolů, a když kapitán označil třetí a největší za Santa Cruz, snesl se Racek k pobřeží a vplul jako vodní pták mezi čluny divochů a poděsil rybáře, kteří vyspávali po pro bdělé noci. Jejich čluny se podobaly člunu, na němž připlul kapitán. Na zádi každého z nich stála kabina, jejíž kostra byla vyrobena z bambusu a jejíž střecha i stěny byly potaženy rohožemi. Všecky čluny byly velmi mělké, takže se víc podobaly vorům.

"Milý pane kapitáne, myslím, že bych vám dost neposloužil, kdybych vás zde vysadil," pravil Mr Turbulent, když posádka vystoupila na břeh. "A proto znovu opakuji svůj návrh, abyste zůstal naším hostem i na další cestě. Pochybuji, že budeme zde šťastnější než dosud. Prozkoumáme pobřeží, vyptáme se na parník..."

"... a zase vesele poletíme. Ehm, západní polokouli už máme šťastně za sebou a východní jsme již pěkně začali (Santa Cruz leží na 1660 východní délky a Fidži právě na 1800 čili na rozhraní obou svislých zemských polokoulí.)." Všichni se této profesorově poznámce srdečně zasmáli.

Protože se od Kanaků nemohli nic dovědět - pan profesor, ani kapitán jim nerozuměli -, navrhl Mr Turbulent, aby se vydali podél pobřeží a hledali buď osadu, nebo faktorii, totiž místo, kde obchodnicí shromažďují plodiny a kde přistávají lodi, aby je naložily.

Mr Turbulent a kapitán Aylesbury půjdou k východu, kdežto profesor s Pavlem se odeberou k západu. "Nezapomeňte na své zbraně!" napomínal profesor. "Zdejší obyvatelé nemilují příliš bělochy, a protože jsem četl, že jejich šípy bývají otráveny, není radno, aby se k nám přiblížili na dostřel."

"Svou síťkou na motýly je taky neudržíte v uctivé vzdálenosti," odpověděl Mr Turbulent, který nerad přijímal rady.

"Mám v každé kapse po vajíčku," smál se profesor, "a Pavlova puška donáší na tři sta kroků a usazuje kuličky, kam jen si ten šibal přeje." Inženýr Marhan jako vždy hlídal Racka. Přitom pozoroval Kanaky, kteří vstávali na člunech a

chystali se k odplutí. Nemohl se s nimi ovšem domluvit, a proto použil výmluvného gesta, zdvihl pravici, v níž se leskl revolver, a levici snížil tak, že i Kanaci pochopili rozkaz, aby si zase sedli. Inženýr nesměl dovolit, aby se divoši rozjeli za bělochy a překvapili je z moře.

A tak byl odhodlán v případě potřeby rozehrát i strojní pušku.

Profesor s Pavlem kráčeli rychle ve stínu kokosových palem a již po čtvrthodině došli k malé osadě. Chýše divochů se podobaly spíše kupám starého sena než lidským obydlím. Z kuželovitých střech trčely vysoké kůly, které podpíraly stavbu z proutí, trávy a listů. Uvnitř byly chýše vymazány hlínou.

"Kudy do těch kup vcházejí?" tázal se Pavel, ale nemusel čekat na odpověď, neboť v černých, nízkých otvorech se již objevily vlasaté hlavy, tmavě hnědé obličeje po malované červenou a bílou barvou a nahá ramena. Z největší kupy vylezl domácí pán jako pes z boudy po čtyřech, ale hned se narovnal, a aby zahladil dojem z nedůstojného vystoupení, hlasitě se na cizince rozkřikl.

"Zalez do boudy!" odpověděl statečný profesor, a jakmile obrátil skla dalekohledu na pomalovaného chlapíka, hnědáči se zachvěla kolena a honem se sunul pozpátku do chýše. Lovci se upřímně zasmáli, neboť i z ostatních děr hlavy zmizely, zato z chýší vycházelo kvílení žen a křik dětí.

Bílí průzkumníci pospíchali z osady do křovinaté roviny prostoupené skupinami mohutných stromů.

Profesor i Pavel patrně zapomněli na svůj výzvědný úkol a oddávali se lovu. Profesor obcházel kvetoucí keře a chytal všecko šestinohé, co lítalo a lezlo, kdežto Pavel pátral po zvěři. Zastřelil dva vačnatce podobné veverkám a tři ptáky velikosti holubů, které profesor vycpe a určí až doma.

Když lovci přešli mýtinu a opět se octli ve stínu stromů, rozhodl se profesor, že stáhne kožky ptáků hned. Ale Pavel nechtěl odpočívat. Projde prý lesík a zastřelí profesorovi ještě jednoho kagua chocholatého. Ostrov byl velmi řídce obydlen, a jelikož široko daleko nevystupoval kouř, nehrozilo Pavlovi nebezpečí. Proto profesor svolil, aby se jinoch vzdálil. Pavel prošel lesíkem, sestřelil sice pár korunových - holubů a červeného papouška, ale kagua nenašel. Za lesíkem se opět prostírala pláň, avšak Pavel hned poznal, že není přirozená, protože tvořila kruh a protože tu zbyly mezi keři pařezy.

Mýtina byla na západě uzavřena hustou hradbou keřů a stromů. A když Pavel zdvihl k očím dalekohled, spatřil, že mezi korunami stromů se něco bílého kmitá. Bylo divné, že to kmitání bylo pravidelné. Nebyl to tedy pták, ani vlajka, protože bílý předmět se z tmavé hradby vždycky jen vyhoupl a hned zase zmizel, jako kdyby se do husté změti větví potopil.

Pavel se musel přesvědčit, co je to za podivný jev, a tak se dal mýtinou k hradbě. Když pak došel blíže, poznal i bez dalekohledu, že bílý předmět není pták ani vlajka, nýbrž bíle oděné děvčátko, jež se houpá.

Podivný objev v divočině Pavla překvapil. Jeho překvapeni však ustoupilo úžasu, když zaslechl hlásek:

"Ahoj, bílý panáčku s puškou," a při druhém vzletu: "Ahoj, pojďte blíž!" a při třetím: "Vpravo!"

Teprve nyní si Pavel uvědomil, že děvčátko mluví anglicky a že má světlé vlásky. Hned si však pomyslil, že zde nejspíš bydlí obchodník, který by mu mohl poskytnout zprávy o Santa Claře. Už se chystal k návratu pro profesora, když se v koruně vysokého stromu objevil chlapec a také ho pozdravil hlučným "Ahoj!"

"Cizinče, pojďte k nám, Mary vám běží naproti."

"A kudy se k vám dostanu?" zeptal se Pavel.

"Plot je příliš hustý, a jak pozoruji, je propleten ostnatým drátem."

"Jděte stále vpravo! Až přijdete k brance, tam již zastihnete Mary." Nyní již Pavel zapomněl na profesora a pospíchal podél živého plotu. Po několika minutách došel k průseku uzavřenému vysokými železnými vrátky, svrchu ověnčenými ostrými hroty.

V otevřené brance stálo asi čtyřleté děvčátko, a usmívajíc se, podávalo cizinci ruku na uvítanou jako domácí paní.

"Vítám vás, jak se vám daří?" řekla dívenka a usmála se na Pavla.

"Děkuji, a vám?" odpověděl jinoch a potřásl ručkou dítěte.

"Dosti dobře, ale pojďte blíž! Strýček Nathan nedovoluje, aby vrátka byla dlouho otevřena," řeklo děvčátko a přirazilo dveře, jež se samočinně uzamkly.

"Vidíte, tady již běží Alan!" zvolala dívenka. "Jistě je rád, že vás vidí. Já taky. Považte," sdělovala důvěrně, "již přes měsíc jsme neviděli bílého chlapce nebo dívku."

"Opravdu!" podivil se mladý lovec, ale v tom již přiběhl s roztaženými pažemi asi pětiletý nebo šestiletý chlapec, a Pavel, odhodiv pušku, pospíšil mu vstříc a chytil udýchaného hošíka do náruče.

"Jak jste hodný! Odkud jste přišel? Zůstanete u nás?" sypaly se otázky z dětských úst.

Pavel se usmál:

"Přicházím z Ameriky, ze San Franciska..."

"Ze San Franciska?" vykřikly obě děti. "Od našeho tatínka?" Děti se smály, ale slzičky se jim koulely po tvářičkách a nevědomky opakovaly: "Od tatínka? Od našeho tatínka?"

"Ovšem. Ale kde je váš strýček?" optal se Pavel, jemuž náhle svitlo.

"Strýček Nathan leží ve svém pokoji, protože stůně," odpovědělo děvčátko.

"Ach, strýček bude rád, že jste tu," sliboval hošík. "Slyšel jsem ho, jak říkal: "On přijde, on mne najde!" a jistě myslil na tatínka." Pavel nebyl přesvědčen, že by ho strýček Nathal rád uviděl.

Pak si ale vzpomněl na profesora.

"Děti, všecko si povíme, až se vrátím. Teď mě však pusťte, čeká na mne v lesíku pán, který se jistě nemůže dočkat mého návratu," prosil Pavel a pospíchal k brance.

"Ale přivedete ho sem?" vyjednávala dívenka.

"Ruku na to!"

"Namouduši!" sliboval Pavel a potřásl rukama dětí. Nerady ho propouštěly, ale věřily mu.

24
Našel jsem děti

Profesor Finch stáhl kůžičku z posledního ptáka a rozhlížel se kolem. Podivil se, že neslyší výstřely, a proto se vydal za Pavlem.

Domníval se, že mladý lovec někde čeká na plaché holuby. Neprošel dosud lesem, když spatřil Pavla běžícího přes mýtinu.

Co se stalo, proč chlapec tak spěchá? pomyslil si profesor a upozorňoval na sebe máváním síťky.

"Vyhráno!" volal Pavel zdálky. "Našel jsem děti."

"Ehm, dětí je všude dost. Není třeba je hledat," odpověděl profesor.

"Našel jsem však Sewardovy děti," oznamoval udýchaný jinoch. "Pospěšte, čekají u branky." Dnes profesor nějak pomalu chápal.

"Děti čekají u branky? Pavle, neběhals bez tropické přílby?

Podej mi ruku!" "Nezdržujte mě, pane profesore! Našel jsem děti, naše unesené děti! Pojďte a přesvědčte se," horlil Pavel netrpělivě.

"Ehm, ehm, nemýlíš se? A co únosce? Viděls ho? Mluvils s ním?"

"O únosci nevím," odpověděl Pavel a již se zase vracel, "děti vypravovaly jen o jakémsi strýci Nathanovi, který leží nemocen."

"Ehm, velmi podezřelé," bručel profesor, ale přece klusal za pospíchajícím Pavlem.

Děti se nemohly patrně dočkat návratu cizího jinocha s puškou, a proto vyšly z branky. Zajásaly, když spatřily pospíchajícího jinocha a podivného muže se síťkou na motýly v ruce a ověšeného krabicemi, dalekohledem a fotoaparátem.

"Vrátil se, vrátil!" volalo děvčátko, zatímco chlapec běžel cizincům naproti. A když mu Pavel svěřil zajištěnou pušku, vykračoval si hrdě jako voják.

Opatrný profesor se vyptal dětí na jména a zmínil se o jejich chůvě.

"Oh, miss Parksonová nemá kdy, ošetřuje strýčka, který těžce stůně," odpověděla dívenka, "ale my ji nepotřebujeme, protože do strýčkovy zahrady nemůže nikdo vejít." Když cizinci vešli brankou, octli se v divokém parku. Cesta však byla pečlivě upravena a na konci houštiny se rozdvojila a obloukem objala rozlehlý kruh rozdělený cestičkami jako poledníky vybíhajícími od prostředního jezírka. A tu se cizinci zastavili v úžasu nad krásnou zahradou plnou kvetoucích keřů a pestrých záhonů. Ze skalky vystupující uprostřed jezírka stříkal vodotrysk a dodával vábnému obrazu svěžesti. Za kruhovitou zahradou stál na třístupňové kamenné terase růžový dům o dvou patrech.

Průčelí domu, obrácené do zahrady, tvořily dvě arkády nad sebou. Štíhlé sloupy nesly řezbami krásně ozdobené vlysy a řemeslně vyrobené zábradlí, takže se zdálo, že nad celým průčelím jsou řady hlubokých balkónů ověšených kvetoucími liánami, vistariemi a růžemi.

Po širokém kamenném schodišti dovedly děti vzácné hosty do zastíněné haly plné květin. V tom se objevil nevelký Japonec, který, nevšímaje si cizinců, káravě promluvil na děti.

"Co jste to udělaly? Strýček se bude velmi hněvat, že jste vpustily cizince do zahrady."

"Ehm, otevřte oči, človíčku," odpověděl profesor za děti.

"Přicházíme na návštěvu." Japonec sebou trhl a svraštil tenké obočí.

"Jsem správcem domu a plním rozkazy pána, který nepřijímá návštěvy."

"Ehm, správně. Obávám se však, že by vás pán nepochválil, kdybyste nás zdržoval. Dověděl jsem se, že váš pán je churavý, a protože se vyznám v léčení..."

"Ach, račte prominout, nevěděl jsem, že jste lékař," omlouval se Japonec.

Děti si Japonce vůbec nevšímaly a vedly Pavla do patra, odkud se ozval radostný ženský výkřik. Miss Parksonová právě vyšla z pokoje, a když spatřila bílého jinocha, nemohla potlačit radostné překvapení, které se jen zvětšilo, když se na schodišti objevil také profesor.

Nebylo kdy na vysvětlování. Profesor se chtěl přesvědčit, zda záhadný strýček není sám únosce.

"Miss Parksonová, směl bych navštívit nemocného pána?" tázal se chůvy.

"Lituji, pane, právě usnul," odpověděla Miss Parksonová.

"Tím lépe, vejdu tiše, chci jen nemocného vidět, abych poznal, ovšem pokud lze, jeho chorobu," řekl profesor.

"Domnívám se, že je to těžký případ malárie," odpověděla chůva, "Mr Rubenson trpí již delší dobu touto chorobou, avšak dosud nebyly záchvaty tak silné jako v posledním týdnu."

"Ehm, výborně! Přesto trvám na své žádosti," pravil profesor a tiše vešel za chůvou do pokoje.

Na širokém nízkém loži odpočíval asi padesátiletý muž a spal.

Jeho zevnějšek a tep dokazovaly, že se Miss Parksonová nemýlila.

Profesor zamířil svůj fotoaparát, a slabé klapnutí stačilo, aby se obraz churavého muže zachytil na film. Když se profesor vrátil s chůvou opět na chodbu, zeptal se tiše, ale vážně: "Unesl vás a děti tento muž ze San Franciska?"

"Nikoli," odpověděla miss Parksonová. "Pan Rubenson vstoupil na parník teprve v přístavu na Havaji. Kapitán i muž, který nás vlákal do letadla, prokazovali Mr Rubensonovi velikou úctu a naprostou poslušnost."

"Jakmile se nemocný probudí," řekl profesor Finch, "podejte mu dvě dávky tohoto léku v malé sklenici vody a potom znovu ve čtyři hodiny odpoledne." Japonec, skrytý za košatou palmou v hale, vyslechl profesorův rozkaz a již

nepochyboval, že ten směšně ustrojený muž je opravdu lékař.

Miss Parksonová vyprovázela profesora zahradou. Profesor Finch zahlédl Pavla, jak přeběhl s dětmi širokou cestu a zmizel pod korunami stromů. Když chtěl jinocha zavolat, prosila ho miss Parksonová, aby zde svého mladého druha ponechal.

"Slíbil jste, pane, že se vrátíte. Dopřejte dětem radosti z nového přítele. Ubožátkům se tu hrozně stýská, ačkoli Mr Rubenson, ovšem pokud byl zdráv, se všemožně přičiňoval, aby je zabavil. Je jisté, že si Mr Rubenson děti velmi zamiloval a také děti mu zvykly. Stýská se jim sice po tatínkovi a po domově, ale dětská mysl je lehká. Mnoho nových dojmů, nezvyklá, ale bohatá příroda a laskavost Mr Rubensona zapudily první bolest z rozloučení a teď už zbyl jen tichý smutek, kdykoli si vzpomenou na tatínka."

"To zmírňuje vinu Mr Rubensona," pravil profesor, "ehm, jak je to podivné!"

"Snad se nedomníváte, že. Mr Rubenson..."

"Ehm, nedomnívám se, nýbrž jsem přesvědčen, že domnělý strýc nejen vymyslil únos dětí a vás, ale že sám jej také nastrojil a poručil svým pomocníkům, aby jej provedli," odpověděl profesor a přidal žádost.

"Až uvidíte mého mladého druha, řekněte mu laskavě, aby se často podíval k brance, abych pak nemusel před ní čekat. Ale nezmiňujte se ani slovem o naší rozmluvě před Japoncem. Ostatně! Kolik sluhů je v domě?"

"S Japoncem čtyři, mimo zahradníka a jeho pomocníky, kteří bydlí v zahradním domě na mořském břehu."

"Přibližuje se zde moře až k parku?" tázal se profesor. "Ano, tvoří zde klidnou lagunu skrytou řadami kokosových palem," odpověděla Miss Parksonová.

"Na shledanou!" loučil se profesor. Chtěl jí ještě říci, aby se připravila na brzký návrat do San Franciska, ale včas si to rozmyslil, poněvadž chůva by mohla z radosti a spěchu všecko pokazit. Proto se jen usmál a rychle vyšel na mýtinu.

Mr Turbulent a kapitán Aylesbury již hodinu odpočívali na břehu před Rackem, když se profesor objevil všecek zpocený, jak pospíchal.

"Kde je Pavel?" tázal se Mr Turbulent.

"A jak jste pořídili?

My jsme našli dvě malé osady a dověděli jsme se, že k ostrovu někdy připlouvají "kouřící domy". Ale kapitán Aylesbury se s domorodci nesnadno dorozumíval, protože breptali cosi o růžovém domě bílého pána."

"Není pochyby, že se u ostrova zastavil někdy parník," doplňoval zprávu kapitán, "ale nevím, byl-li to parník Santa Clara. A vypravování o bělochově růžovém domě si vysvětluji, že divoši jím patrně míní skladiště některého obchodníka."

"Ehm, vaše domněnka, pane kapitáne, je skoro správná.

Ehm, odpusťte, že pravím skoro," omlouval se vždycky zdvořilý profesor.

"Domorodci však mínili růžový dům, z něhož právě přicházím a kde Pavel bude dnes obědvat."

"Pavel bude obědvat v cizím domě?" zvolal inženýr Marhan.

"A sám?" "Ehm, nikoli sám, nýbrž ve společnosti dvou rozkošných dětí:

dívenky a chlapečka. Miss Parksonová mi slíbila, že nebude Pavla trápit hladem."

"Miss Parksonová? Tak se přece jmenuje chůva Sewardových dětí!" zvolal Mr Turbulent.

"Ovšem," odpověděl profesor a zdvihl palcem a malíkem brýle na kořen nosu, "ehm, okolkuji jen proto, abych vás připravil na velkou novinu. Pavel našel unesené děti."

"Jakže? Opravdu? Není to žert?" sypaly se otázky.

"Viděl jsem je a mluvil jsem s nimi," odpověděl profesor.

"Jaká pošetilost!" zvolal Mr Turbulent.

"Zanechal jste tam nejen děti, nýbrž i Pavla, a ničemný únosce s nimi opět zmizí.

Pospěšme, nedopřejme mu času k útěku!"

"Ehm, rozvaha je nejlepší rádce," pravil profesor a náhle se otázal: "A oběd bude? Mám hlad."

"Člověče, profesore, příteli, jak můžete mluvit o jídle?" hněval se Mr Turbulent, nasazuje si přílbu.

"Ozbrojte se puškami a revolvery! Dobudeme dům útokem."

"Prosím vás, příteli, sedněte si," radil profesor mírně.

"Únosce nám neuteče. Leží jako Lazar a neví o světě. Nepomůže-li mu dvojí dávka chininu, nepromluví už ani slovo. Ach, já mám hlad!" Inženýr Marhan už prostíral a omlouval se, že dnes může předložit jen řízky z jelení kýty.

"Ehm, a je jich dvacet?" tázal se profesor. "Připomínám, že jich sám sním deset." Při obědě pak vypravoval o všem, co od miss Parksonové slyšel o lásce Mr Rubensona k dětem, o jeho péči a štědrosti, ale také o příchylnosti dětí k strýčkovi.

"Navrhuji proto," končil profesor svou zprávu, "abychom vešli do růžového domu v míru a pokoji, protože zdraví muži nebojují s nemocným člověkem. Přesvědčíme ho o bezpráví, jehož se na dětech dopustil, sebereme děti a miss Parksonovou a poletíme vesele domů."

"A zazvonil zvonec a pohádky je konec!" zvolal Mr Turbulent posměšně. "Slíbil jsem mu krutý trest a potrestám ho."

"Jakým právem, ehm? Vždyť se proti vám neprovinil. Nebude správnější, když si bývalí staří přátelé vyrovnají spor sami?" Kapitán nic nevěděl o minulosti Mr Sewarda a Mr Rubensona ani o pohnutkách k únosu, a proto souhlasil s Mr Turbulentem, že únosce je lupič a že zasluhuje trest.

"Dům Mr Rubensona stojí u moře," pravil profesor. "Vznese-li se Racek nad ostrov, snadno lagunu objevíme." "A rachotem poplašíme ničemu i jeho pomocníky," odporoval" Mr Turbulent.

"Snad poplašíme jen toho Japonce, ale jistě není tak pošetilý, aby utíkal. Račte, pánové, do salónu," zval profesor společníky a sám vstoupil první.

Po pěti minutách letu spatřil Mr Turbulent růžový dům a donutil Racka usednout na vodu. V hustém plotě byla opět

branka, kterou vycházívali obyvatelé domu k moři, a před brankou poskakovaly děti a tleskaly, protože se jim hydroplán velmi líbil.

Pavel přivítal posádku vážně, jako kdyby zde bydlel po léta.

25

K do rozsoudí při?

Návštěvníci prošli zahradou za profesorem, který je vedl, a vstoupili do šeré haly, kde jim vyšel vstříc Japonec. Uctivě se ukláněl.

"Můj pán očekává vzácné hosty v knihovně," řekl, a předcházeje "bílé pány", pravil profesorovi: "Jste zázračný lékař, pane, po vašem léku nemoc ustoupila." Otevřel vysoké dveře a odstoupiv, opět se hluboce ukláněl.

Ve vzdušném vysokém pokoji, zařízeném po evropsku jako knihovna, seděl u velkého psacího stolu vážný pán, jehož pobledlý obličej a chvějící se ruce dosvědčovaly, že jeho choroba je zarputilá.

Při vstupu hostí domácí pán těžce vstal, sklonil hlavu na pozdrav a zašeptal:

"Tušil jsem, pánové, že jednou přijdete, ale nečekal jsem vás tak brzy. Prosím, račte usednout, a přejete-li si občerstvení, vyslovte svá přání." Prudký Mr Turbulent byl překvapen. Nedovedl by říci, proč si představoval únosce jako hrubého muže, s nímž bude muset zápasit a jehož jen tělesnou převahou donutí, aby vrátil děti.

Pán a velitel v růžovém domě byl však štíhlý, velmi dobře oblečený muž, jehož pohyby i řeč byly skromné, ale důstojné zároveň.

"Nepřišli jsme na přátelskou návštěvu, pane Rubensone," pravil Mr Turbulent, odmítaje nabízenou lenošku, "nýbrž, abychom vykonali spravedlnost."

Mr Rubenson se smutně usmál a tiše pronesl:

"Přesto vás, pánové, přece prosím, abyste se posadili. Velmi rád bych si s vámi promluvil právě o té spravedlnosti. Dopadli jste viníka a chcete ho soudit. Dovolávám se také jen spravedlnosti, která poskytuje obviněnému právo, aby se hájil. Děkuji vám," skončil, když hosté uposlechli pozvání a usedli.

"Ehm, dovolte, pane, abychom se vám nejprve představili," pravil vždycky zdvořilý profesor Finch.

"Děkuji vám, pane profesore Finchi, ale znám vás a vaše ctěná jména již několik neděl a jméno velkoprůmyslníka Mr Turbulenta již dokonce několik let. Pane inženýre Marhane, klaním se vám a vám, kapitáne Aylesbury, přeji nejen úspěch, nýbrž nabízím vám i pomoc, neodmítnete-li ji." Při vyslovení každého jména se domácí pán uklonil a potom vysvětloval:

"Nepochybuji, že vám můj bývalý druh z mládí, Mr Seward, všecko pověděl o našem společném životě, o našem úsilí, o práci a nebezpečích, ale také o naší - roztržce. Neomlouvám se vám, pánové. Mé důvody ke zločinu, který jste přišli soudit, jsou osobní právě tak, jako je osobní celý náš spor.

Když se můj bývalý druh dopustil na mně těžké křivdy, nehledal jsem ochranu u soudců, nežaloval jsem a nežádal jsem nikoho o pomoc. Můj druh se zachoval jinak."

"Dovolte," vpadl mu do řeči Mr Turbulent prudce, "abych vám řekl, že váš bývalý druh Mr Seward se k vám zachoval hanebně. Připravil vás o velký majetek a vydal vás do nebezpečí smrti. Není mým přítelem, ale pro památku na jeho výbornou manželku jsme se vydali na cestu, abychom vám vyrvali nevinné děti. Zločin se stal v San Francisku a tam bude souzen." Domácí pán se opět smutně usmál:

"Dávno vím, že jste na mne podnikli hon nejen z pouhé lidskosti, nýbrž, promiňte, že to říkám, a bez urážky, i ze sportu. Jsem bohatý muž, mám mnoho přátel a ještě více placených pomocníků, kteří jsou všude. Přijal jsem vaše vyzvání a zápasil jsem s vámi nejdříve hravě a také sportovně. Když jste se ale ke mně příliš přiblížili, varoval jsem vás veršovačkou. Sváděl jsem vás ze stopy letadlem a parníkem a použil jsem i násilí, protože jsem vás nepovažoval za povolané soudce. Vy jste mne pronásledovali, já jsem se bránil. Domníváte se, že jste vyhráli, protože mne sklátila nemoc a že váš chlapec náhodou zabloudil na mýtinu, ale mýlíte se. Dosud jste nezvítězili..."

"Naše domněnky nejsou mylné. Dopadli jsme vás a užijeme práva...," vyhrkl zlostně Mr Turbulent.

"Co je právo? Nejen zde v Tichomoří, nýbrž na celém světě právo znamená moc. Kdo by mohl provádět zákony, kdyby za nimi nestála moc? A vy všichni, pánové, jste nyní v sevřeném železném kruhu mé moci, o které ani netušíte. Mohli byste mne jakýmkoli způsobem zde zabít, ale nevyšli byste z této knihovny, a děti, které si hrají s vaším Pavlem v zahradě, by na vás marně čekaly. Žiji zde - jak jste si snad všimli - mezi divochy, lupiči a lidožrouty, proto jsem se postaral o svou bezpečnost nejlepšími vynálezy." Pán a vládce růžového domu mluvil tak klidně, ale také tak vážně, že o jeho slovech a úmyslech nikdo nepochyboval. A přece všichni tito stateční muži seděli klidně. Jen Mr Turbulent zatínal pěsti. Hněval se na sebe, že dobrovolně vešel do pasti.

Mr Rubenson byl zdvořilý, ale jistě nebezpečný muž, jehož zloba nebyla dosud usmířena. Žil po mnoho let mezi divochy a dobrodruhy a přijal jejich násilnické sklony a názory na život.

"Ehm, ehm, neobyčejně příjemná zábava," pravil profesor a posadil si brýle na kořen nosu, "vskutku povzbuzující a utěšující Mr Rubensone, chtěl byste nám laskavě říci, jak si představujete pokračování a skončení tohoto, ehm, zajímavého dobrodružství?"

"Mohl bych vás, pánové, oklamat," odpověděl domácí pán, "ale protože se vás nebojím, povím vám pravdu. Zmizím zase s dětmi..."

"A já vás najdu, kdybych vás měl honit třeba deset let!" zvolal Mr Turbulent prudce.

"Kdyby mně nebyl profesor Finch podal výborný lék v pravý čas, mohly být všecky vaše nesnáze skončeny," prohlásil domácí pán, a usmívaje se na profesora, dodal:

"Jistě toho litujete, pane?"

"Ehm, mýlíte se," odpověděl profesor Finch. "Trpěl jste, a proto jsem vám pomohl. Lékař, který odmítne pomoc komukoli, je zločinec, který snad nemůže být potrestán podle zákonů, ale který zasluhuje nejhlubší opovržení. Lidstvo však není tak ničemné, jak jste se je snažil vymalovat, ani stíny, do kterých se zahalujete, nejsou tak černé, aby jimi neproniklo světlo, jemuž říkáme velkodušnost a šlechetnost."

"Nejsou to jen pěkná slova? Rád bych viděl a slyšel příklad," pravil Mr Rubenson.

"Odpovím vám, ehm, příběhem francouzského básníka Victora Huga," řekl profesor Finch. "Po vítězné bitvě projíždí po bojišti se svým synem velící generál. U cesty leží raněný nepřátelský voják a volá: "Pít, proboha, dejte mi napít!" Generál odepne láhev, a když se shýbne a podává ji raněnému, tu na něho úskočný nepřítel vystřelí. Naštěstí chybí. "Mám ho zabít? " táže se syn. "Nikoli, " odpoví generál, "dej mu přece napít"." Mr Rubenson svěsil hlavu, stiskl prsty, až zapraskaly, a jeho rty opakovaly:

"Dej mu přece napít!" a potom po chvilce ticha zdvihl hlavu a řekl rozechvělým hlasem: "Ano, drazí pánové, dejte přece viníkům vždycky napít! Žil jsem zde mnoho let nejen v zápasech, ale také v přepychu. Mohl jsem všeho dosíci, ale nikde jsem nenašel velkodušnost a lásku. A náhle potkávám obojí. Ohrožoval jsem vaše životy, poštval jsem na vás divochy, ale vy jste mi dali přece napít. A láska? Miluji děti svého nepřítele a ony mají rády mne. Nemohl bych bez nich žít."

Hlava Mr Rubensona se opět sklonila, sevřené prsty zase zapraskaly a po tváři se skulily slzy. Muži nesluší pláč, proto se hlavy všech přítomných sklopily. Nyní bez výkladu pochopili, že tento zločinec, únosce dětí a jejich chůvy, tento dobrodruh a světoběžník je člověk, který mnoho vytrpěl, krutě se mstil, ale byl pokořen a poražen láskou. Všecko, co až dosud říkal, čím se chlubil a čím hrozil, byly jen masky, za kterými se skrýval, aby neprojevil cit.

Hrdý, ba zpupný milionář Mr Turbulent jednal vždycky rychle. Vstal a přistoupiv k domácímu pánu, položil mu ruku na rameno a řekl:

"Ať jste jakýkoli, vydejte mi děti a soud ponechte Bohu!" Rubenson pozdvihl hlavu:

"Vezmete-li mi děti, vezmete mi i život," řekl a povstal.

Inženýr Marhan a kapitán Aylesbury, kteří po celou dobu jen tiše naslouchali, nyní také vstali a popošli k muži, který očitě trpěl.

"Chápu vás, pane," pravil inženýr. "Zde je má ruka, zapomněl jsem na všecky nesnáze, které jste nám způsobil." Mr Rubenson chtivě sáhl po inženýrově ruce, a když mu i kapitán podal pravici a po anglickém způsobu řekl: "Těší mě, že jsem vás poznal, jak se vám daří?" vyjasnil se únoscův obličej a jeho postava se vzpřímila.

"Pánové, zahanbujete mne svou velkodušností. Budu si jí neobyčejně vážit po všecka léta ve vyhnanství."

"Ehm, proč ve vyhnanství?" tázal se profesor a posunul si brýle. "Z každého zamotaného klubka lze trpělivostí vysoukat nit a z každé zápletky lze nalézt východisko. Vrátíte děti otci a budete jim strýčkem, za něhož vás považují. Smíříte se s dávným druhem a dožijete se v míru a radosti sta let." "Profesore, vy byste spřáhl žirafu se lvem," prohlásil Mr Turbulent pobaveně.

"Ehm, a byl by to pěkný pár, jenom kdyby pěkně tahali..." Dveře se prudce otevřely a do knihovny vpadly obě děti a s nimi Pavel. Trochu se zarazily, ale přinášely příliš důležitou zprávu, která musela ven.

"Strýčku, strýčku, miss Parksonová nám řekla, že smíme dnes jíst u společného stolu," vykřikoval Alan.

"A já budu sedět vedle tebe a vedle Pavla," chlubila se radostně Mary.

Děti se zavěsily na paže Mr Rubensona a nutily ho k odchodu, neboť v tom se ozval gong, oznamující, že tabule je prostřena.

"Prosím, pánové, nezkažte dětem radost," žádal domácí pán hosty a hosté svolili, že zůstanou.

Mr Turbulent si zaklesl Pavlovu ruku pod paži a šel první do prostorné jídelny, kde prostřená tabule nabízela vzácné lahůdky.

Když se známý Japonec naklonil nad inženýrem Marhanem, řekl tiše:

"Znamenitě jste mne prohnali, a kdybych se nebyl spustil včas padákem do moře, byli byste mě chytili."

"Jakže?" otázal se inženýr. "Snad se nejmenujete Smiling?"

"Ve službách Mr Rubensona musí člověk umět létat i plavat," odpověděl Japonec a odkvapil, aby přinesl chlazené nápoje.

Lidské spory, vášně, hádky i nedorozumění se podobají bouřím v přírodě. Když mraky odtáhnou, vítr se utiší a na modré obloze se zase objeví slunce, nastane v přírodě mír.

Také u stolu se vyjasnilo. Před dětmi se o minulosti nikdo nezmínil. Ale při zákuscích to už Mr Rubenson nemohl vydržet, aby dětem neřekl nejlepší novinu.

"Milý Alane, drahá Mary, co nejdříve se vrátíme k tatínkovi.

Miss Parksonová již o tom ví." Vychovatelka se trochu zarděla a tiše odpověděla:

"Tušila jsem, že jednou ten radostný den přijde." Její tichá slova zanikla v jásotu dětí, které chtěly laskavého strýčka obejmout.

"Ale Pavel se poplaví s námi!" poroučela Mary v přesvědčení, že její přání bude splněno.

"Protože Pavel není zvyklý cestovat v kocábce, jako je Santa Clara, musíte, milé děti, letět s námi, nechcete-li svého přítele opustit," prohlásil Mr Turbulent vážně, ale usmíval se přitom na děti.

"Poletíme, poletíme na Racku," radovaly se děti. "Ale strýček Nathan a miss také."

"Ovšem, všecky nás Racek unese," souhlasil Mr Turbulent.

Po hostině vylákaly děti Pavla do svého pokoje, aby mu ukázaly, co všecko si vezmou s sebou, a muži se opět vrátili k vážnému hovoru.

Parník Santa Clara doveze kapitána Aylesburyho až na Novou Guineu, a Mr Rubenson rozešle rozkazy, kde má být

připraven benzín pro hydroplán.

Profesor Finch nakreslil na mapě novou trať pro Racka, jež vedla přes Lagunové ostrovy na Havaj.

Přípravy na cestu trvaly tři dny, ale přesto dětem nestačily, aby Pavlovi ukázaly všecky poklady a tajnosti v pokojích a v ohromné zahradě.

Když čtvrtého dne ráno vstupovali všichni do salónu Racka, loučil se s nimi Japonec Smiling - Smíšek voláním:

"Na shledanou!" Racek nebyl přetížen. Jako obrovský pták letěl k Lagunovým ostrovům, nad nimiž se již jednou vznášel. A až přeletí ještě 55 °, naskytne se cestovatelům pohled na úchvatný obraz San Franciska.

V hydroplánu se rozhostila výborná nálada. Dosavadní kuchaři získali znamenitou pomocnici. Miss Parksonová dosavadním kuchařům dokonce dokázala, že jsou v kuchyni zbyteční.

A když v poledne upravila stůl, podíval se profesor Finch kradmo na Pavla a potom mu sdělil nepopíratelnou pravdu:

"Ehm, Pavle, ehm, nemyslíš, že se člověk musí stále učit?" Pavel se věnoval dětem a bavil je hrami, když bezoblačná obloha a pusté moře neposkytovaly zajímavou podívanou.

Strýček Nathan byl opět zdráv a tak veselý a spokojený, jak nebýval snad nikdy v životě. Vypravoval dětem o tatínkovi a o veselých příhodách, které s ním prožil. Všecko ostatní, co nebylo příjemné, přikryl hustým závojem zapomnění.

Velmi mnoho zábav poskytovaly dětem obrázkové knihy. Aby dobře viděly, usedly děti profesorovi na kolena. A když se všecky tři hlavy sklonily nad knihou a profesor Finch nestačil odpovídat na otázky dětí, posunoval si brýle na kořen nosu a jeho důrazné "ehm, ehm" volalo Pavla.

"Domníváte se, pane profesore, že děti smíří otce se strýcem?" tázal se Pavel, když s profesorem osaměl.

"Jsem o tom přesvědčen," odpověděl profesor Finch a přitáhl Pavla k sobě, "neboť, ehm, věř, že děti smíří každou vinu.

Bůh jim žehnej! Ale to nic, Pavle, to nic! Jestlipak víš, ehm, že prázdniny uletěly a že jsme si krásně a prakticky zopakovali zeměpis? Hehehe! Co tomu říkáš?"